

การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
สุวรรณา เจริญสุขวงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ตุลาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุวรรณา เจริญสุขวงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2545

๒๕๔๕

สุวรรณหา เจริญสุขวงศ์. (2545). การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ, รองศาสตราจารย์ วัลัญญา วิศาลาภรณ์.

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 926 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล 12 ด้าน ซึ่งได้แก่ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความกล้าหาญ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ และความสามารถในการแก้ปัญหา จำนวน 180 ข้อ โดยทำการทดสอบ 3 ครั้ง เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบด้านอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเชื่อมั่นและสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t-test ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อค้นหาจำนวนองค์ประกอบลักษณะของความเป็นพยาบาลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส แบบวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และหมุนแบบอโรทอนอลด้วยวิธีแวกซ์ ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปแบบคะแนนที่ปกติ

ผลการวิจัยพบว่าแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลมีคุณภาพดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนก t รายข้อของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ โดยวิธีการทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 2.044 ถึง 13.178
2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ และความเชื่อถือและไว้วางใจ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.328 ถึง 0.844
3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ในด้านความเอื้ออาทร ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีค่าเท่ากับ 0.8961, 0.8550, 0.7174, 0.3559 ตามลำดับ และรวมทุกด้านมีค่าเท่ากับ 0.9058
4. เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลเป็นเกณฑ์คะแนนที่ปกติ ในด้านความเอื้ออาทร ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีค่าอยู่ระหว่าง T24 ถึง T55, T12 ถึง T 84, T12 ถึง T 60 และ T26 ถึง T73 ตามลำดับ และรวมทุกด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง T21 ถึง T73

A CONSTRUCTION OF NURSE'S CHARACTERISTIC TEST FOR NURSING
STUDENTS IN THE PUBLIC SECTOR OF NURSE EDUCATIONAL
INSTITUTE IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SUWANNA REANSUWONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
October 2002

Suwanna Reansuwong. (2002). *A Construction of Nurse's Characteristic Test for Nursing Students in the Public Sector of Nurse Educational Institute in Bangkok*. Master thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Assoc. Prof. Aungkana Saiyos, Assoc. Prof. wanya wisalaporn.

The Purpose of this study were Construction of Nurse's Characteristic Test for Nursing Students in the Public Sector of Nurse Educational Institute in Bangkok. The Sample consisted of 926 Nursing students level IV of the Public Sector of Nurse Educational Institute at Bangkok in academic years 2002 and selected by The Cluster Random Sampling. The instrument of this study consisted of 180 items of Nurse's characteristic. The study included three tryouts of testing. The Quality of test were examined by discriminating power, construct validity, reliability and normalized T-score norm. The discriminating power were calculated by t-test, construct validity by exploratory factor analysis with SPSS/PC⁺ Computer program using principle component analysis and orthogonal rotated by varimax, reliability by Alpha-coefficient and normalize T- score was used to construct test norms.

The result of this construction revealed that :

1. The discriminating power analyzed by t-test range from 2.044 to 13.178 in 53 items of IV factors of nurse's characteristic test for Nursing Students
2. The face validity of Nurse's Characteristic Test had the item of consistency range from 0.6 to 1.00 and The construct validity of nurse's characteristic test for Nursing Students was analyzed by factor analysis method. There were four factors as following : caring, self confidence, emotional stability, trust and confidence and factor loading ranged from 0.328 to 0.844
3. The reliability of the test that calculated by Alpha-coefficient of four factors as following: caring, self confidence, emotional stability, trust and confidence were 0.8961, 0.8550, 0.7174 and 0.3559 respectively and the whole test was 0.9058
4. The normalize T-score of four factors as following : caring, self confidence, emotional stability, trust and confidence ranged from T24 to T55, T12 to T84, T12 to T60 and T26 to T73 respectively and the whole test ranged from T21 to T73

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

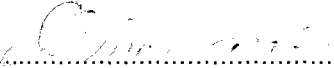
การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ
นาง สุวรรณ เจริญสุขสงษ์

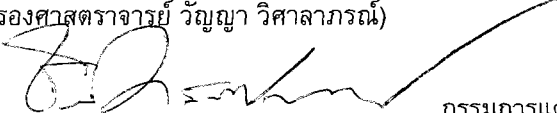
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

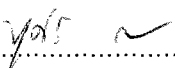

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 4 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัลยา วิชาลาภรณ์)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ชุศรี วงศ์รัตนะ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ประธานควบคุมปริญญาานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็น และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงปริญญาานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากอาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ และรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ซึ่งเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปริญญาานิพนธ์ และการตรวจคุณภาพเครื่องมือได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ ดร.ละเอียต รักษ์เผ่าพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประไพวรรณ ด้านประดิษฐ์ และอาจารย์สนวน ลีโทชวลิต (รองผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์) ได้ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิชาความรู้เกี่ยวกับการวัดผล อันเป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญาานิพนธ์ให้สำเร็จได้ด้วยดี จากการอบรมสั่งสอนของคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษาทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล คณาจารย์ และผู้ประสานงานทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบใจนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

คุณประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อรำลึกถึงผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุวรรณา เหมยญสูงรังษ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... 2
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... 2
	นิยามศัพท์เฉพาะ 2
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 6
	ความหมายของพยาบาล..... 6
	ลักษณะของความเป็นพยาบาลพยาบาล..... 7
	การวัดบุคลิกภาพ..... 20
	วิธีการวัดบุคลิกภาพ..... 20
	รูปแบบของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ..... 21
	วิธีการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ..... 22
	ลักษณะของความเป็นพยาบาลที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ..... 23
	การวิเคราะห์องค์ประกอบ..... 33
	การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า..... 35
	การวิจัยในประเทศไทย 35
	การวิจัยต่างประเทศ 40
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 43
	การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง..... 43
	ประชากร 43
	กลุ่มตัวอย่าง 43
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 44
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 44
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะความเป็นพยาบาล..... 45
	ลักษณะของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล..... 46
	การแปลความหมายคะแนน..... 48
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 48
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล 49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	60
กลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	60
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผลการวิจัย.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	98
ภาคผนวก ค.....	109
ภาคผนวก ง.....	111
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	123

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ลักษณะความเป็นพยาบาลจำแนกตามบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยราชการ.....	19
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดและสถาบันการศึกษาพยาบาล.....	44
3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับ ข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น.....	52
4 ค่าอำนาจจำแนก t ของข้อความแต่ละด้านของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล.....	53
5 ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม ของแบบทดสอบ วัดลักษณะความเป็นพยาบาล.....	54
6 องค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาล.....	55
7 ค่าสถิติและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลจำแนก รายองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ.....	56
8 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทรในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ.....	56
9 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเองในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ.....	57
10 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ.....	58
11 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ.....	58
12 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบรวมทุกด้าน ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ.....	58
13 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็น พยาบาลที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำแนกรายด้านและรายข้อ.....	76
14 ค่าอำนาจจำแนก t ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลจำแนกรายด้านและรายข้อ....	85
15 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลังการหมุนแบบอโรโทนอนัลจำแนกรายองค์ประกอบและรายข้อ.....	91
16 องค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ.....	96
17 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	99
18 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	101
19 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	103
20 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	105
21 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบรวมทุกด้าน ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	107
22 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็น พยาบาลที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ.....	114

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 ค่าอำนาจจำแนก t ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล จำแนกรายด้านและรายชื่อ.....	114
24 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล จำแนกรายองค์ประกอบ.....	115
25 ค่าสถิติและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลจำแนก รายองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ.....	115
26 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทรในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	115
27 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเองในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	116
28 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	116
29 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	117
30 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบรวมทุกด้านในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ.....	117
31 คะแนนเกณฑ์ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล.....	119

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลำดับขั้นของการสร้างแบบทดสอบ.....	45
2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติที่ได้จากการคำนวณ ขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร.....	100
3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติที่ได้จากการคำนวณ ขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง.....	102
4 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติที่ได้จากการคำนวณ ขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์.....	104
5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติที่ได้จากการคำนวณ ขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ.....	106
6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติที่ได้จากการคำนวณ ขององค์ประกอบรวมทุกองค์ประกอบ.....	108

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของบุคคลและชุมชนซึ่งประกอบด้วย การให้การศึกษา การบริหาร และการปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลต้องรับผิดชอบต่อชีวิตมนุษย์โดยการทำงานประสานกับบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นที่พยาบาลจะต้องปฏิบัติตนให้ผู้ป่วยผู้ร่วมงาน ตลอดจนบุคคลทั่วไปให้เกิดความเลื่อมใสเชื่อถือ ไว้วางใจ และยกย่องในวิชาชีพด้วย (อารีย์ สุขก่องวารีย์, 2538 :1) ดังนั้นการแสดงออกทั้งกิจกรรมารยาทท่าทางภายนอก ลักษณะด้านอารมณ์ และจิตใจ ตลอดจนลักษณะต่าง ๆ ประจำตัวของพยาบาลไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม อารมณ์ ค่านิยม ทัศนคติ แรงจูงใจ ความสามารถด้านต่าง ๆ และเชาวน์ปัญญา คุณลักษณะ (trait) เหล่านี้จะแสดงถึงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคลิกภาพมิได้สร้างจากลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ, 2523 : 2) คุณลักษณะความเป็นพยาบาลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของวิชาชีพพยาบาลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ต้องการของสังคม

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น โดยดูแลทางด้านสุขภาพให้ประชาชนมีสุขภาพดี ดังนั้นพยาบาลจะต้องแต่งกายดี สะอาด มีความรับผิดชอบสูง ทำงานด้วยความเสียสละ และอดทน องค์กรหรือสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางการพยาบาลย่อมต้องการพยาบาลที่มีคุณลักษณะที่ดีในสายตาของสังคม แต่คุณลักษณะของพยาบาลที่ดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับกรกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคลากรพยาบาลเองว่าเป็นเช่นใด กล่าวคือ ได้ใช้ความรู้ความสามารถ และแสดงบทบาทความเป็นพยาบาลในการดูแลรักษาพยาบาลอย่างมีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีความเมตตากรุณา เสียสละ เป็นที่ประทับใจเพียงใด (ฉวีวรรณ โปธิศรี และปรารถน์ทิพย์ อุจะรัตน์, 2541 : 49) นอกจากนี้แล้วพยาบาลยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในเรื่องการติดต่อสื่อสาร (พูนลาศ โจนสุพจน์ และเรมวณ นันทศุภวัฒน์, 2541 : 8) พยายามสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย (nurse-patient relationship) ทำให้ผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจ ซึ่งคุณลักษณะนี้สันนิบาตการศึกษาด้านพยาบาลแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับโรงเรียนพยาบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ.2480 และยังคงยึดถือจนถึงปัจจุบันนี้ (คัมภีร์ มัลลิกามาต, 2518 : 17 - 36)

สถาบันการศึกษาพยาบาล เป็นสถาบันการศึกษาระดับวิชาชีพแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นแหล่งผลิตพยาบาล ซึ่งมีหน้าที่ช่วยเหลือการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน ประเทศที่มีประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีจะแสดงถึงความก้าวหน้าของประเทศ ฉะนั้นสถาบันการศึกษาพยาบาลซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพสูง ทางด้านความรู้ และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพควรจะเริ่มต้นที่การสอบคัดเลือกที่ดี (ประไพวรรณ ด้านประดิษฐ์, 2522 : 1) และในการสอบคัดเลือกนักศึกษาพยาบาลนั้น นอกจากจะสอบความรู้วิชาต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วควรมีการทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลด้วย เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดีตามความต้องการของสังคม ซึ่งเป็นการคัดเลือกตั้งแต่เริ่มต้น เมื่อสำเร็จการศึกษาก็จะเป็นพยาบาลที่ดีมีความรู้ความสามารถให้การพยาบาลที่มีคุณภาพแก่ผู้ป่วยและครอบครัว ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ปัจจุบันยังไม่มีแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัย ผู้วิจัยจึงอยากศึกษาคุณลักษณะความเป็นพยาบาล โดยสร้างแบบ

ทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลขึ้นเอง และใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลที่อยู่ชั้นปีที่ 4 ในสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด ซึ่งจะสำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพต่อไป เพื่อให้ได้แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพและมีความเชื่อมั่นสูง สามารถใช้ประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษาแนะแนวอาชีพและการสอบคัดเลือกผู้ที่จะศึกษาในวิชาชีพพยาบาลต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทางด้านต่อไปนี้
 - 2.1 อำนาจจำแนก (Discremination)
 - 2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)
 - 2.3 ความเที่ยงตรง (Validity)
 - 2.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity)
 - 2.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ในการแปลความหมายให้คะแนน

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะได้แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพที่จะใช้เป็นประโยชน์ในการคัดเลือกนักศึกษาพยาบาลต่อไป นอกจากนี้แล้วผลจากการศึกษายังเป็นประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษา แนะแนววิชาชีพ และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาพยาบาลต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด จำนวน 1,111 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด จำนวน 926 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยมีสถาบันการศึกษาพยาบาลเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะความเป็นพยาบาล

หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่เหมาะสม เมื่อพบกับสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งในการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย ซึ่งได้แก่ลักษณะด้านต่อไปนี้

1.1 ความอดทน หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความสามารถที่จะทนต่อการปฏิบัติงานได้ทั้งทางกายและทางใจ สามารถทนทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาจนประสบความสำเร็จ

1.2 ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาตามสภาพความเป็นจริง ไม่ทุจริตหลอกลวง ไม่คดโกง เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

1.3 ความเสียสละ หมายถึง ถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และส่วนรวม มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบ ให้ปันแก่คนที่ควรให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

1.4 ความกล้าหาญ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่กล้าเผชิญกล้าเสี่ยง ไม่หวาดกลัว สามารถควบคุมการกระทำของตนได้ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์ที่อันตราย

1.5 ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี ติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

1.6 กระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความสนใจใฝ่หาความรู้และเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง รีบเร่งทำงานให้เสร็จไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

1.7 ความเมตตากรุณา หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความรักใคร่ โดยปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความสงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสิ่งของ การกระทำและคำพูด โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจา ใจ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

1.8 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่ต้องการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย วางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน ในเรื่อง การแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการซื้อตรงต่อหน้าที่

1.9 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีสัมพันธภาพอันดีในการติดต่อหรือปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การรู้จักหักทักทาย มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้

1.10 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความมั่นใจในการกระทำ ไม่ลังเล ไม่หวั่นไหวไปตามคำพูดหรือข้อเสนอของผู้อื่น

1.11 ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความสม่ำเสมอทางอารมณ์ สามารถควบคุมปรับอารมณ์และแสดงพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และมีความมั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย มีความหนักแน่นคงเส้นคงวา สุขุมเยือกเย็น

1.12 ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่เมื่อประสบปัญหา แล้วสามารถแก้ปัญหาได้ และสามารถเลือกว่าจะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

2. แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

หมายถึง ชุดของข้อความที่วัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดลักษณะความเป็นพยาบาล ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกของพยาบาลดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 2.1 ความอดทน
- 2.2 ความซื่อสัตย์
- 2.3 ความเสียสละ
- 2.4 ความกล้าหาญ
- 2.5 ความรับผิดชอบ
- 2.6 ความกระตือรือร้น
- 2.7 ความเมตตากรุณา
- 2.8 ความมีระเบียบวินัย
- 2.9 ความมีมนุษยสัมพันธ์
- 2.10 ความเชื่อมั่นในตน
- 2.11 ความมั่นคงทางอารมณ์
- 2.12 ความสามารถในการแก้ปัญหา

3. คุณภาพของแบบทดสอบ

หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 อำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบ

หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่เป็นรายชื่อที่สามารถจำแนกคุณลักษณะความเป็นพยาบาลที่มีลักษณะสูงกับลักษณะต่ำ ซึ่งคำนวณโดยใช้การทดสอบที (t-test) ที่ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มที่มีคะแนนต่ำซึ่งค่า t ที่ได้จะคัดเลือกมาจากข้อที่มีความแตกต่างอย่างนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ

หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดคุณลักษณะความเป็นพยาบาลของผู้ตอบแต่ละคนได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient)

3.3 ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบ

หมายถึง ประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงตามนิยามที่กำหนด ซึ่งมีดังนี้

3.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ซึ่งหมายถึงการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบทดสอบเบื้องต้นว่าแบบทดสอบแต่ละข้อ สามารถวัดพฤติกรรมของลักษณะความเป็นพยาบาลได้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาข้อความในแบบทดสอบว่า แล้วหาค่า IOC ที่มีค่ามากกว่า 0.5 จึงจะถือว่าข้อความนั้นสามารถวัดได้ตรงตามนิยาม

3.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่วัดได้ตามโครงสร้างของพฤติกรรมหรือลักษณะที่ต้องการวัด ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบของลักษณะพยาบาลแบบค้นหาลักษณะประกอบ (Exploratory)

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบ

หมายถึง วิธีการทางสถิติที่ช่วยจัดกลุ่มตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้ได้คุณลักษณะภายในที่ต้องการศึกษาโดยพิจารณาจากค่าไอเกน (Eigen Value) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)

4.1 ค่าไอเกน (Eigen Value)

หมายถึง ค่าที่แสดงถึงองค์ประกอบนั้นมีลักษณะที่วัดในสิ่งเดียวกัน ซึ่งพิจารณาว่ามีกี่องค์ประกอบ โดยคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนเท่ากับหรือมากกว่า 1

4.2 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)

หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ โดยพิจารณาได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.30

5. เกณฑ์ปกติ (Norms)

หมายถึง คะแนนมาตรฐานที่เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนของแบบทดสอบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-score)

6. ผู้เชี่ยวชาญ

หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งได้แก่ผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางสาขาการวัดผล จำนวน 3 ท่าน และเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางด้านวัดผลและมีประสบการณ์ด้านวิชาชีพพยาบาลจำนวน 2 ท่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัย โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของพยาบาล
2. ลักษณะของความเป็นพยาบาล
3. การวัดบุคลิกภาพ
 - 3.1 วิธีการวัดบุคลิกภาพ
 - 3.2 รูปแบบของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ
 - 3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ
4. ลักษณะของความเป็นพยาบาลที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ
 - 4.1 ความอดทน
 - 4.2 ความซื่อสัตย์
 - 4.3 ความเสียสละ
 - 4.4 ความกล้าหาญ
 - 4.5 ความรับผิดชอบ
 - 4.6 ความกระตือรือร้น
 - 4.7 ความเมตตากรุณา
 - 4.8 ความมีระเบียบวินัย
 - 4.9 ความมีมนุษยสัมพันธ์
 - 4.10 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 4.11 ความมั่นคงทางอารมณ์
 - 4.12 ความสามารถในการแก้ปัญหา
5. การวิเคราะห์องค์ประกอบ
6. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ความหมายของพยาบาล

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพ ที่มีลักษณะที่แสดงบทบาทในการให้บริการมนุษย์ในด้านสุขภาพอนามัย และการช่วยเหลือดูแลสุขภาพอนามัยของบุคคล หรือสังคม ดังนั้นพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ คุณภาพ และสามารถแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของบุคคล เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้เร็วที่สุดและดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ดังมีผู้กล่าวถึงความหมายของพยาบาลไว้ดังนี้

พยาบาล หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาล มีคุณวุฒิ คณะกรรมการพิจารณา กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรพยาบาล (2520 : 1) ได้กำหนดว่า และสิทธิที่จะรับผิดชอบงานด้านพยาบาล ซึ่งประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสุขภาพ และดูแลผู้ป่วยทั้งในสถานพยาบาลและชุมชน

ฟาริดา อิบราฮิม (2535:9) ได้ให้ความหมายว่า พยาบาลเป็นผู้ปฏิบัติวิชาชีพโดยรับผิดชอบให้การดูแลบุคคลเพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความเป็นปกติของบุคคล ครอบครัว กลุ่มสังคม และชุมชนพยาบาล เป็นผู้ร่วมงาน และแสดง บทบาทผู้นำในระบบบริการสุขภาพ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของวิชาชีพแก่สังคม โดยตระหนักในบทบาทของตนเองพัฒนาความรู้สึกเคารพในความสามารถของตนเองในกฎของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งชมในการศึกษาต่อเนื่องให้เกิดความรู้สูงขึ้น และผสมผสานความรู้ในการปฏิบัติกรพยาบาล และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นให้สามารถแสดงบทบาทวิชาชีพได้สำเร็จ

อุดม สุภาไตร และคณะ (2538 : 34-35) ได้ให้ความหมายว่า พยาบาล เป็นผู้รับผิดชอบดูแลสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนกระทั่งเกิด เดิมโต แก่ เจ็บและตาย เป็นการกระทำที่ต้องเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัยโดยไม่มีวันจบสิ้น

แฮนเตอร์ชัน (อุดม สุภาไตร และคณะ. 2538 : 35; อ้างอิงจาก แฮนเตอร์ชัน. ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายว่า พยาบาลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลทั้งสภาวะปกติและสภาวะเจ็บป่วย กระทำกิจกรรมต่าง ๆ อันจะช่วยให้ผู้ป่วยมีความสุขภาพดี หรือหายฟื้นคืนสู่สภาพดี หรือในวาระสุดท้ายของชีวิตก็ช่วยให้ตายอย่างสงบตลอดจนช่วยเหลือผู้รับบริการให้สามารถช่วยตนเองได้รวดเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

รัตนา ทองสวัสดิ์ (2539 : 32-33) ได้ให้ความหมายของพยาบาลว่า เป็นนักเวชปฏิบัติทางวิชาชีพ ผู้ซึ่งรับผิดชอบให้การพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ในสภาวะการณ์ต่าง ๆ พยาบาลจะมีบทบาทให้ความร่วมมือทางด้านเป็นผู้นำ และเปลี่ยนแปลงระบบบริการรักษาสุขภาพพยาบาลช่วยให้สังคมมองเห็นจินตภาพทางวิชาชีพ โดยมีความระมัดระวังตัวเอง และพัฒนาตนเองให้เหมาะสมเป็นพยาบาลวิชาชีพ พอใจในการศึกษาต่อใช้ความรู้ด้านสติปัญญา และเข้าใจองค์ประกอบของปฏิสัมพันธ์ในอัตมโนภาพทางวิชาชีพตามบทบาทของพยาบาลวิชาชีพ

ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล (2541:29) ได้ให้ความหมายของพยาบาลว่า เป็นการเอื้อน้ำใจออกไปดูแลสิ่งที่อยู่เฉพาะหน้าเป็นพิเศษด้วยความใส่ใจและเมตตา จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า พยาบาล หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่มีคุณวุฒิและสิทธิในการปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาล มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการรักษามาตรฐานของวิชาชีพ ให้ความช่วยเหลือบุคคลทั้งสภาวะปกติและสภาวะเจ็บป่วย สุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสุขภาพ และดูแลผู้ป่วย ตลอดจนร่วมพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของตนเองและผู้อื่น

2. ลักษณะของความเป็นพยาบาล

วิชาชีพการพยาบาลมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการให้บริการต่อสังคมด้านสุขภาพอนามัย สังคมจึงมีส่วนโดยตรงต่อการประเมินคุณภาพของงาน บริการพยาบาล ทั้งยังมีส่วนในการกำหนดและคาดหมายลักษณะของผู้ปฏิบัติวิชาชีพพยาบาล ว่าจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมสูง คือ มีความเสียสละ อดทน เมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ บรรเทาทุกข์ที่จะช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ไม่แสดงอารมณ์ต่อผู้มารับบริการเมื่อไม่พอใจ และปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนปฏิบัติต่อตนเอง ความคาดหวังดังกล่าวส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกับคุณลักษณะของพยาบาลตามวิชาชีพ พยาบาลได้คาดหวังต่อบุคคลที่ประกอบวิชาชีพเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะความคาดหวังทั้งของสังคมและวิชาชีพได้ยึดเอาลักษณะงานพยาบาลเป็นเครื่องกำหนดนั่นเอง

จากการศึกษาต้นควีเอกสาร ตำราและงานวิจัย มีผู้กล่าวถึงลักษณะของความเป็นพยาบาลในประเทศไทย ไข่มุกมายดังนี้

วิจิตร ศรีสุพรรณ (2510 : 36) กล่าวถึง คุณลักษณะของพยาบาลที่ไว้ดังนี้

1. เสียสละ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
2. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น
3. มีความรู้ดี ขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ
4. มีความสามารถในการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม
5. มีบุคลิกภาพดีวางตัวได้เหมาะสมน่านับถือ
6. มีวาจาไพเราะอ่อนหวานไม่ถือตัว
7. สุขภาพ
8. ใจเย็นอดทน

คัมภีร์ มัลลิกะมาศ (2518 : 17) ได้ศึกษาและสรุปคุณลักษณะของพยาบาลประเทศไทยไว้ดังนี้

1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีจิตใจดีและอารมณ์มั่นคง
2. สามารถปรับตัวให้อยู่กับสังคมได้อย่างมีความสุข
3. มีไหวพริบ วิจารณ์ญาณดี ช่างสังเกต มีการตัดสินใจดี มีสติปัญญาดีเฉลียวฉลาด
4. มีความสุข ละเอียดยรอบคอบ
5. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
6. มีทักษะในการปฏิบัติงานพยาบาล
7. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน สามารถรักษาความลับของผู้ป่วยเป็นที่ไว้วางใจได้
9. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
10. มีกิริยามารยาทเรียบร้อย สำรความรู้จักกาลเทศะ และสามารถควบคุมตนเองได้
11. ปฏิบัติงานด้วยความอดทน เสียสละ พร้อมทั้งจะเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น
12. มีความพึงพอใจในงานที่ทำ ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น
13. เป็นผู้มีความวิวัฒนาการ

ธิดา จิวถนอม (2527 : 23) ได้สรุปไว้ว่า พยาบาลที่ดีจำเป็นต้องมีลักษณะประจำตัวที่แสดงออกมาแล้วก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้พบเห็น ดังนี้

1. มีความร่าเริง สดชื่น แจ่มใส
2. มีเหตุผล สุขุมรอบคอบ
3. ลักษณะท่าทางดี
4. มีอารมณ์ขัน สนุกสนานอยู่เสมอ
5. อดทน มีกำลังใจสูง กล้าเผชิญอุปสรรคต่าง ๆ
6. เป็นบุคคลที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้
7. ร่างกายสง่า คล่องแคล่วว่องไว
8. มีมนุษยสัมพันธ์

นอกจากนี้แล้ว ธิดา จิวถนอม (2527:25) ยังได้กล่าวถึงมนุษยสัมพันธ์สำหรับพยาบาลไว้ดังนี้

1. พึงทำตนเป็นมิตรกับทุกคนที่เกี่ยวข้องด้วยกับตนอยู่เสมอด้วยการยิ้มแย้มและทักทายปราศรัย

2. มองผู้อื่นในแง่ดี หรือหลีกเลี่ยงเรื่องที่จะทำให้ผู้อื่นไม่พอใจ
3. พึ่งเป็นกันเองในการติดต่อกับผู้อื่น
4. ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มใจ
5. เมื่อมีความขัดแย้ง ควรหาทางจัดหรือมีการประนีประนอมกัน
6. พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน หมั่นปรับปรุงและระมัดระวังคำพูด
7. ให้เกียรติแก่คนทุกชั้น ทุกวัย ทุกอาชีพ เข้ากับผู้อื่นได้ มีความเสมอต้นเสมอปลาย
8. มีความอดทนและอดกลั้น รู้จักให้อภัย
9. มีความสำรวม สุภาพอ่อนโยน และต่อมตน
10. รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักบุคคล ชุมชน กาลเทศะและรู้จักประมาณ
11. พึ่งระมัดระวังเรื่องอารมณ์
12. พึ่งเป็นผู้มีสัจจะต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อหน้าที่และมีความจริงใจ

ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล (2529 : 17) ได้กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของพยาบาลว่าควรประกอบด้วย

1. มีความซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ พอใจที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางดี
2. เป็นอิสระในตัวเองยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. มีความคิดริเริ่ม มีความมั่นคงทางจิตใจ
4. ใฝ่หาความสำเร็จ
5. สะอาดเรียบร้อย
6. มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้จักบุญคุณ มีน้ำใจ
7. รับผิดชอบ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม มีศิลปะในการทำงาน
8. มีสุขภาพจิตดี

กองงานวิทยาลัยพยาบาล และล้นสายยศ (รัตนา ศรีเหรียญ, 2529 :13 ; อ้างอิงจาก กองงาน

วิทยาลัยพยาบาล และล้นสายยศ. 2527 : 1-12) ได้สำรวจคุณลักษณะของพยาบาลว่ามีลักษณะดังนี้

1. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง
2. มีความเสียสละ มีความเมตตากรุณา และรู้จักให้อภัย
3. มีความรู้ความสามารถในการให้การพยาบาลผู้ป่วย
4. มีมนุษยสัมพันธ์
5. มีทักษะในการให้การพยาบาลผู้ป่วย
6. มีกิริยาวจาสุภาพเรียบร้อย อ่อนหวาน
7. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อวิชาชีพและตนเอง
8. มีการตัดสินใจที่ดี และถูกต้อง ช่างสังเกต
9. มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
10. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
11. มีความละเอียด สุขุมรอบคอบ
12. มีลักษณะดี แต่งกายสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

รัตนา ศรีเหรียญ (2529:14) มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของพยาบาลมีดังนี้

1. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล
2. ทักษะในการให้การพยาบาล

3. ความสามารถในการตัดสินใจ
4. ความรอบคอบ
5. การพัฒนาตนเอง
6. ความรับผิดชอบ
7. ความมีวินัยในตนเอง
8. ความมีมนุษยสัมพันธ์
9. อุปนิสัยที่ดี
10. ความเสียสละในวิชาชีพ

สุจินต์ วิจิตรกาญจน์ (2529:30-31) ให้ความเห็นว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีสมรรถภาพ หรือความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี ควรมีคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ ดังนี้

1. มีความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานการพยาบาล และสามารถที่จะตอบแทนและอธิบายเหตุผลของการกระทำได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมคำถามได้ทุกรูปแบบ รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนางาน
2. มีความสามารถในการบริหาร ภาวะบวกรับการมีทักษะในการบริหารจัดการตามความเหมาะสมของงาน
3. มีความรู้และทักษะในการบริหารมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลรวมทั้งการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติการพยาบาล
4. มีความเข้าใจมนุษย คือ เข้าใจ และเข้าถึงจิตใจของความรู้สึกความต้องการและความแตกต่างของแต่ละคนมีมนุษยสัมพันธ์ และยอมรับการแสดงออกของพฤติกรรมของคนได้ สนองความต้องการของแต่ละคนได้อย่างเหมาะสมตามเหตุการณ์และสถานการณ์
5. มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความประพฤติส่วนตัวที่งดงามเป็นที่ศรัทธาชื่นชม เชื่อมั่น และรักใคร่ของผู้มารับบริการ

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์ (2533:13) ได้แบ่งคุณลักษณะของพยาบาลไว้ 8 ด้าน ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถทางการพยาบาล หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วย และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนป้องกันรักษา ฟื้นฟูและส่งเสริมสมรรถภาพ รวมทั้งนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้ในการพยาบาลอย่างเหมาะสม
2. ทักษะในการพยาบาล หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง คล่องแคล่วและรวดเร็วในการให้ความรู้ การพยาบาลการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ
3. ความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถพิจารณาเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วน
4. ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะมีความตระหนักและสำนึกในหน้าที่ เอาใจใส่ผู้ป่วย มีใจจดจ่อต่องานที่ปฏิบัติ นำความรู้มาใช้ในการปรับปรุงการพยาบาล และติดตามผลหลังจากให้การพยาบาลผู้ป่วยไปแล้ว
5. ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งได้แก่การยิ้มแย้มแจ่มใส การพูดจาเหมาะสมกับบุคคลการรู้จักหักททายก่อน การรู้จักการให้การรับ ยกย่องชมเชย เป็นผู้ฟังที่ดี การยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถประสานงานกับผู้อื่นได้

6. ความเสียสละ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะทำงานอุทิศตนด้วยความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้ป่วย มีความอดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย มีความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย พร้อมทั้งจะทนต่อความยากลำบากในการพยาบาล

7. ความอดุสาหะ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะมีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ และมีความมานะบากบั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา

8. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานด้วยตนเองในเรื่องการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการซื้อตรงต่อหน้าพี่เพียว์ เกิดสุขทิพย์ (2536:9-11) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของพยาบาลไว้ดังนี้

1. สุขภาพร่างกายและจิตใจ (physical and mental health) พยาบาลจะต้องมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย และจิตใจ คือ มีร่างกายสมบูรณ์ มีความเติบโตเต็มที่ทางอารมณ์ เป็นผู้ใหญ่ มีความอดทนหนักเอาเบาสู้ มีท่าทางที่ดีและเหมาะสม

2. ความว่องไวไหวพริบ (alertness) เฉลียวฉลาด มีสติปัญญา ช่างสังเกต มีความเฉียบแหลม สุขุม มีวิจารณ์ญาติ การตัดสินใจดี และมีความคิดความเข้าใจลึกซึ้ง มีความพร้อมอยู่เสมอ กระตือรือร้น ไม่เหนื่อยหน่ายเฉื่อยชา

3. ความสามารถในการทำงาน (technical competence) มีระเบียบในการทำงาน ทำงานเป็นขั้นตอน ประหยัด มีระบบในการทำงานหลัก และวิธีในการปฏิบัติตามขั้นตอนของงานอย่างได้ผล

4. ไว้วางใจได้ (dependability) เป็นผู้ที่เชื่อถือได้ละเอียดรอบคอบ มีสติรู้สำนึก มีความแม่นยำถูกต้อง ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์

5. ความสามารถบันดาลใจให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่น (ability to inspire confidence) ให้ความเชื่อใจ หรือรับรองยืนยันให้มีความมั่นใจ มีความจริงใจ มั่นคงและเด็ดเดี่ยวเมื่อจำเป็น มีการตัดสินใจเด็ดขาด

6. เป็นผู้มีความรู้ (resourcefulness) มีความสามารถในการดัดแปลงปรับปรุง รอบรู้ปฏิบัติงานได้หลายด้าน ฉลาดในเชิงประดิษฐ์ รู้จักคิดหาวิธีการทำงานที่ดี สร้างสรรความร่วมมือ ขอความร่วมมือจากผู้อื่นได้

7. การวางท่าทางดี (poise) วางตัวดี ควบคุมตนเองได้ อดทน สงบเสถียร สำนวาม มีกิริยาเรียบร้อย

8. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (consideration for others) รู้จักเกรงใจผู้อื่น มีความแนบเนียน มีไหวพริบในการติดต่อ รู้จักเห็นอกเห็นใจ นึกถึงผู้ป่วยเสมือนหนึ่งญาติของตนเอง รู้จักกาละเทศะ ระมัดระวังกายและวาจา มีความสุภาพอ่อนโยนและมีเมตตากรุณา รู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาในการพูด และการกระทำที่ดีมีประโยชน์

9. การให้ความร่วมมือ (cooperation) เป็นผู้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี รู้จักเอื้อเฟื้อและซื่อสัตย์ มีใจเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง เข้าใจสัมพันธ์ภาพส่วนตัวระหว่างเพื่อนร่วมงาน

10. ความเป็นคนนาคบหาสมาคม (agreeableness) มีความร่าเริง เบิกบาน มีความน่าพอใจและเป็นมิตรกับคนทั่วไป มองผู้อื่นในแง่ดี

11. ความมีวัฒนธรรม (culture) มีรสนิยมดี แต่งกายเรียบร้อย มีความบริสุทธิ์ผุดผ่อง เป็นผู้ดี น้ำเสียงไพเราะ กิริยาวาจาน่าชื่นชม มีความสำนึกในความเหมาะสมของสิ่งต่าง ๆ รู้สึกเพลิดเพลินและรู้คุณค่าของสิ่งสวยงามและสิ่งที่มีคุณค่า สนใจอย่างกว้างขวางในสิ่งที่ให้ความรู้และปัญญา สิ่งที่ประทับใจครั้งแรกของผู้ป่วยต่อพยาบาลมีดังต่อไปนี้ คือ

มรรยาท ความสุภาพอ่อนโยน แสดงความยินดีต้อนรับ ให้ความช่วยเหลือ หน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส สังกัดและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยได้เหมาะสม ซึ่งจะเป็นเครื่องชักนำให้ผู้ป่วยและญาติเกิดความเลื่อมใส ไว้วางใจว่าเราจะยึดเป็นที่พึ่งได้

วจา น้ำเสียงเป็นสิ่งสำคัญ สามารถทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกต่าง ๆ การพูดจาชัดถ้อยชัดคำ สุภาพ ไพเราะ วจาชื่อสัตย์ตรงไปตรงมาเป็นสิ่งสมควรสำหรับพยาบาล พยาบาลที่ดีจะไม่พูดง่าย ๆ พล่อย ๆ ทุกสิ่งที่พูดต้องคิดเสียก่อน เมื่อพูดสิ่งใดแล้วควรรักษาคำพูดโดยเฉพาะกับผู้ป่วย และถ้าไม่รู้สิ่งใดจริงแล้วไม่ควรนำมาพูด

การแต่งกายเรียบร้อย เป็นการเพิ่มบุคลิกของตนเองให้เด่นชัด รักษาความสะอาดส่วนตัวและเครื่องแต่งกายให้มาก เพราะต้องเป็นตัวอย่างในด้านสุภาพอนามัยแก่ผู้ป่วย เครื่องแบบ รองเท้าควรขาวสะอาด เล็บตัดสั้น การไว้เล็บยาวของพยาบาลนอกจากจะดูหยาบหยาบแล้ว ยังมองในแง่ของการแพร่กระจายเชื้อโรคอีกด้วย หลักสำคัญของการพยาบาลคือจะต้องป้องกันเกี่ยวกับการแพร่กระจายเชื้อทุกชนิด และป้องกันการเกิดโรคด้วย

12. ความพึงพอใจในงาน (satisfaction from work) รักงาน มีความสุขกับงานที่ทำ กระตือรือร้นในงาน พยายามทำงานให้ดีที่สุดโดยไม่หวังสินจ้างรางวัล นอกจากสิ่งตอบแทนตามสิทธิที่พึงจะได้รับ

13. ความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพ (social and professional responsibility) ยอมรับต่อการกระทำของผู้อื่น มีใจกว้างกล้าหาญ สนใจในกิจการบ้านเมืองและวิชาชีพ มีความสำนึกในความยุติธรรม รู้ขอบเขตในวิชาชีพของตน ส่งเสริมความก้าวหน้าแก่วิชาชีพ สนใจและติดตามความเป็นไปของวิชาชีพปรับปรุงและรักษามาตรฐานของวิชาชีพให้ดียิ่งอยู่เสมอ

อุดม สุภาไตร และคณะ (2538 : 36) ได้สรุปคุณลักษณะของพยาบาลที่พึงประสงค์ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ สามารถปฏิบัติการพยาบาลทั่วไปและการพยาบาลเฉพาะสาขาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ในมิติทั้ง 4 ด้าน เพื่อส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ ตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ
 2. มีวิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อประสานงาน ร่วมมือกับผู้ร่วมงานทั้งวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่น เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และบุคลากรสาธารณสุขอื่น ๆ
 4. มีบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี
 5. สามารถให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้รับบริการ และให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานในทีมระดับผู้น้อยได้
 6. เป็นพยาบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดหลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีมโนสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของตน
 7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ
- เพียวรี เอี่ยมวงษ์ (2538 : 5) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของพยาบาลว่า เป็นพฤติกรรมทั่วไปที่แสดงให้เห็นปรากฏดังนี้
1. กิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน
 2. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสม
 3. ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ขัน

4. พุดจาณะฉานชัดเจน
5. กระทบกระเญงว่องไวกระตือรือร้น
6. เฉลียวฉลาดมีไหวพริบดี
7. อารมณ์มั่นคง
8. มีความอดทนอดกลั้น
9. มีน้ำใจโอบอ้อมอารีเห็นอกเห็นใจ
10. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
11. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และคนอื่นได้
12. มีระเบียบวินัย

ทัศนาศา บัญทอง (2538 : 203-204) ได้กล่าว สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ไม่มีเอกสารอ้างอิง ว่า ได้กำหนดให้พยาบาลไทยมีลักษณะอย่างไร แต่มีข้อเขียนและคำสอนมากมายที่อาจารย์พยาบาลอาวุโส ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของพยาบาล ซึ่งก็มีความเห็นไม่ต่างจากคุณลักษณะของพยาบาลในสากล แสดงว่า คุณลักษณะของพยาบาลนั้นมีความเป็นสากล ทั้งนี้เพราะงานพยาบาลไม่ว่าชาติใด ภาษาใดก็คือ งานเพื่อ บริการมนุษยด้านสุขภาพอนามัยและการช่วยเหลือผู้ป่วยเจ็บ แม้กิจกรรมจะแตกต่างกันออกไปตามเทคนิควิธี ใช้ แต่เป้าหมายก็คือการช่วยเหลือนั่นเอง ลักษณะที่ "ผู้ช่วยเหลือ" ควรจะต้องมี จึงเป็นลักษณะที่เป็น คุณสมบัติสากลซึ่งเป็นลักษณะของพยาบาลที่ดี เมื่อพิจารณาคุณสมบัติของพยาบาลที่ดีตามที่ข้อเขียน คำสอน ของอาจารย์พยาบาลอาวุโส ผู้นำสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ได้กล่าวไว้กับคุณสมบัติตามที่ สมาคมพยาบาลแห่งชาติ (The National League of Nursing Education) กล่าวไว้ นั้นไม่แตกต่างกัน แต่การ ลำดับคุณสมบัติแต่ละอย่างก็ระบุไว้แตกต่างกัน ซึ่งคุณลักษณะของพยาบาลตามการคาดหวังของวิชาชีพที่ ยอมรับในหมู่พยาบาลว่าเป็นคุณสมบัติที่ดี ทัศนาศา บัญทอง ได้สรุปไว้ดังนี้

1. มีเมตตากรุณา
2. เห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์
3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. เข้าใจผู้อื่น
5. มีความอบอุ่น
6. อดทน
7. เสียสละ
8. มีคุณธรรม จริยธรรม
9. ซื่อสัตย์ สุจริต
10. รู้จักบังคับตนเอง
11. มีความสนใจผู้อื่น
12. มีความปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่น
13. มีความจริงใจ
14. มีความรับผิดชอบ
15. อุทิศตน

บ. ประดิษฐาณิษ (ทัศนาศา บัญทอง. 2538 : 206 ; อ้างอิงจาก บ. ประดิษฐาณิษ. 2503 : 22 - 25) ได้ กล่าวว่าการเป็นพยาบาลที่ดีนั้นนอกจากความรู้ในวิชาการพยาบาลแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะดังนี้

1. ความจำดี
2. เป็นผู้มีระเบียบ
3. มีความไวต่อการสังเกต
4. เป็นผู้มีไหวพริบดี
5. มีขันติ ความอดทน
6. มีความเห็นอกเห็นใจ
7. ปราศจากความเห็นแก่ตัว
8. ตัดสินใจรวดเร็วและได้ผลดี
9. มีการวางตัวดีในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
10. เป็นผู้ฝึกฝนตนเองในเวลาว่าง ให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ

ชาญ สถาปนกุล (ทัศนาศาสตร์ บัญญัติ. 2538 : 207 ; อ้างอิงจาก ชาญ สถาปนกุล. 2521.) ได้กล่าวไว้ในการอภิปรายเรื่อง "ปัญหาด้านคุณภาพการพยาบาล" ซึ่งสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยร่วมกับกองวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 10-23 มิถุนายน 2521 ว่าคุณลักษณะที่ดีของพยาบาลที่จะช่วยให้การปฏิบัติการพยาบาลมีคุณภาพได้นั้น จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ 5 อย่าง (5 ร.) คือ

1. รอบรู้ในด้านวิชาการ มีทักษะในงานที่ปฏิบัติ
2. รวดเร็ว มีความคล่องแคล่วว่องไว กระฉับกระเฉง
3. เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และมีมนุษยสัมพันธ์
4. รักราษฎร์ เป็นผู้มีใจรักเพื่อนมนุษย์ รักคนไข้ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน และการบริการ
5. เรียบร้อย ศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

แถม ทักษะทวิจารณ์ (ทัศนาศาสตร์ บัญญัติ. 2538 : 207 ; อ้างอิงจาก แถม ทักษะทวิจารณ์. 2521.) ได้กล่าวว่าคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีของพยาบาลมีดังนี้คือ

1. ใจ พยาบาลที่ดีควรมีน้ำใจ ไม่นิ่งดูดาย ควรเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่เห็นแก่ตัว นายแพทย์แถม ได้กล่าวเห็นว่า พยาบาลในปัจจุบันมีความรู้ดีมีความคิดริเริ่ม เป็นผู้นำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและควรจะต้องมี แต่น่าเสียดายที่มักจะขาดน้ำใจ ขาดความกระตือรือร้นที่จะช่วยผู้ป่วยน้อยลง ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาในด้านนี้ให้มากขึ้น

2. น้ำมือ หมายถึง ความรู้ด้านวิชาการและทักษะที่จะปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลปัจจุบันมีความรู้มากขึ้น สามารถนำมาใช้ได้กว้างขวางขึ้นแต่ยังหย่อนในเรื่องทักษะทางการปฏิบัติ ทางโรงเรียนจึงควรจะต้องฝึกปฏิบัติให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อฝึกให้มีทักษะเพิ่มขึ้น

3. น้ำคำ คุณลักษณะที่จำเป็นของพยาบาลอีกประการหนึ่ง คือ การพูด พยาบาลจะต้องสามารถพูดเพื่อสร้างมิตรทั้งผู้ป่วย ญาติ ผู้ร่วมงาน และบุคคลทั่วไปได้ หรืออีกนัยหนึ่ง คือการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไปนั่นเอง เพราะงานพยาบาลเป็นงานบริการ และจะต้องปฏิบัติเป็นที่พึงใจจำเป็นจะต้องมีสัมพันธภาพดี นอกจากนั้นแล้วการมีสัมพันธภาพที่ดีถือได้ว่าเป็นวิธีการดูแลทางด้านจิตใจส่วนหนึ่งนั่นเอง

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ทัศนาศาสตร์ บัญญัติ. 2538 : 208-210) ได้ทำการสำรวจความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อพยาบาลและบริการพยาบาล ซึ่งสรุปลักษณะของพยาบาลได้ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนเป็นอย่างดี มีความชำนาญ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง สามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยในด้านสุขภาพได้

2. ความเป็นกันเอง การที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหรือการไปใช้บริการของโรงพยาบาลด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ย่อมมีความวิตกกังวลและความหวาดกลัวต่อความเจ็บป่วยที่มีอยู่แล้ว ความแปลกใหม่ต่อสถานที่ ความไม่คุ้นเคยกับบุคลากรทางการแพทย์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจรักษา ก็เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกอึดอัดและความกังวลใจ ความเป็นกันเองของพยาบาลจะช่วยให้ความรู้สึกดังกล่าวคลายลงได้

3. ความเข้าใจผู้ป่วย มีความเข้าใจความรู้สึกภายในของผู้ป่วย การที่ผู้ป่วยรู้ว่าตนเป็นโรคร้าย หมดหวังต่อการรักษาพยาบาล ความหวาดกลัวต่อความตายความหุดหู่ใจ พยาบาลควรจะเข้าใจและให้การปลอบใจและเห็นใจ

4. ความเป็นผู้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เป็นตัวอย่างของการเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อถือและไว้วางใจ การแต่งกายที่สะอาดสะอ้าน เป็นระเบียบเรียบร้อย คล่องตัว กระฉับกระเฉง สีหน้าที่ไม่บึ้งตึง คร่ำครึเรียด ความสุภาพ ความมั่นใจในตนเอง ความรู้จักเป็นผู้มีอารมณ์ขัน ความรอบคอบ และความสามารถในการตัดสินใจอย่างเฉียบพลัน

5. ความเป็นผู้มีวาจาที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งหมายถึงการพูดในสิ่งที่เป็นความจริงถูกต้อง และเหมาะสมตามกาลเวลาเป็นคำพูดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟังและผู้อื่น ให้ความสบายใจและก่อให้เกิดความปิติ เกิดกำลังใจพยาบาลไม่ฟังกล่าวข้อความที่ก่อให้เกิดโทษแก่ผู้ป่วย ญาติมิตร ไม่ฟังกล่าวคำหยาบ ก้าวร้าว หรือ ช่มชู้จนเกินกว่าเหตุ และไม่ควรพูดปดที่มุ่งหลอกลวงเพื่อประโยชน์ใด ๆ ผู้ป่วยนั้นต้องการกำลังใจและคำปลอบใจมากเท่า ๆ กับการต้องการยาหรือวิธีการรักษาพยาบาลประการอื่น ๆ การมีกำลังใจที่เข้มแข็งเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้ป่วยมีความพร้อมในการรับการรักษาพยาบาลและต่อสู้กับอาการของโรค

6. ความเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติที่ควรประพฤติ คุณธรรม คือความดีงาม รวมความแล้วความเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม ก็คือ ความเป็นผู้มีหลักของความประพฤติที่ เหมาะสมและดีงาม ตามหลักการของวิชาชีพการพยาบาลแล้ว พยาบาลไม่เพียงทำร้ายผู้ป่วยทั้งทางสีหน้า แววดา กิริยาท่าทาง และคำพูด เพราะการกระทำดังกล่าวไม่เพียง แต่จะเป็นการทำร้ายจิตใจผู้ป่วยเท่านั้นหาก แต่ยังเป็นการทำให้คุณค่าของพยาบาล และวิชาชีพพยาบาลลดลงได้รับคำตำหนิจากผู้ที่ได้พบเห็นปัญหาเมื่ออยู่ว่จะเป็นอะไรคือ สิ่งที่แสดงถึงความเป็นผู้มีจริยธรรมของพยาบาล หลักการสำคัญของการเริ่มต้น เป็นผู้มีจริยธรรม คือ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยมโนธรรม (conscience) หรือสำนึกในการที่จะกระทำสิ่งที่ถูกต้อง และยึดปฏิบัติจนเป็นความเคยชิน เป็นนิสัย จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่เริ่มต้นจากจิตใจของแต่ละคน นำไปสู่การปฏิบัติตนเป็นความเคยชิน เป็นนิสัย และเป็นคุณธรรมประจำตัว ความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ และความยุติธรรมเป็นสิ่งที่ผู้ป่วยคาดหวังว่าตนจะได้พบเห็นจากพยาบาล

สิวลี ศิริไล (2539 : 198-201) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญด้านศิลปะของวิชาชีพพยาบาล ในการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีพื้นฐานอยู่บนจริยธรรม อันเป็นลักษณะของพยาบาลที่ควรปฏิบัติต่อผู้ป่วยในฐานะที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อกัน มีดังนี้

1. ความเอื้ออาทร (caring)
2. ความเชื่อถือและไว้วางใจ (trust and confidence)
3. ความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา (empathy)
4. ความเห็นอกเห็นใจ (sympathy)
5. ความให้ความเคารพ (respect)
6. ความเป็นผู้มีอารมณ์ขัน (humour)

องค์ประกอบที่สำคัญด้านศิลปะของวิชาชีพพยาบาลในการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาล มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเอื้ออาทร (caring) ความเอื้ออาทรเกิดจากความตระหนักในคุณค่าของบุคคล ความอ่อนโยน ความมีน้ำใจ ความเอื้อเพื่อใส่ใจต่อผู้ป่วยก่อให้เกิดความรู้สึกคุ้นเคยและอบอุ่นใจ

2. ความเชื่อถือและไว้วางใจ (trust and confidence) เมื่อผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติอย่างเอื้ออาทรแล้วผู้ป่วยจะเกิดความรู้สึกเชื่อถือ และไว้วางใจ กล้าเปิดเผยเรื่องราวของตน กล้าปรึกษาหารือ และขอความเห็น จะช่วยก่อให้เกิดผลดีและร่วมมืออันดีต่อกระบวนการรักษาพยาบาล

3. ความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา (empathy) พยาบาลมีความความเข้าใจ (understanding) รับรู้สภาพความรู้สึก ความคิดของผู้ป่วยเสมือนหนึ่งว่าถ้าเราเป็นตัวผู้ป่วยขณะนั้น

4. ความเห็นอกเห็นใจ (sympathy) การแสดงออกของความรู้สึกทางสังคมที่สมบูรณ์ ความเจริญทางวิวัฒนาการของบุคคล การรับรู้ในปัญหาของผู้ป่วยความสนใจ ความเมตตา

5. ความให้ความเคารพ (respect) วิชาชีพเป็นการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยไม่เลือกชาติ วุฒิ และวัยวุฒิ ซึ่งเป็นกฎธรรมชาติ (matural law)

6. ความเป็นผู้มีอารมณ์ขัน (humour) ช่วยลดความตึงเครียด และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี แต่ต้องมีศิลปะ และไม่เป็นไปในทางล้อเลียนอันอาจก่อให้เกิดความรู้สึกอับอายและขุ่นเคืองใจแก่ผู้ป่วย

พรรณวดี สนธิทรัพย์ (2542 : 7) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนรวมเฉพาะตัวของพยาบาลแต่ละบุคคล และพฤติกรรมที่แสดงออกในขณะที่ปฏิบัติงานของพยาบาลมีดังนี้

1. ลักษณะผู้นำ ได้แก่ ผู้ที่มีความภูมิใจ มีความรู้ ความสามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน มีศีลธรรมระเบียบวินัย และมีความชัดเจนทั้งการพูด การเขียน และการกระทำ

2. ความอดทนและความเสียสละ ได้แก่ ความตั้งใจทำงานให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหา และมีความเห็นอกเห็นใจที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย

3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ ความสามารถของบุคคลในการนำความรู้เดิมและประสบการณ์มาดัดแปลง และประยุกต์เป็นสิ่งใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

4. ความมีระเบียบวินัย ได้แก่ ความต้องการทำงานให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย วางแผนก่อนลงมือทำ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน การตรงต่อเวลา ความซื่อตรงต่อหน้าที่

5. การประสานงานและการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การประสานการบริการพยาบาลให้แก่ผู้ป่วยโดยติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระหว่างเจ้าหน้าที่ของทีมงานสุขภาพ

6. ความมั่นคงทางอารมณ์ ได้แก่ การควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ที่ตึงเครียด สามารถเอาชนะความขัดแย้งในใจทั้งภายในและภายนอกได้

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัย มีผู้กล่าวถึงลักษณะของความเป็นพยาบาลในต่างประเทศดังนี้

มิส.เคไฟเซล (สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. 2540 : 38 – 39 ; อ้างอิงจาก มิส.เคไฟเซล. 2513 : 41) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้ที่เหมาะสมที่จะเป็นพยาบาลว่า "ผู้ที่รู้จักบังคับใจตนเอง มีความสนใจในคนอื่น และปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจย่อมเรียกได้ว่า เป็นผู้มีโอกาสที่จะเป็นพยาบาลที่ดีได้" พยาบาลเป็นทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่ผู้ป่วยหรือผู้ที่อ่อนแอกว่า เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีความสุข คุณสมบัติหรือลักษณะที่พยาบาลทุกคนต้องมีนั้น มีลักษณะดังนี้

1. ความเมตตา

2. ความจริงใจ

3. ความรับผิดชอบ
4. การอุทิศตน
5. ความอดทน

ฟลอเรนซ์ ไนติงเกล (สิวลี ศิริไล, 2539 : 103 ; อ้างอิงจาก Florence Nightingale.) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า เมื่อวิชาชีพพยาบาลก่อตัวขึ้นอย่างมีระบบในช่วงเวลาตอนกลางของศตวรรษที่ 18 ฟลอเรนซ์ ไนติงเกล (Florence Nightingale) ได้อุทิศชีวิตเพื่อความเจริญก้าวหน้าของการพยาบาล และช่วยเหลือสังคม ด้วยประณิธานอันแรงกล้าประกอบกับความรู้ความสามารถทำให้เธอบรรลุผลสำเร็จตามความปรารถนา วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ประกาศเมตตาธรรมแก่เพื่อนมนุษย์ ผู้เจ็บป่วยอย่างไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะทางสังคมทั่วโลก กล่าวได้ว่า คุณธรรมพื้นฐานของวิชาชีพพยาบาลและเป็นหลักคุณธรรมสากลของมนุษยชาติที่ปรากฏตามคำสอนของศาสนาทุกศาสนา ซึ่งได้แก่

1. ความเมตตา กรุณา
2. ความเอื้ออาทร
3. ความเสียสละ
4. ความยุติธรรม

รีส (ทัศนาศ นุญทอง, 2538 : 203 ; อ้างอิงจาก Reece, 1961 : 173) ได้กำหนดคุณลักษณะของพยาบาลที่ดีต่อสมาคมพยาบาลแห่งชาติ (The National League of Nursing Education) โดยกำหนด "ลักษณะพยาบาลที่ดี" ไว้หลายประการ ดังคุณสมบัติต่อไปนี้คือ

1. รู้จักปรับตัว
2. มีความมั่นคงทางอารมณ์
3. ว่องไว
4. กระตือรือร้น
5. มีความสนใจกว้างขวาง
6. เปิดเผย
7. ระวังแถมใส่
8. มีการตัดสินใจที่ดี
9. มีสติรอบคอบ
10. มีทัศนคติที่ดีต่อคำวิพากษ์วิจารณ์
11. ให้ความร่วมมือที่ดี
12. มีความเป็นอิสระ
13. กล้าหาญ
14. ซื่อสัตย์สุจริต
15. สุขภาพเรียบร้อย
16. มีความเป็นระเบียบ
17. ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ
18. สุขภาพสมบูรณ์
19. มีแผนในการทำงาน
20. มีความเฉลียวฉลาด

21. เชื้อมั่นในตนเอง
22. มีอารมณ์ขัน
23. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
24. มีความอดทน
25. มีความคิดลึกซึ้ง
26. เสียสละ
27. เป็นที่ไว้วางใจได้
28. มีไหวพริบดี
29. รู้จักการมีชัยสถ์

เฮย์ และ แอนเดอร์สัน (ทัศนาศาสตร์ บัญชี. 2538 : 206 ; อ้างอิงจาก Hay and Anderson n.d.) ได้ศึกษาถึงความต้องการของผู้ป่วยต่อการพยาบาล และได้เสนอแนะคุณลักษณะของพยาบาลที่จะสามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ และสังคม ต้องสามารถช่วยให้กำลังใจ ปลอบใจ มีความเข้าใจและผู้ป่วยสามารถพูดคุยได้โดยไม่ถูกตำหนิหรือดูว่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกื้อหนุนให้ผู้ป่วยเกิดกำลังใจได้อีกด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ป่วยเข้มแข็งและมีความหวัง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับอาการของโรค และ/หรือการรักษา
2. การเรียนรู้และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย
4. ความสามารถด้านสังคมและการช่วยเหลือตัวเอง
5. การยอมรับว่าเขาเจ็บป่วยหรือพิการและได้รับการยอมรับจากกลุ่ม
6. การรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง
7. การจัดให้อยู่ในภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม มีอุปกรณ์ดีเพื่อทดแทนสภาวะที่ไร้ความสามารถ
8. ต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายในชีวิต
9. ต้องการการคำจุนทางอารมณ์
10. ต้องการบรรเทาความกังวลและความกลัว
11. ต้องการกำลังใจและความเข้าใจ
12. ต้องการให้ยอมรับว่าผู้ป่วยต้องการการช่วยเหลือโดยเร็ว

จากการศึกษาลักษณะความเป็นพยาบาลต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะความเป็นพยาบาลประกอบด้วยลักษณะ 12 ด้าน ดังนี้

1. ความอดทน
2. ความซื่อสัตย์
3. ความเสียสละ
4. ความกล้าหาญ
5. ความรับผิดชอบ
6. ความกระตือรือร้น
7. ความเมตตากรุณา
8. ความมีระเบียบวินัย
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์

10. ความเชื่อมั่นในตนเอง

11. ความมั่นคงทางอารมณ์

12. ความสามารถในการแก้ปัญหา

ซึ่งสามารถสรุปรายชื่อ บุคคล กลุ่มบุคคลหรือหน่วยงาน ที่กล่าวถึงลักษณะความเป็นพยาบาล
เป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 1 ลักษณะความเป็นพยาบาลจำแนกตามบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน

บุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน	ลักษณะความเป็นพยาบาล											
	1. ความอดทน	2. ความซื่อสัตย์	3. ความเสียสละ	4. ความกล้าหาญ	5. ความรับผิดชอบ	6. ความกระตือรือร้น	7. ความเมตตากรุณา	8. ความมีระเบียบวินัย	9. ความมีมนุษยสัมพันธ์	10. ความเชื่อมั่นในตนเอง	11. ความมั่นคงทางอารมณ์	12. ความสามารถในการแก้ปัญหา
1. วิจิตร ศรีสุพรรณ	✓		✓				✓					
2. คัมภีร์ มัลลิกะมาส	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓	✓
3. ธิดา จิวถนอม	✓								✓		✓	✓
4. ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล		✓			✓				✓			
5. กองงานวิทยาลัยพยาบาล และลัวิน สายยศ		✓	✓		✓		✓		✓			✓
6. รัตนา ศรีเหรียญ			✓		✓			✓	✓			✓
7. สุจินต์ วิจิตรกาญจน์							✓		✓			
8. จันทวีจิรา เหล่าพงษ์นันทน์	✓		✓				✓	✓	✓			✓
9. เพียว เกิดสุขทิพย์	✓	✓		✓	✓	✓	✓				✓	✓
10. อุดม สุภาไตร และคณะ					✓				✓			✓
11. เพียว เอี่ยมวงษ์	✓					✓		✓			✓	
12. ทศนา บุญทอง	✓	✓	✓		✓		✓		✓			
13. บ.ประดิษฐ์วิช	✓		✓				✓	✓				✓
14. ชาญ สถาปนกุล									✓			
15. แถม ทัญทุทวิจารย์			✓		✓				✓			
16. คณะสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	✓	✓			✓		✓			✓		✓

ตาราง 1 (ต่อ)

บุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยราชการ	ลักษณะความเป็นพยาบาล											
	1. ความอดทน	2. ความซื่อสัตย์	3. ความเสียสละ	4. ความกล้าหาญ	5. ความรับผิดชอบ	6. ความกระตือรือร้น	7. ความเมตตากรุณา	8. ความมีระเบียบวินัย	9. ความมีมนุษยสัมพันธ์	10. ความเชื่อมั่นในตนเอง	11. ความมั่นคงทางอารมณ์	12. ความสามารถในการแก้ปัญหา
17. สิวลี ศิริไล		✓					✓					
18. พรรณวดี สนธิทรัพย์	✓		✓				✓	✓			✓	
19. มีส.เค.ไฟเชล	✓		✓		✓		✓					
20. ฟลอเรนซ์ ในดิงเกล			✓				✓					
21. วีส	✓	✓	✓	✓			✓			✓	✓	✓
22. เฮย์ และแอนเดอร์สัน							✓					

3. การวัดบุคลิกภาพ

การวัดลักษณะความเป็นพยาบาลเป็นการวัดลักษณะบุคลิกภาพ ดังนั้น การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล จึงสร้างตามวิธีของการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วิธีการวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากและซับซ้อน เมื่อเทียบการวัดในสิ่งอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการจะวัดเป็นมาตรฐานถูกแม่นยำ และเชื่อถือได้ เครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพมีหลายแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง เครื่องมือวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นเป็นเครื่องมือวัดแบบรายงานตนเอง ในการสร้างเครื่องมือวัดแบบรายงานตนเองนี้มีวิธีการสร้างดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 250 - 254)

3.1.1 โดยยึดทฤษฎีเป็นฐาน (Rational-Theoretical Approches) วิธีการแบบนี้ต้องเริ่มจากการนิยามบุคลิกภาพให้เห็นชัดตามทฤษฎีที่ยึดถือ หรือเป็นแนวคิดที่เกิดจากการสังเคราะห์ของตนเองก็ได้ สิ่ง que คิดนี้อาจมาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สามัญสำนึก มีอาชีพกล่าวไว้ ผลของการวิจัย จากทฤษฎีบุคลิกภาพต่าง ๆ ผสมผสานกัน เมื่อนิยามบุคลิกภาพที่จะวัดชัดเจนแล้วสามารถเขียนข้อสอบหรือหาตัวเร้าตามที่นิยามไว้ อาจจะเป็นข้อความ สถานการณ์ หรือรูปภาพก็ได้ แล้วแต่ผู้ออกข้อสอบจะพิจารณาเห็นว่าแบบไหนเหมาะสม

3.1.2 โดยยึดการจำแนกสิ่งที่รู้ได้ (Empirical Approches) การสร้างข้อสอบโดยวิธีนี้ ต้องใช้หลักการวิธีที่ 1 ก่อน ว่าจะวัดอะไร อิงทฤษฎีหรือความเชื่อใดและรูปแบบจะเป็นลักษณะไหน เมื่อได้เป็นข้อสอบหรือตัวเร้าเป็นข้อ ๆ แล้ว หลักการสำคัญของวิธีนี้ก็คื คำถามที่เขียนรู้ได้อย่างไรว่าข้อนั้น ๆ วัด

จำแนกสิ่งนั้นได้จริง จึงจำเป็นต้องหาเกณฑ์ให้สามารถอธิบายได้ว่า ข้อนี้ถ้าคนทำ ได้คะแนนสูงจะวัดบุคลิก ด้านนั้นได้แน่ ถ้าคนทำ ได้คะแนนต่ำจะวัดบุคลิกด้านนั้นไม่ได้ หรือกรณีบางข้อเป็นการตอบ ใช่-ไม่ใช่ หรือ จริง-เท็จ หรือถูก-ผิด การที่คนตอบใช่ หรือจริง หรือถูกก็ต้องจำแนกได้แน่ชัดว่าเป็นคนละกลุ่มของคนที่ตอบ ไม่ใช่ หรือเท็จ หรือผิด อย่างแน่นอน

3.1.3 โดยยึดการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ (Factor-Analytic Approach) วิธีนี้บางที่เรียกว่า แบบ สร้างความคงเส้นคงวภายใน (Internal consistency Approach) หรือ Clustering หรือ Itemetric ในการสร้าง แรกเริ่มก็ต้องสร้างตามนิยามของบุคลิกภาพ นั่นก็คือ ต้องสร้างข้อความวัดพฤติกรรม หรือลักษณะนิสัยที่วัด บุคลิกด้านนั้น การข้อความหรือข้อคำถามหลาย ๆ ข้อที่คิดว่าวัดสิ่งที่เราต้องการวัดนั้นจะเชื่อได้อย่างไร ถ้า ข้อความนั้นจับกลุ่มกันมีความสัมพันธ์กันเป็นกลุ่ม ๆ ก็แสดงว่าแต่ละกลุ่มวัดแต่ละอย่าง การวิเคราะห์ห้วงค์ ประกอบจะชี้ให้เห็นว่าข้อใดบ้างวัดองค์ประกอบเดียวกัน เช่น เราสร้างข้อความวัดจิตตหฤประการตาม แนวพระพุทธรเจ้า การเขียนข้อความตามจริงแต่ละอย่างจะวัดจิตตนั้นจริงหรือไม่ ถ้าดีจริง ๆ ข้อความที่เขียน วัดจิตตหนึ่ง ๆ นั้นต้องมีองค์ประกอบเดียว ถ้าวิเคราะห์รวมทั้งหมดก็ควรจะได้ 6 องค์ประกอบจึงจะวัดสิ่งที่ เราต้องการวัดได้ การสร้างโดยวิธีการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบจึงช่วยชี้ให้เห็นความเที่ยงตรงของข้อสอบ แต่ละข้อดียิ่งขึ้น

3.2 รูปแบบของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นการวัดที่ยุงยากมาก การนิยามสิ่งที่ต้องการวัดจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่าง มาก แนวทางการเลือกรูปแบบของเครื่องมือจึงต้องระวัง และจะต้องพิจารณาแบบให้ตัวรูปแบบใดควรใช้ในการ วัดบุคลิกภาพชนิดนี้ รูปแบบที่นิยมกันมีดังนี้ (ส่วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543:258-284)

3.2.1 การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมายการสังเกตเป็นการ ยากที่จะสังเกตได้ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องวางแผนสังเกตเป็นบางเวลา ผู้สังเกตควรมีการรับรู้ที่ดี มีความแม่นยำจดจำสิ่งสังเกตได้อย่างดีเพื่อความแน่ใจในการวิจัยจึงให้ผู้สังเกตมีอย่างน้อย 2 คน เพื่อเอา ผลการสังเกตมาทดสอบกัน ว่าสอดคล้องกันหรือไม่ และผู้สังเกตต้องได้รับการอบรมวิธีการ สังเกต ที่ดีที่ถูกต้องด้วย การสังเกตจะทำได้ดีถ้าสิ่งที่เราสังเกตแสดงพฤติกรรมออกมาจากความเป็นจริง ถ้า การแสดงพฤติกรรมเป็นการเสแสร้ง ผลการสังเกต เชื่อถือไม่ได้ หรือผู้ที่เราต้องการสังเกตไม่แสดงพฤติ กรรม ก็ไม่สามารถวัดอะไรได้เหมือนกับ การสังเกตที่ดีไม่ควรให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวและเฝ้าดูพฤติกรรมที่ ต้องการวัด (target behaviors) ให้ดีด้วย ถ้านักสร้างเครื่องมือสามารถนิยามบุคลิกภาพในรูปของพฤติ กรรมท่าทางได้ชัดเจนเพียงพอที่จะสังเกต จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สังเกตอย่างมาก และจะวัดบุคลิกภาพ ได้ตรงตามความเป็นจริงมากกว่าเครื่องมืออื่น ๆ

3.2.2 การสัมภาษณ์ ถือเป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่เก่าแก่แบบหนึ่งเช่นเดียวกับวิธีการ สังเกต แต่การสัมภาษณ์เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีหลักจิต วิทยาในการพูด การถาม เพื่อให้ได้พฤติกรรม หรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบ ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ก็ต้อง มีลักษณะเปิดเผยตรงไปตรงมา มีนิสัยในการแสดงออกโดยการพูดจา ถ้าเป็นคนเจียมใจไม่แสดงกิริยาตอบ ได้ การสัมภาษณ์ก็ไร้ความหมาย การสัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเองด้วยจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง เมื่อตั้ง จุดมุ่งหมายว่าจะวัดบุคลิกภาพแบบใด ก็ต้องสร้างข้อคำถามที่สามารถกระตุ้นให้ผู้สัมภาษณ์แสดงการตอบ พฤติกรรมที่ต้องการนั้นได้ คำถามแต่ละข้อจึงควรทดลองให้ติก่อน ให้แน่ใจว่ามีคุณภาพจึงไปอบรมคน สัมภาษณ์ ซึ่งจะต้องวางท่าทาง กิริยาการแสดงออก การพูดจาให้เป็นทีที่เชื่อถือและไว้วางใจ การสร้างข้อคำ ถามอย่าให้มากนัก เป็นคำถามสั้น ๆ และชัดเจน ถ้าใช้เวลานานเกินไปคนถูกสัมภาษณ์จะเบื่อไม่ให้ความ

ร่วมมือ การตอบออกมาเป็นเสแสร้ง ข้อมูลก็จะเสียหายไม่มีความเที่ยงตรง คือวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดไม่ได้ การสัมภาษณ์เพื่อวัดบุคลิกภาพ ควรเป็นการสัมภาษณ์แบบมาตรฐาน (Structured interview) นั่นคือ มีการวางแผนที่ดี มีจุดมุ่งหมาย คำถามมีคุณภาพ มีความเชื่อมั่นสูงและความเที่ยงตรงสูง การทดลองเครื่องมือในการสัมภาษณ์จึงต้องทำให้ดี

3.2.3 การเขียนตอบ แบบนี้จะต้องมีตัวเร้าอาจเป็นข้อความหรือข้อความคำถามหรือสถานการณ์ ภาพ หรือสถานการณ์เป็นภาษา แล้วแต่ความเหมาะสมในการนำเสนอตัวเร้าหรือตัวกระตุ้นนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะแต่ละคนจะได้รับตัวเร้าเหล่านี้ เขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ก็จะต้องออกมาด้วยตัวของเขาเอง บางทีเรียกว่า เป็นการรายงานตนเอง (self-report) ออกมา เครื่องมือวัดแบบนี้มีชื่อหลายอย่างเช่น แบบทดสอบ (tests) แบบสำรวจ (Inventory) แบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรฐานวัด (Scales) นอกจากนั้นยังใช้คำอื่น ๆ อีก เช่น Checklist, Profile, Record, Forms, Schedules, Technique เป็นต้น ดังนั้นการใช้ชื่อเครื่องมือ บุคลิกภาพอย่าได้ยึดรูปแบบหรือชื่อว่าจะต้องเป็นอย่างไรอย่างนั้น ผู้สร้างเห็นว่าวิธีการถามการเร้าของตนเองเน้นหนักทางใด ก็ใช้ชื่อแบบนั้นตามสะดวก

3.2.4 การใช้จินตนาการ (Projective technique) เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ (ambiguous stimuli) เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการอันเกิดจากสำนึกที่ซึมซับอยู่ในส่วนลึกของความรู้สึกในตัวคน แต่ละคนว่า สิ่งเร้าที่มีความหมายอย่างไรต่อเขา ซึ่งแต่ละคนจะมีความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่คลุมเครือนั้นแตกต่างกัน การแสดงออกแสดงถึงโลกส่วนตัวหรือบุคลิกภาพของแต่ละคน (Aiken, 1989) เทคนิคการใช้จินตนาการ สิ่งเร้าเป็นแบบไม่มีโครงสร้างโดยตรง การตอบได้แบบเสรีตามความรู้สึกส่วนลึกในตัวของแต่ละบุคคล การแปลผลจึงยุ่งยากซับซ้อน แนวคิดนี้อาศัยทฤษฎีจิตวิเคราะห์มาอธิบายในเรื่องของจิตใต้สำนึกของบุคคล ถ้ามีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าที่แปลกประหลาดเกิดขึ้น จิตนั้นก็แสดงความรู้สึกออกมา การหาแนวทางแปลที่ดีจึงน่าจะเป็นกลุ่มที่รู้จัก (Known groups) ว่าถ้าเป็นกลุ่มที่รู้จักนี้ได้เห็นสถานการณ์หรือภาพนั้นแล้ว จะจินตนาการว่าเป็นอะไร ศึกษาให้แน่ใจว่ามีความเที่ยงตรง (Validity) ดีแล้วจึงนำไปใช้ แต่ในทางปฏิบัติการศึกษาด้านนี้ขาดความเที่ยงตรง ขาดความเชื่อมั่น (reliability) อยู่มาก

3.2.5 การใช้อุปกรณ์วัดทางกายภาพ (Physiological measures) เนื่องจากมีความเชื่อว่าการแสดงบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเกิดมาจากระบบของ ฮอร์โมน (hormones) ระบบของต่อมและระบบประสาทอัตโนมัติ (autonomic nervous system) การวัดทางกายภาพสามารถวัดอาการบางประการของระบบเหล่านั้น บางกรณีการตกใจ กลัว แรงบันดาล โทสะ ทำให้ส่วนผสมของเลือดเปลี่ยนแปลง แม้แต่อัตราการหายใจยังสามารถวัดความเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ได้ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายแบบนี้ทำให้นักจิตวิทยาสนใจมาวัดทางกายเพื่อทำนายด้านจิตใจ การวัดบุคลิกภาพโดยอาศัยเครื่องมือทางกายภาพยังใช้ไม่ได้ผลเป็นที่น่าเชื่อถือมากนัก เพราะมีความคลาดเคลื่อนในการแปลผล จึงยังต้องศึกษาต่อไป

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ

วิธีการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ มีลำดับขั้นการสร้างโดยทั่วไปดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.

2543 : 254 - 255)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง โดยทั่วไปผู้สร้างแบบทดสอบจะมีจุดมุ่งหมายในการเลือกสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ เพื่อความประสงค์ในการใช้ทำอะไรบางอย่าง บางทีเลือกสร้างเพียงคุณลักษณะเดียว บางทีเลือกคุณลักษณะหลาย ๆ อย่าง เพื่อจุดประสงค์ในการพยากรณ์พฤติกรรม เช่น จะเป็นแพทย์ควรมีบุคลิกภาพด้านใดบ้าง จะเป็นตำรวจควรเลือกคนที่มีบุคลิกแบบใด แต่ละอาชีพจะเจริญ

ก้าวหน้าหรือประกอบอาชีพได้จริง มักจะประกอบด้วยคุณลักษณะหลาย ๆ อย่าง การสร้างเครื่องมือวัดนี้จึงต้องระมัดระวัง

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสาร และแบบทดสอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการสร้าง คุณลักษณะหลายอย่างมีนิยามและทฤษฎีอธิบายไว้หลายอย่าง เพื่อความกระจ่างแจ้งควรศึกษาจากเอกสารที่มีการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยมาก่อน อย่างน้อยให้ได้เห็นภาพในสิ่งที่อยากจะทำ การสร้างว่าหน้าตาสิ่งนั้นควรเป็นอย่างไร จะเชื่อหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะนักวิจัยถ้าเชื่อของเก่าหมดก็ไม่มีทางแสวงหาความรู้ใหม่ได้ จึงควรมีความคิดว่าสิ่งที่ผู้อื่นศึกษามาแล้วเป็น เพียงแนวทาง ยังไม่ใช่ตัวที่เราอยากรู้แท้จริง

3. เขียนนิยามสิ่งที่ต้องการศึกษาใหม่ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสร้างเครื่องให้ถูกต้องตามนั้น นิยามอาจจะไม่เหมือนของเก่าก็ได้ แต่ก็ต้องมีเหตุผลมาสนับสนุนแนวคิดนั้น

4. เลือกรูปแบบของการเขียนข้อสอบที่จะวัดสิ่งที่ต้องการ รูปแบบของข้อสอบมีหลายชนิด เช่น ประเภทข้อความเดี่ยว ประเภทข้อความคู่ ประเภทสถานการณ์ ประเภทภาพ ฯลฯ นอกจากนั้นการให้ตอบมีหลายรูปแบบ อาจเป็น ถูก-ผิด, ใช่-ไม่แน่-ไม่ใช่, เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย, บ่อยที่สุด-บางครั้ง-นาน ๆ ครั้ง-ไม่เคยเลย ฯลฯ

5. เขียนข้อสอบวัดตามนิยามพฤติกรรมแต่ละด้าน เพื่อจะวัดลักษณะนิสัยอันจะก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพนั้น ๆ

6. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น เป็นการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องในขั้นแรก ทางด้านนิยาม ด้านภาษา ด้านรูปแบบ ขั้นนี้การตรวจสอบควรเป็นผู้ชำนาญการ คำว่าชำนาญการหรือเชี่ยวชาญ หมายถึงผู้ที่มีผลงานและมีประสบการณ์ด้านบุคลิกภาพที่สร้าง ไม่ใช่ให้ใคร ๆ ก็สามารถตรวจได้ การเลือกผู้เชี่ยวชาญต้องระวังให้ได้ของแท้ มีความรู้ความสามารถเรื่องนั้นจริง

7. ทดลองครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพเบื้องต้น เช่น ค่าอำนาจจำแนกความเชื่อมั่น และลักษณะอื่น ๆ ตามที่ต้องการพิจารณาแก้ไขเบื้องต้น

8. คัดเลือกและปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการ แล้วทำเป็นชุดใหม่ หรืออาจจะต้องเขียนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแต่ผลครั้งแรก

9. ทดลองครั้งที่ 2 ครั้งนี้เป็นการเลือกเอาข้อที่ดีมีคุณภาพแล้วมาทดลองกลุ่มตัวอย่างควรมากขึ้น เป็นตัวแทนของประชากรจริง ๆ วิเคราะห์อำนาจจำแนกอีกครั้ง ดูว่ายังยืนยันว่าแต่ละข้อมีคุณภาพดีอยู่หรือเปล่า วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง หรืออื่น ๆ ตามความปรารถนา ถ้ามีคุณภาพสูงดีแล้วก็ใช้ได้ แต่ถ้าคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำเป็นจะต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่ แล้วนำไปทดลองใหม่ทำอย่างนี้เรื่อย ๆ จนได้แบบทดสอบฉบับที่ดีมีคุณภาพสมบูรณ์ การทดลองจึงอาจมีได้มากกว่า 2 ครั้งก็ได้

10. สร้างเกณฑ์ปกติ (norm) เกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างชัดเจนแล้ว และเป็นคะแนนตัวที่บอกระดับของบุคลิกของแต่ละคนว่าจะเป็นคนลักษณะใดเมื่อเทียบกับกลุ่มประชากร การสร้างเกณฑ์ปกติของคะแนนบุคลิกภาพ ประชากรที่ศึกษาควรหาสัดส่วนให้ดี

4. ลักษณะของความเป็นพยาบาลที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

ลักษณะของความเป็นพยาบาลที่ได้ศึกษาทั้ง 12 ด้านนั้น แต่ละด้านมีผู้ให้ความหมาย และลักษณะพฤติกรรมไว้ดังนี้

4.1 ความอดทน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 889) ได้กล่าวว่า ความอดทน ความหมายถึง บึกบึน อดใจ
 หนงเยาว์ ฟิ่งพา (2529 : 17) ได้กล่าวว่า ความอดทน หมายถึง ความสามารถที่ยืนหยัดต่อความเจ็บปวด ความ
 เมื่อยล้า ความเคร่งเครียดและความยากลำบากต่าง ๆ ความสามารถที่เมื่อรับงานมาแล้ว จะต้องสามารถดำเนินไปได้โดยตลอด

หนงเยาว์ ฟิ่งพา (2529 : 23) ได้กล่าวว่า ความอดทน หมายถึง ความสามารถที่จะทนได้ทั้งทาง
 ร่างกายและทางจิตใจ สามารถปฏิบัติงานที่สมควรต่อไปจนกว่าจะสำเร็จ แม้ว่าจะได้รับความเจ็บปวด ความ
 เหน็ดเหนื่อย ความเสียใจ ความผิดหวัง และความตรากตรำโดยไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรคนั้น ๆ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2533 : 16) ได้กล่าวถึง ความอดทนสรุปได้ว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มี
 ความมุ่งมั่นที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายอย่างเต็มที่โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ไม่
 ท้อถอยเมื่อประสบความผิดหวัง มีความพากเพียรในการทำงานอย่างสม่ำเสมอและใช้เวลาว่างให้เกิด
 ประโยชน์สูงสุด

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นนท์ (2533 : 13) ได้กล่าวว่าความอดทน หมายถึง ความคิดและรู้สึกที่มี
 ความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ และมีความมานะ บากบั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา

สุภาภรณ์ โกสิย์ (2538 : 8) ได้กล่าวว่าความอดทน หมายถึง การมีกำลังใจเข้มแข็ง มุ่งประกอบ
 การงานเป็นใหญ่ ไม่พริ้งพริ่งต่อการตรากตรำลำบาก ทนต่อความเจ็บใจไม่โกรธเมื่อถูกผู้อื่นหมิ่นประมาท

สิวลี ศิริไล (2539 : 172) ได้กล่าวว่าความอดทน หมายถึง ความพยายามอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้
 เกิดความสำเร็จในการงาน พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอดทน ได้แก่ ขยัน ไม่ท้อถอย ไม่ยอมแพ้
 พยายามต่อสู้เพื่อเอาชนะอุปสรรคจนประสบความสำเร็จ กระตือรือร้น หนักแน่น ไม่หวั่นไหวง่าย

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความอดทน หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลใน
 ลักษณะที่มีความสามารถที่จะทนต่อการปฏิบัติงานทั้งทางกายและทางใจ สามารถทนทำกิจกรรมต่าง ๆ โดย
 ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาจนประสบความสำเร็จ

4.2 ความซื่อสัตย์

เกษม บุญศรี (2504 : 17-26) ได้กล่าวว่า พุทธศาสนาได้แบ่งความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ด้านคือ 1. 1

1. ความซื่อสัตย์ทางกาย หมายถึง การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ไม่ประพฤติผิดในกาม และ
 ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลัง และโอกาสเท่าที่จะสามารถทำได้

2. ความซื่อสัตย์ทางวาจา หมายถึงการพูดจริงตรงไปตรงมา พูดในสิ่งที่ควรพูด ไม่เพ้อเจ้อ และ
 เป็นคำพูดที่อ่อนหวานหน้าฟัง

3. ความซื่อสัตย์ทางใจ หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ใจเป็นสำคัญ หรือความคิด เช่น ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น
 กรมวิชาการ (2524 : 74) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่าเป็นการกระทำที่ยึดหลักแห่งความ
 ยุติธรรมไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีความเคารพมั่นใจในตนเอง เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น มีสัจจะและความจริงใจ

โชติ เพชรชื่น (2524 : 26) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่าเป็นคุณลักษณะด้านความรู้สึก
 นึกคิด หรือระดับจิตใจของบุคคลคนหนึ่งที่มีต่อผู้อื่น ต่อวัตถุสิ่งของ เมื่อบุคคลนั้นพบปะหรือสัมผัส
 ระดับจิตใจ ความมั่นคงมิได้ผันแปรไปตามความต้องการของตนหรือของผู้อื่น และบุคคลนั้นจะไม่ยึดเอา
 วัตถุสิ่งของที่ไม่ใช่ของตนเองมาเป็นของตนเอง ทำตามสัญญาและระเบียบถือกฎเกณฑ์ของกลุ่ม จะพูดตาม
 สภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น จะต่อต้านหรือขัดขวางผู้อื่นที่ปฏิบัตินอกเหนือกฎเกณฑ์

สงบ ลักษณะ (2524 : 34) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่าเป็นค่านิยม ประพฤติปฏิบัติตรงต่อความจริง เช่นตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อความรับผิดชอบตรงต่อคำมั่นสัญญา ตรงต่อระเบียบกฎเกณฑ์ที่ดีของสังคม เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525:286) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่าเป็นความประพฤติตรงและจริงจัง ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง

นงเยาว์ (2529 : 5) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตรงไปตรงมาตามที่พูดหรือคิด ไม่ทุจจริต หลอกลวง การยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่ริษยา ไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่คล้อยตามผู้อื่นไปในทางที่เสื่อมเสียและไม่ใช้อำนาจของตนไปในทางที่ผิด

นงเยาว์ (2529 : 18) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความเที่ยงตรงแห่งอุปนิสัย และยึดมั่นในหลักแห่งศีลธรรมอันดีงาม รักความจริง ผู้ที่ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นที่เสียหายเป็นอย่างมาก อาจจะทำให้การปฏิบัติของส่วนรวมต้องพังพินาศโดยสิ้นเชิง

นงเยาว์ (2529 : 20) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง อุปนิสัยที่ถูกต้องและมั่นคงด้วยคุณธรรมอันดีงาม จะทำให้ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ผู้เสมอกันและผู้ใต้บังคับบัญชา

วีรวรรณ สุจริต (2532 : 3) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่าเป็นการประพฤติปฏิบัติตรงไปตรงมาตามที่พูดหรือคิด ไม่ทุจจริตหลอกลวง มีมนุษยธรรมต่อผู้อื่น ไม่เห็นแก่เงิน ไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่คล้อยตาม ผู้อื่นไปในทางที่เสื่อมเสียหรือไม่ใช้อำนาจของตนไปในทางที่ผิด

สุภาภรณ์ โกสิย์ (2538 : 8-9) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า เป็นการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมาหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา และใจทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น

สิวลี ศิริไล (2539 : 166-167) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า เป็นการการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาตามสภาพความเป็นจริง ไม่ทุจจริตหลอกลวง ไม่คดโกง เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

4.3 ความเสียสละ

เทอร์เนอร์ (Turner. 1948 : 502-516) ได้กล่าวถึงความเสียสละว่าเป็นผลรวมของความไวของบุคคลต่อความต้องการของผู้อื่น ผู้ที่มีลักษณะนิสัยแบบเสียสละจะมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น หรือสนองความต้องการของผู้อื่นโดยการให้ปัน ทรัพย์สินหรือสิ่งของ การกระทำให้ผู้อื่นมีความพึงพอใจ และเป็นผู้ที่มีเจตคติแบบการให้และการรับ

อารอนฟรีด (Aronfreed. 1965 : 2-3) ได้กล่าวถึงความเสียสละว่าเป็นพฤติกรรมที่ช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถที่ตนจะช่วยเหลือได้ ซึ่งเนื่องจากความมีน้ำใจ (Empathy) การเห็นใจ การให้กำลังใจ และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1964 : 3) กล่าวว่า ความเสียสละเป็นพฤติกรรมที่มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มบุคคล หรือทั้งส่วนตนและส่วนรวมโดยผู้ทำไม่หวังผลตอบแทน

กรมวิชาการ (2523 : 153) ได้กล่าวว่าความเสียสละหมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 836) ได้ให้ความหมายของความเสียสละว่า สละ

พระประสิทธิสุตคุณ (2526 : 17) ได้กล่าวว่า จาคะ แปลว่า การสละ คือมีน้ำใจ สามารถสละความสุขสำราญพอใจส่วนตน

พระราชวรมณี (2529 : 421) ได้กล่าวถึงจาคะว่า แปลว่า การสละ หรือสละให้ หมายถึง การให้ที่แท้จริง ทั้งสละวัตถุ และจิตใจ ไม่ปรารถนาผลตอบแทน สุขสบายใจในการกระทำ มิได้กระทำเพราะหวังผลตอบแทนแก่ตนจิตใจโน้มไปในทางที่จะให้สงเคราะห์ ช่วยเหลือให้เขาได้รับประโยชน์ แก้ปัญหาให้เขาให้เขามีความสุข ยินดีพอใจในการให้ ให้อด้วยความตั้งใจจริง

บรรทม มณีโชติ (2530 : 25) ได้ให้ความหมายของความเสียสละว่าหมายถึง การแสดงออกของบุคคลในพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การให้ปัน หมายถึง การช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์สินของความรู้และแรงงาน
2. การเห็นแก่ส่วนรวม หมายถึง การอุทิศตนทำงานเพื่อสังคม และส่วนรวม
3. ความมีน้ำใจ หมายถึง การมีปรารถนาดีต่อผู้อื่นในด้านการพูดและการกระทำโดยให้กำลังใจ แสดงความเห็นใจต่อผู้อื่น

4. การไม่เอาเปรียบผู้อื่น หมายถึง การสละทรัพย์สินของ แรงงานของตนเท่ากับ หรือมากกว่าผู้อื่น

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นนนท์ (2533 : 7,13) ได้กล่าวว่าความเสียสละหมายถึง การที่พยาบาลคิด และรู้สึกทำงานอุทิศตนด้วยความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้ป่วย มีความอดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย มีความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วยพร้อมที่จะทนต่อความยากลำบากในการพยาบาล

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 494) ได้กล่าวว่าความเสียสละหมายถึง การบริจาค ปล่อยวาง ผละออก ละทิ้ง ละวาง

สุภาภรณ์ โกสีย์ (2538 : 8) ได้กล่าวว่าความเสียสละ หมายถึงการรู้จักยอมสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อส่วนรวม การแบ่งปันแก่คนที่ควรได้รับด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา

สิวลี ศิริไล (2539 : 170) ได้กล่าวว่าความเสียสละ หมายถึง การสละความเห็นแก่ตัว การแบ่งปันแก่คนที่ควรให้ ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทั้งอารมณ์ร้ายในตนเองด้วย

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความเสียสละ หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาล ในลักษณะที่มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และส่วนรวม มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบ ให้ปันแก่คนที่ควรให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

4.4 ความกล้าหาญ

นงเยาว์ (2529 : 17) ได้กล่าวว่า ความกล้าหาญ หมายถึง การควบคุมตนเองไม่ให้เกิดความกลัว กล้าเผชิญหน้ากับภัยอันตรายอย่างไม่สะทกสะท้านหรืออ่อนไหว ยืนหยัดในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้อง แต่ในขณะเดียวกันจะยอมรับอย่างหน้าชื่นในสิ่งที่ตนได้ทำผิดพลาดไป

นงเยาว์ (2529 : 21) ได้กล่าวว่า ความกล้าหาญ หมายถึง ความมีใจถึง ยืนยันสิ่งที่ตนทำนั้นถูกต้อง ไม่เกรงกลัวต่ออันตรายที่เกิดขึ้น เมื่อมีความผิดความบกพร่องกล้ารับผิดอย่างหน้าชื่นตาบาน

นงเยาว์ (2529 : 22) ได้กล่าวว่า ความกล้าหาญ หมายถึง อำนาจทางใจที่จะควบคุมความกลัว ทำให้บุคคลสามารถควบคุมการกระทำของตนได้ และทำให้ยอมรับความรับผิดชอบ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์อันตราย

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 33) ได้กล่าวว่า กล้า หมายถึง ไม่กลัว แข็ง แรง กล้าหาญ หมายถึง เก่งกล้า ไม่หวาดกลัว ไม่ครั่นคร้าม

อภิญา ศรีขาว (2540 : 7) ได้กล่าวว่า การกล้าหาญ หมายถึง ชอบผจญภัย กล้าเสี่ยง ชอบอยู่เป็นกลุ่มเป็นมิตรกับผู้อื่น คล่องแคล่ว มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

พรทิพย์ เขียวไพสิฐ (2542 : 6) ได้กล่าวว่า การกล้าหาญ หมายถึง ผู้ที่กล้าเสี่ยง ชอบพบปะผู้คน เปิดเผย กล้าเผชิญ เชื่อมั่นในตนเอง

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความกล้าหาญ หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของบุคคลในลักษณะที่กล้าเผชิญ กล้าเสี่ยง ไม่หวาดกลัว สามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์ที่อันตราย

4.5 ความรับผิดชอบ

แคทเทล (Cattell, 1963 : 128) ได้กล่าวว่าบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง คือบุคคลที่รับผิดชอบในหน้าที่ที่มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรียึดมั่นในกฎเกณฑ์ ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำ คือ คนที่ถือความสะดวกเป็นเกณฑ์มักหลีกเลี่ยงข้อบังคับ

กอร์ดอน (Gordon, 1963 : 3) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบหมายถึงความเพียรพยายาม และตั้งใจปฏิบัติงาน จดจ่อกับงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จหรือมุ่งมั่นในงานที่จะกระทำ แม้มีอุปสรรค เป็นคนที่ไว้วางใจได้ เป็นที่พึ่งพาอาศัยได้

ฟลิปโป (Flipo, 1966 : 122) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบหมายถึงความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำนึกนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการคือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

ซวาล แพร์ตกุล (2514 : 33) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึงความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงาน และติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไปทั้งที่เป็นผลดี และผลเสียโดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดหมายเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย

พระศรีวิสุทธิโมลี (2514 : 173-174) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบขั้นพื้นฐานที่สุดของบุคคลแต่ละคนก็คือ ความรับผิดชอบต่อตนเองในการที่จะไม่ให้เกิดความคิดที่จะทำความชั่ว ด้วยการเบียดเบียน หรือล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่นอยู่ในจิตใจของตนเอง

ยุพิน ตันติชนพัฒน์ (2522 : 6) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึงความเป็นคนละเอียดรอบคอบ ชอบวางแผนก่อนลงมือทำงาน มีความรับผิดชอบในงานและพึ่งตนเองได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 691) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง ยอมตามผลที่ดี หรือไม่ดีในกิจการที่ได้กระทำไป

นงเยาว์ (2529 : 4) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ มีความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และมีความตรงต่อเวลา

วีรวรรณ สุขจิต (2532 : 3) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ไม่ทอดทิ้ง มีความพากเพียร มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ มีความพยายามในการที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ยอมรับความผิดหรือความชอบในผลงานการปฏิบัติหน้าที่ของตน และมีความตรงต่อเวลา

สำเร้ง บุญเรืองรัตน์ (2533 : 15) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติตนต่องานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี โดยที่รู้จักหน้าที่ ไม่ละทิ้งหน้าที่ และติดตามผลงาน แก้ไขปรับปรุงงานอย่างเต็มที่

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์ (2533 : 13) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง การที่พยายามคิด และรู้สึกว่ามี ความตระหนักและสำนึกในหน้าที่ เอาใจใส่ผู้ป่วย มีใจจดจ่อต่องานที่ปฏิบัติ นำความรู้มาใช้ในการปรับปรุงการพยาบาลและติดตามผลหลังจากให้การพยาบาลผู้ป่วยไปแล้ว

สุภาภรณ์ โกสิย์ (2538 : 8) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึงความตั้งใจมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำของตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

สิวลี ศิริไล (2539 : 170) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียร และความละเอียด รอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

สุภาวดี ศรพรหม (2541 : 5) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึงการแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่แสดงถึงความสนใจ กระตือรือร้น เอาใจใส่มีความเพียร ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ทันใจ กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว ว่องไว ไม่เฉื่อยชา พร้อมทั้งจะอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ รวมทั้งการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ประณีต

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี ติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

4.6 ความกระตือรือร้น

นงเยาว์ (2529 : 17) ได้กล่าวว่า ความกระตือรือร้น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความสนใจอย่างจริงจัง และมีจิตใจจดจ่ออยู่กับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความร่าเริงเบิกบาน อันจะเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตาม

นงเยาว์ (2529 : 20) ได้กล่าวว่า ความกระตือรือร้น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความสนใจอย่างเอาใจใส่ กระฉับกระเฉง กระวีกระวาดในการทำงานให้ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง การงานต่าง ๆ จะต้องทำให้ลุล่วงไปวันหนึ่ง ๆ อย่างไม่คั่งค้าง มีแผน เตรียมการในอนาคตอยู่ในใจ

นงเยาว์ (2529 : 23) ได้กล่าวว่า ความกระตือรือร้น หมายถึง ความสนใจอันเข้มข้นต่องานที่กระทำ จะแสดงออกด้วยความเบิกบาน ความตั้งใจ สนใจและกระปรี้กระเปร่าต่อการปฏิบัติหน้าที่

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 16) ได้กล่าวว่ากระตือรือร้น หมายถึง มีใจฝึกฝน เร่งร้อน ขมิ้นขมิ้น

สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2541 : 7) ได้กล่าวว่า ความกระตือรือร้น หมายถึง ความสนใจอันเข้มข้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง มีความเอาใจใส่ และตั้งใจในการเรียนและทำงานอย่างกระปรี้กระเปร่า และเฝ้าหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความกระตือรือร้น หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่มีใจเฝ้าหาความรู้และเอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง รีบเร่งทำงานให้เสร็จไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

4.7 ความเมตตา กรุณา

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 650) ได้กล่าวว่า เมตตา หมายถึง ความรักและเอ็นดู ความปรารถนาจะให้ผู้อื่นได้สุข

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 55) ได้กล่าวว่า กรุณาหมายถึง ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์

สนวน สิโทชวลิต (2528 : 30) ได้กล่าวว่า ความเมตตากรุณา หมายถึง ความรักใคร่ ปราบปราม ที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความสามารถคิดจะ ช่วยให้ผู้ที่ได้รับทุกข์ได้พ้นจากทุกข์

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2533 : 3) ได้นิยามความหมายของความเมตตากรุณาว่าเป็น ความ ปราบปรามให้ผู้อื่นเป็นสุขทั้งกายและใจ ความสงสาร อยากให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสิ่งของ การกระทำและคำพูด อยากให้ความรักความอบอุ่นช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสจะช่วยเหลือได้ ไม่ละเลยหรือดูถูกเมื่อเห็นผู้อื่นตกทุกข์ ยินดี เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับโดยไม่หวังผลตอบแทน มีการให้อภัย มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่ เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจาใจ

สุภาภรณ์ โกสีย์ (2538 : 8) ได้กล่าวว่า ความเมตตากรุณาหมายถึง ความต้องการให้ผู้อื่นมี ความสุข พ้นจากความทุกข์ ไม่เบียดเบียนใครให้เดือดร้อน พุดจาด้วยความสุภาพอ่อนโยน ปลอดภัยเมื่อผู้ อื่นได้รับความเดือดร้อน ให้ความอนุเคราะห์เกื้อกูลเมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 396) ได้กล่าวว่าเมตตา หมายถึงความรักและเอ็นดู ปราบปรามที่จะให้ผู้อื่นได้สุข

สิวลี ศิริไล (2539 : 173) ได้กล่าวว่า เมตตา คือ ความรักใคร่ปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข กรุณา คือ ความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเมตตา กรุณา ได้แก่

- ไม่เบียดเบียนใครให้เดือดร้อน
- ไม่ข่มขู่ ดูหมิ่น เสียดสี พุดจาด้วยความเกรี้ยวโกรธเกลียดแค้น
- ไม่ฆ่า ทูบตี ตัด จำลอง หรือทำร้ายด้วยลักษณะต่าง ๆ
- ช่วยพุดปลอดภัย

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความเมตตากรุณา หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของ พยาบาลในลักษณะที่มีความรักใคร่ โดยปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความสงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสิ่งของ การกระทำและคำพูดโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจาใจ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

4.8 ความมีระเบียบวินัย

นงเยาว์ (2529 : 4) ได้กล่าวว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย กฎระเบียบของ สังคมและศีลธรรม การเคารพในสิทธิของผู้อื่น และมีความซื่อตรงต่อตนเอง

รัตนา ศรีเหรียญ. (2529 : 7) ได้กล่าวถึงความมีระเบียบวินัยพอสรุปได้ว่า หมายถึง การที่บุคคล สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามระเบียบของสถาบันหรือสังคม ในเรื่อง การแต่งกาย การตรง ต่อเวลา และการซื่อตรงต่อหน้าที่ ถึงแม้จะขัดแย้งกับความต้องการของตนเอง

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นนันท์ (2533 : 13) ได้กล่าวถึงความมีระเบียบวินัยพอสรุปได้ว่า หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกที่สามารถควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานด้วยตนเองใน เรื่องการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการซื่อตรงต่อหน้าที่

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 423) ได้กล่าวว่า ระเบียบ หมายถึง ความเรียบร้อย แบบแผน ลำดับที่จัดให้เข้ากัน ถูกลำดับ ถูกที่เป็นแถวเป็นแนว มีลักษณะเรียบร้อย

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 472) ได้กล่าวว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบ แบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ ข้อบังคับ ลักษณะของพระสงฆ์

สุภาภรณ์ โกสิย. (2538 : 9) ได้กล่าวว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบวินัยของบุคคลโดยกระทำตามระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อความสงบสุขและความก้าวหน้าของสังคม

สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ (2540 : 21) ได้กล่าวว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การแสดงลักษณะนิสัยของบุคคลที่สุภาพเรียบร้อย เคารพกฎระเบียบ ไม่ทำสิ่งใดที่ผิดระเบียบ ทำงานภายในขอบเขตที่กำหนด

พรธรวดี สนธิทรัพย์. (2542 : 7) ได้กล่าวว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ความต้องการทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย วางแผนก่อนลงมือทำ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของหน่วยงาน การตรงต่อเวลา ความซื่อตรงต่อหน้าที่

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่ต้องการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย วางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน ในเรื่องการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการซื่อตรงต่อหน้าที่

4.9 ความมีมนุษยสัมพันธ์

สเปเทอร์ และดริคเกอร์ (Spates and Drucker. 1959 : 79) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กันของผู้มีจิตใจสูง ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือหมายถึง ปฏิกริยา สัมพันธ์ของสังคมระหว่างประชาชนและอิทธิพลซึ่งบุคคลมีต่อบุคคลอื่น

เอ็ดวิน (Edwin. 1966 : 15) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์คือ การรวมคนให้ทำงานร่วมกันในลักษณะที่มุ่งให้เกิดความร่วมมือ ประสานงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดผลบรรลุตามเป้าหมาย

เดวิส (Davis. 1967 : 5) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และจูงใจให้คนในกลุ่มได้ร่วมกันทำงานอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ โดยมีความพึงพอใจในทางจิตใจและสังคม

แลร์ค (Laird. 1975 : 242) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์อย่างง่าย ๆ ระหว่างบุคคล

ดูบริน (Dubrin. 1981 : 12) ได้ให้ความหมายว่า มนุษยสัมพันธ์คือศิลปะและการปฏิบัติในการใช้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การและวัตถุประสงค์ส่วนตัว

ฟูลตัน (Fulton. 1982 : 24) ได้ให้ความหมายว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ ความสามารถที่จะเข้ากับผู้อื่นได้ดี และก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่มีความหมาย

ชโล ธรรมศิริ (2529 : 2) ได้กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้ศิลปะในการที่จะเข้ากับคน โดยให้ชนะใจคน ครองใจคนให้เขาร่วมมือกับเราด้วยความเต็มใจและรู้สึกเป็นสุข

ชูชัย สมितिไกร และสมชาย เตียวกุล (2530 : 6) ได้กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นในเชิงสร้างสรรค์อันก่อให้เกิดภาวะที่เป็นสุขกับตนเองกับผู้อื่น

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2530:624) ได้กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์หมายถึง ความสัมพันธ์ในสังคมนระหว่างมนุษย์ ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

กรมวิชาการ (2532 : 41) ได้ให้ความหมายมนุษยสัมพันธ์ไว้สองประการคือ มนุษยสัมพันธ์ คือ วิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่นับถือ ความจงรักภักดี และความร่วมมือ และ มนุษยสัมพันธ์ คือ การอยู่ร่วมกับคนอื่นด้วยความสุข

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2533 : 17) ได้นิยามความหมายของความมีมนุษยสัมพันธ์ว่า เป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงสัมพันธภาพอันดีในการติดต่อหรือปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และปรับปรุงให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์ (2533 : 13) ได้กล่าวว่ามนุษย์สัมพันธ์หมายถึง ความคิดและรู้สึกที่สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ช่วย ญาติผู้ช่วย และผู้ร่วมงาน ซึ่งได้แก่ การยิ้มแย้มแจ่มใส การพูดจาเหมาะสมกับบุคคล การรู้จักทักทายก่อน การรู้จักให้ การรับ ยกย่องชมเชย เป็นผู้ฟังที่ดี การยอมรับความคิดเห็นและสามารถประสานงานกับผู้อื่นได้

วิจิตร อวระกุล (2537 : 25) ได้กล่าวว่ามนุษย์สัมพันธ์หมายถึง เป็นการติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่างมนุษย์ อันจะเป็นสะพานทอดไปสู่การสร้างมิตร ชนะมิตรและจงใจคน รวมทั้งการสร้าง หรือพัฒนาตนเองให้เป็นที่รู้จักรักใคร่ชอบพอกันคนทั่วไปอย่างกว้างขวาง ได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่าย เป็นการสร้างตนให้เป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งแสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของการเป็นผู้นำในอนาคตอีกด้วย

อัมพร แต่เกษม (2539 : 21) ได้กล่าวว่ามนุษย์สัมพันธ์หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ทางกาย และทางจิตที่ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความนับถือ รักใคร่ชอบพอกัน แสดงความร่วมมืออันดีต่อกัน ทำให้อยู่ร่วมกันด้วยดี และมีความสุข

สุภาวดี ศรพรหม (2541 : 5) ได้กล่าวว่ามนุษย์สัมพันธ์หมายถึง เป็นการแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่แสดงถึงความเป็นมิตร มีอัธยาศัยดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสร่าเริงเป็นกันเอง ไม่ถือตัว แสดงความสนใจเป็นมิตร และรู้จักที่จะทักทายด้วยไมตรีจิต

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความมีมนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่แสดงสัมพันธ์ภาพอันดีในการติดต่อหรือปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักทักทาย มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้

4.10 ความเชื่อมั่นในตนเอง

นงเยาว์ ฟิงพา. (2529 : 21) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความมั่นคงทางจิตใจ ไม่อ่อนไหวไปตามคำพูดหรือข้อเสนอของผู้อื่น

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 639) ได้กล่าวว่า มั่น หมายถึง แน่ แน่นอน แน่น และมั่นคง หมายถึง แน่นและทนทาน ไม่กลับกลายเป็นอย่างอื่น

วิรวรรณ สุจริต (2532 : 3) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความมั่นใจในการกระทำการใด ๆ อย่างองอาจ ไม่ลังเลหรือหวั่นวิตก สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง กล้าเผชิญกับภัยอันตราย ยืนหยัดในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้อง และมีความอดทนในการทำงานแม้จะมีอุปสรรคขัดขวาง

พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง (2535 : 161) ได้กล่าวว่า เชื่อ หมายถึง เห็นตามด้วย มั่นใจ ไว้ใจ

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่มีความมั่นใจในการกระทำ ไม่ลังเล ไม่หวั่นไหวไปตามคำพูดหรือข้อเสนอของผู้อื่น

4.11 ความมั่นคงทางอารมณ์

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 639) ได้กล่าวว่า มั่น หมายถึง แน่ แน่นอน แน่น และมั่นคง หมายถึง แน่นและทนทาน ไม่กลับกลายเป็นอย่างอื่น

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 191) ได้กล่าวว่า อารมณ์ หมายถึง เครื่องยึดเหนี่ยว เช่น เรื่องนื้อยาถือเอามาเป็นอารมณ์เลย ความคิดความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย ๆ เช่น เดี่ยวอารมณ์ดี เดี่ยวอารมณ์ร้าย นิสัยใจคอ เช่น เป็นคนมีอารมณ์เย็น

วิมลพร พันธุ์มนตรี (2534: 5) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง บุคคลที่มีอารมณ์พอเหมาะ สุขุมเยือกเย็น หนักแน่น มั่นคง และมีจิตใจสงบ

รชรินทร์ ฉายแก้ว (2536:5) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง การแสดงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความสม่ำเสมอทางอารมณ์ สุขุมเยือกเย็น มั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย หนักแน่น มีอารมณ์เย็น

อนงค์ พรหมจักร (2538 : 5) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ มีความมั่นคงไม่หวั่นไหวง่าย มีความหนักแน่น มีความคงเส้นคงวาทางอารมณ์ มีความสุขุมเยือกเย็น มีความสามารถในการปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

พรศิริ กองนวล (2539 : 5) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึงลักษณะพฤติกรรมที่สามารถปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย หนักแน่น คงเส้นคงวาทางอารมณ์

สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ (2540 : 21) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง การแสดงลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีความมั่นใจในการกระทำใด ๆ โดยไม่ลังเลหรือหวั่นไหว ไม่วิตกกังวลมากเกินไป และกล้าเผชิญภัยอันตราย

สุภาวดี ศรพรหม (2541 : 5) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เก็บอารมณ์ได้ ไม่ใช้อำนาจข่มขู่ มีความอดทน อดกลั้นให้อภัย เป็นคนที่มีเหตุผล ใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

พรรณวดี สนธิทรัพย์ (2542 : 7) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึงการควบคุมและแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ที่ตึงเครียด สามารถเอาชนะความขัดแย้งในใจทั้งภายในและภายนอกได้

จากที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของพยาบาลในลักษณะที่มีความสม่ำเสมอทางอารมณ์ สามารถควบคุมปรับอารมณ์และแสดงพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และมีความมั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย มีความหนักแน่นคงเส้นคงวา สุขุมเยือกเย็น

4.12 ความสามารถในการแก้ปัญหา

ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวร. (2537 : 7). ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง การที่นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา

ชาญ วชิรเดช (2538 : 7) ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง การที่นักเรียนสามารถคิดและนำหลักการหรือรายละเอียดที่กำหนดให้มาแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไปได้

บึงอร ภัทรโกมล (2541 : 7) ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการระบุปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นหลังการแก้ปัญหา

อ้อมใจ บุญหล้า (2541 : 12) ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการใช้ความคิดและประสบการณ์เดิมของบุคคลมาประกอบกันเพื่อจัดสิ่งทำให้เกิดความยุ่งยากใจ

บึงอร กมลวัฒนา (2542 : 4) ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการคิดที่ต้องอาศัยกระบวนการทางสมองของบุคคลรวมทั้งพฤติกรรมที่ซับซ้อนต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากพัฒนาการทางสติปัญญาที่แปรสภาพที่แปรสภาพในสถานการณ์ที่กำหนด

วรรณรัตน์ ใจเชื้อกุล (2542 : 25) ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขสถานการณ์หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานทางการพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ให้เป็นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามกระบวนการทางการพยาบาล

ชาติชาย บิลวาสน์ (2544 : 7) ได้สรุปว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรม การกระทำ ความคิด และภาษาของเด็กที่แสดงออกมาในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่เมื่อประสบปัญหาแล้วสามารถแก้ปัญหาได้ และสามารถเลือกว่าจะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

5. การวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีการทางสถิติที่จะช่วยค้นหาลักษณะของตัวแปรหลายๆ ตัวที่มีสหพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นการลดจำนวนตัวแปรให้น้อยลงเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ ทำให้สามารถมองเห็นโครงสร้างและแบบแผนของตัวแปรในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งจะช่วยอธิบายความหมายและลักษณะของตัวแปร ทำให้สามารถให้คำจำกัดความของตัวแปรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยตัดสินใจว่าจะศึกษาตัวแปรด้านใดบ้าง และตัวแปรใดเกี่ยวข้องกับตัวแปรใด

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (ม.ป.ป.:8-12) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบยึดหลักที่ว่าตัวแปรหรือข้อมูลต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันนั้นเนื่องมาจากตัวแปรเหล่านี้มีองค์ประกอบร่วม (Common Factor) กันสังเกตได้จากการจับกลุ่มของตัวแปรหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังนั้น สามารถใช้องค์ประกอบร่วมแทนตัวแปรกลุ่มนั้นได้ เป็นการลดจำนวนข้อมูลให้น้อยลงการจับกลุ่มของตัวแปรซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร ทำให้ทราบถึงโครงสร้างและแบบแผนของข้อมูล ทำให้หาองค์ประกอบร่วมของตัวแปรได้ และสามารถหาน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบนี้ สามารถอธิบายได้ถึงความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบนั้นอันแสดงถึงขนาด (Magnitude) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ

ดังนั้น การวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นวิธีการทางสถิติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอชุดของตัวแปรหลาย ๆ ตัว ในรูปของตัวแปรกับมิติ (Factor) ที่มีจำนวนน้อยลง

การทำการวิเคราะห์องค์ประกอบมักทำใน 2 ลักษณะ คือ

1. ค้นหาวามีที่องค์ประกอบ อะไรบ้าง (Exploratory)
2. ยืนยันหรือทดสอบสมมติฐานว่ามีที่องค์ประกอบนั้น ๆ ในคุณลักษณะ (Trait) นั้น จริงหรือไม่

(Confirmatory)

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. ช่วยบรรยายเกี่ยวกับ Domain ที่ต้องการศึกษา
2. ช่วยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา
3. ช่วยจัดประเภทของตัวแปร
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ร่วม (Functional Relations) ระหว่างตัวแปร
5. วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ (Factorial Structures) ของตัวแปรที่เป็นเกณฑ์ และระบุตัวแปรที่จะเป็นประโยชน์ในสมการถดถอย
6. เป็นการพิสูจน์ข้อค้นพบของตนเองและของผู้อื่น
7. ลดข้อมูลให้น้อยลงเพื่อให้ได้ลักษณะร่วมที่ซ่อนอยู่
8. ใช้ในการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

9. ช่วยในการสร้างแบบวัดลักษณะต่าง ๆ

ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. การเตรียมข้อมูล
2. การสร้างเมตริกสหสัมพันธ์หรือเมตริกความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วม
3. การสกัดตัวประกอบ
4. การหมุนแกน
5. การสร้างมาตราองค์ประกอบ (Factor Scale)

การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้น จะต้องมีลักษณะเป็นตัวแปรต่อเนื่องหลาย ๆ ตัวแปรที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างหนึ่ง เสนอข้อมูลในลักษณะของเมตริกเรียกว่า "เมตริกของข้อมูล" (data matrix)

2. การสกัดตัวประกอบ (Extracting initial factors) มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาจำนวนแฟกเตอร์รวมที่น้อยที่สุดระหว่างตัวแปร วิธีการสกัดองค์ประกอบมีหลายวิธีเช่น

- Principal Component Analysis (PC)
- Least Square Analysis (LS)
- Maximum Likelihood
- Alpha Factoring
- Image

ส่วนคอมพิวเตอร์มักจะใช้วิธีที่ 1 หรือ 2 คือ ในขั้นนี้ผู้วิเคราะห์ยังไม่ต้องพะวงเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ได้ว่าจะเป็ Orthogonal หรือ Oblique ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งแรกนี้แต่ละแฟกเตอร์จะไม่สัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังไม่ต้องสนใจเกี่ยวกับการตีความหมาย หรือแปลความของแฟกเตอร์ที่วิเคราะห์ออกมาได้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ องค์ประกอบจำนวนน้อยกว่าที่จะได้มาจากตัวแปรจำนวนมากที่นำมาวิเคราะห์ ในการกำหนดองค์ประกอบรวมนั้น ทฤษฎี Rank ของเมตริกสหสัมพันธ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted Correlation Matrix) จะเท่ากับค่าของจำนวนองค์ประกอบ แต่ในทางปฏิบัติจริงจะทำเช่นนั้นไม่ได้เพราะข้อมูลจากการสังเกตมีความคลาดเคลื่อน และค่า Communalities ที่อยู่เส้นทะแยงมุมของเมตริกสหสัมพันธ์ที่ปรับแล้วนั้นเป็นค่าโดยประมาณ ไม่ใช่ค่าที่แท้จริง

3. การหมุนแกน (Rotation) วิธีการหมุนแกนมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาวิธีที่ง่ายในการอธิบายองค์ประกอบ โดยคงจำนวนองค์ประกอบ และ Communalities ไว้คงเดิม ในการศึกษาเพื่อหาจำนวนองค์ประกอบรวมนั้นจะหมุนแกนโดยวิธีใดก็ได้ และไม่ต้องคำนึงว่าแฟกเตอร์จะมีสหสัมพันธ์หรือไม่ หนังสือบางเล่มจะบอกว่าควรใช้ Orthogonal มากกว่า Oblique นั้นเพราะว่า Orthogonal เข้าใจง่ายและแปลผลได้ง่ายกว่า วิธีหมุนแกนมี 2 วิธี คือ

3.1 Orthogonal องค์ประกอบรวมนั้นต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กัน มี 3 วิธี คือ

3.1.1 Quartimax หมุนแกนโดยเน้นการเปลี่ยนแถวให้ง่ายขึ้น

3.1.2 Varimax การหมุนแกนโดยเน้นการเปลี่ยนคอลัมน์ให้ง่ายขึ้น คือ ให้เกิดความแปร

ผันของคอลัมน์ใน Factor Pattern Matrix

3.1.3 Equimax ใช้วิธีประนีประนอมระหว่าง Quartimax กับ Varimax

3.2 Oblique มี 2 วิธีหลัก คือ

3.2.1 Oblimin หมุนแกนโดยยึด reference axes

- Quartimin $r = 0$ most oblique
- Biquartimin $r = .5$ least oblique
- Covarimin $r = 1$ least oblique

3.2.2 Oblimax หมุนแกนโดยไม่ใช้ reference axes แต่ใช้ Pattern matrix หมุนแกนเช่นเดียวกับ Quartimax Orthogonal

4. การสร้างมาตราองค์ประกอบ (Factor Scale) จุดประสงค์ในการสร้างมาตราองค์ประกอบมี 2 ประการคือ

4.1 เพื่อค้นหามิติของข้อมูลสังเกต

4.2 เพื่อนำองค์ประกอบร่วมบางองค์ประกอบไปใช้ในการค้นคว้าต่อไป

โดยทั่วไปในการวิเคราะห์องค์ประกอบจะใช้มาตราการสร้างองค์ประกอบเพื่อจะศึกษาโครงสร้างขององค์ประกอบต่อไป วิธีการสร้างมาตราองค์ประกอบอาจทำได้หลายวิธีเช่น

1. ใช้การถดถอย (Regression)
2. ใช้เกณฑ์ (Least Squares)
3. วิธีของบาร์ทเลท (Bartless)
4. ใช้หลักของออร์โธกอนอล (Orthogonality Constraints)
5. ใช้ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงในตัวแปรสังเกตต่าง ๆ
6. สร้างส่วนประกอบสำคัญ (Principal Component Scale)

6. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

6.1 การวิจัยในประเทศไทย

จากการศึกษาการวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นพยาบาลนั้น ในช่วง พ.ศ. 2510-2537 เป็นการสำรวจคุณลักษณะความเป็นพยาบาล ลักษณะบุคลิกภาพ ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล โดยเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่น ๆ หรือการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นพยาบาลกับการปฏิบัติงาน อาทิเช่น วิจิตร ศรีสุพรรณ (2510:36) บุญสนอง ไกรเนตร (2515 : 101-105) บรรจง คำหอม (2518 อ้างอิงจาก สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ , 2540 : 40-41) ยุพิน ตันติชนพัฒน์ (2521 : 62-66) ผ่อง พงษ์พร้อมญาติ (2524 : บทคัดย่อ) เพิ่มสุข สังขมงคล (2526 : 74-75) ประภา เชื้อภักดี (2526 : 80-81) ธิดา จิวถนอม (2527 : บทคัดย่อ) ระจิตร์ นิคมรัฐ และคนอื่น ๆ (2532:19) จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์ (2533:43) อัญชลี ฤกษ์งาม (2537:116-119) ใน พ.ศ. 2541 ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของพยาบาล โดย ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ อาทิเช่น พูนพิลาศ โรจนสุพจน์ และคณะ (2541: 8) วารี ระกิติ (2541 : 31-36) วิจิตร ศรีสุพรรณ และคณะ (2541 : 63-72) ฉวีวรรณ โพธิ์ศรี และคณะ (2541: 47-48) ส่วนการสร้างแบบทดสอบนั้น ส่วนใหญ่จะสร้างตามแนวของแคทเทิล อาทิเช่น นุชนาฏ ตีวิเศษ (2524 : 123-125) และ พรทิพย์ เขียวไพสิฐ (2542 : 63-65) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วิจิตร ศรีสุพรรณ (2510: 36) ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัย คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสำรวจคุณลักษณะแปดประเภทคือ มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความสามารถในการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม มีบุคลิกภาพดีวางตัวได้เหมาะสมน่านับถือ มีวาจาไพเราะอ่อนหวานไม่ถือตัวมีความเสียสละชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความรู้ดีชวนขยาย

หาความรู้อยู่เสมอ สุขภาพดี ใจเย็นอดทน ผลการสำรวจพบว่า ลักษณะที่ดีของพยาบาลตามลำดับดังนี้คือ ควรเป็นผู้มีความเสียสละชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความรู้ดี ขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ มีความสามารถในการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม มีบุคลิกภาพดีวางตัวได้เหมาะสมน่านับถือ มีวาจาไพเราะอ่อนหวานไม่ถือตัว สุขภาพดีใจเย็นอดทน ผลการสำรวจ พบว่า ลักษณะที่ดีของพยาบาลเรียงลำดับดังนี้ คือ ควรเป็นผู้มีความเสียสละชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความรู้ดี ขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ มีความสามารถในการรักษาพยาบาลได้เหมาะสม มีบุคลิกภาพดี วางตัวได้เหมาะสมน่านับถือ มีวาจาไพเราะ ไม่ถือตัว สุขภาพดี ใจเย็น และอดทน

บุญสนอง ไกรเนตร (2515 : 101-105) ได้เปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการระหว่างผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครูกับวิชาชีพพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาการศึกษาประสานมิตร ชั้นปีที่ 4 จำนวน 100 คน และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลโรงพยาบาลหญิง และวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย จำนวน 100 คน ผลปรากฏว่า

1. ผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครูมีความต้องการสูงกว่าผู้ที่ศึกษาวิชาชีพพยาบาลในด้านความต้องการพึ่งตนเอง การคบเพื่อนต่างเพศและมีความต้องการต่ำกว่าผู้ที่ศึกษาวิชาชีพพยาบาล ในด้านความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการอดทน และการขอความช่วยเหลือ

2. ระหว่างกลุ่มผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครูเพศหญิง กับผู้ที่ศึกษาวิชาชีพพยาบาล พบว่า ผู้ที่ศึกษาวิชาชีพพยาบาลมีความต้องการสูงกว่าผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครูในด้านการขอความช่วยเหลือ แต่มีความต้องการต่ำกว่าในด้านการคบเพื่อนต่างเพศ

3. บุคลิกภาพของกลุ่มผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครู และผู้ที่ศึกษาวิชาชีพพยาบาลมีความใกล้เคียงกันใน 4 อันแรก ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การยอมรับผิดและการอดทน

บรรจง คำหอม (2518 อ้างอิงจากสุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์, 2540 : 40-41) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาล ในกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักศึกษาพยาบาลระหว่างชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และสถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัย กรมตำรวจ เทศบาล และเอกชน โดยเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักศึกษาแต่ละสถาบันกับเกณฑ์ปกติที่เอดเวอร์ต ได้สร้างไว้ใช้แบบวัดบุคลิกภาพ อีพีพีเอส เป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ ตัวอย่างประชากรมีจำนวน 288 คน สุ่มจากนักศึกษาพยาบาลจากสถาบันทั้ง 4 แห่ง พบว่านักศึกษาพยาบาลแต่ละระดับชั้น มีบุคลิกภาพด้านความต้องการแตกต่างกับ 8 ลักษณะของพยาบาลคือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความเป็นระเบียบ การแสดงออก การพึ่งตนเอง ยอมรับผิด

ยุพิน ตันดิธนพัฒน์ (2521 : 62-66) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลกับนักศึกษาหญิงคณะอื่น ในมหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 181 คน ด้วยแบบทดสอบ CPI ผลปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะบุคลิกภาพที่สูงกว่านักศึกษาคณะอื่น ๆ เพียง 2 ด้านคือ ความสามารถในการสร้างความประทับใจสูงกว่าคณะเภสัช และความเป็นผู้หญิงสูงกว่านักศึกษาคณะกายภาพบำบัดและคณะเทคนิคการแพทย์ ส่วนลักษณะบุคลิกภาพที่ต่ำกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ๆ ทุกกลุ่มคือ ลักษณะการมีอำนาจเหนือผู้อื่น และสัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง

ฝนทอง พงษ์พร้อมญาติ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของพยาบาลตามความคาดหวังของพยาบาลและผู้ป่วย โดยศึกษาจากบทบาทฝ่ายบริการ อาจารย์พยาบาลและผู้ป่วยจำนวน 270 คน ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย โรงพยาบาลราชวิถี วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลรามาริบัติ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยพบ

ว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคาดหวังในลักษณะของพยาบาลคล้ายคลึงกัน และจัดอันดับคุณลักษณะของพยาบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพิ่มสุข สังขมงคล (2526 : 74-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและพยาบาล โดยศึกษาจากผู้ร่วมงาน จำนวน 76 คน ผู้รับบริการ จำนวน 80 คน พยาบาล จำนวน 80 คน และอาจารย์พยาบาล จำนวน 80 คน ตามโรงพยาบาลของรัฐที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 320 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์และด้านจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากทุกกลุ่ม ยกเว้นผู้ร่วมงานมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลด้านการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการพยาบาลและอาจารย์พยาบาลต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลใน 3 ด้านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ประภา เชื้อภักดี (2526 : 80-81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลศิริราช จำนวน 180 คน โดยใช้แบบทดสอบ 16PF ผลปรากฏว่า ลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลโดยส่วนใหญ่มีคุณลักษณะค่อนข้างรอบคอบ ปรับตัวเก่ง และมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะไว้วางใจ สำนวน อารมณ์อ่อนไหวง่าย ถ่อมตน ซื่อสัตย์ มีจิตใจเข้มแข็ง ช่างสงสัย และเป็นนักทดลอง ส่วนคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลคือ การมีอารมณ์มั่นคง

ธิดา จิวถนอม (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการพยาบาล จำนวน 80 คน อาจารย์พยาบาล จำนวน 80 คนและพยาบาลกุมารเวช จำนวน 140 คน เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลกุมารเวช โดยศึกษาใน 3 ด้าน คือด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และด้านจรรยาบรรณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารการพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาลกุมารเวช มีความคิดเห็นต่อลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้านของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระจิตร์ นิคมรัฐ และคนอื่น ๆ (2532 : 19) ได้ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ โดยศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยและความเมตตากรุณา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จำนวน 392 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2529 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัยและความเมตตากรุณา อยู่ในพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ยกเว้นคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 มีคุณลักษณะทางจริยธรรมแตกต่างกันทุกด้าน และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีแนวโน้มของคุณลักษณะจริยธรรมสูงกว่าชั้นปีอื่น ๆ

จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์ (2533 : 43) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาล สังกัดสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบสอบถามวัดคุณลักษณะพยาบาล โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง กับพยาบาล แบบสอบถามประกอบด้วยคุณลักษณะ 8 ด้าน จำนวน 42 ข้อ คือ ความรู้ความสามารถทางการพยาบาล จำนวน 5 ข้อ ทักษะทางการพยาบาลจำนวน 6 ข้อ ความสามารถในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ความรับผิดชอบจำนวน 6 ข้อ ความมีมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 6 ข้อ ความเสียสละ จำนวน 6 ข้อ ความอดุสาหะ จำนวน 3 ข้อ ความมีวินัยในตนเอง จำนวน 5 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาล โดย

ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความพึงพอใจในอาชีพครูอาชีวศึกษาของ จรุง ผาสวรรณ ลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาล 10 ด้าน จำนวน 36 ข้อ คือ ความสำเร็จในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ การยอมรับนับถือ จำนวน 4 ข้อ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน จำนวน 4 ข้อ ลักษณะงาน จำนวน 4 ข้อ ความรับผิดชอบ จำนวน 2 ข้อ นโยบายและการบริหาร จำนวน 4 ข้อ สภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จำนวน 4 ข้อ เงินเดือนและสวัสดิการ จำนวน 4 ข้อ ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 2 ข้อ นำแบบสอบถามที่ได้ไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลวชิระ โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ จำนวน 300 คน เป็นพยาบาลโสต จำนวน 180 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี และเป็นพยาบาลที่สมรสแล้วจำนวน 120 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป ผลการศึกษาคุณลักษณะของพยาบาลพบว่า พยาบาลที่เป็นโสตและพยาบาลที่สมรสแล้ว มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของพยาบาลใกล้เคียงกัน โดยพยาบาลที่สมรสแล้วมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าพยาบาลที่เป็นโสตเล็กน้อย และพยาบาลที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของพยาบาลใกล้เคียงกันมาก และพยาบาลที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีคะแนนคุณลักษณะของพยาบาลน้อยที่สุด

อัญชลี ฤกษ์งาม (2537 : 116-119) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกในทัศนะของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 186 คน ผลการวิจัยคุณลักษณะของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในทัศนะผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และ ผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวม 3 ด้าน คือด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง เพราะผู้สำเร็จการศึกษามีประสบการณ์การทำงานเพียง 1 ปีเท่านั้น ยังไม่มีทักษะในการทำงานยังนำความรู้ออกมาใช้ไม่หมด แต่มีความสามารถด้านปฏิบัติการพยาบาลในทุกเรื่อง คือ การประเมินคุณภาพ การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ และการประเมินผลการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรื่องการวางแผนการพยาบาล มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ อาจเป็นเพราะว่าการวางแผนการพยาบาลเป็นงานค่อนข้างยาก

พูนพิลาศ โรจนสุพจน์ และคณะ (2541: 8) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริงและภาพลักษณ์พยาบาลในอุดมคติ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอำเภอเมืองเชียงใหม่จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และการได้สัมผัสกับพยาบาลด้วยตนเอง แบบสัมภาษณ์ภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริง และภาพลักษณ์พยาบาลในอุดมคติมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และ .93 ตามลำดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่แบบจับคู่ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริงและภาพลักษณ์ พยาบาลในอุดมคติตามการรับรู้ของสาธารณชนเป็นไปได้ในทางบวก ($\bar{X} = 5.59, SD = .63$ และ $\bar{X} = 6.84, SD = .26$) และมีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน (มนุษยสัมพันธ์ การให้บริการ การติดต่อสื่อสารบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความประพฤติของพยาบาลและคุณสมบัติเฉพาะพยาบาล) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยด้านที่ภาพลักษณ์ทั้งสองมีความแตกต่างกันสูงกว่าด้านอื่น ๆ ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ดังนั้น

การปรับปรุงภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริงในขั้นแรกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในเรื่องการติดต่อสื่อสาร นอกเหนือจากการให้บริการที่มีคุณภาพต่อผู้รับบริการในทุกระดับของการบริการ

วารี ระกิติ (2541:31-36) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของพยาบาล และโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสัมภาษณ์ผู้ป่วยและญาติ จำนวน 404 คน เป็นผู้ป่วยจำนวน 224 คน และญาติไข้ไข้จำนวน 180 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ปัจจุบันของพยาบาลมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะของบุคคล และลักษณะงาน ลักษณะของบุคคลด้านบวกเป็นบุคคลที่รับผิดชอบช่วยเหลือมีความมั่นคงทางอารมณ์ นุ่มนวลอ่อนหวาน มีน้ำใจ ใจดี ละเอียดรอบคอบ เมตตากรุณา พุดจาไพเราะ และยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่ในระดับมาก ส่วนลักษณะ อ่อนโยนร่าเริง เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ และเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะงานของพยาบาลด้านบวกนั้น คือ ปลอดภัย มีเกียรติบริการ มั่นคง ก้าวหน้าทันสมัย ทำหาย ไม่น่ากลัว และมีมาตรฐานในระดับมาก สำหรับด้านลบนั้น คืองานพยาบาลเป็นงานหนัก ไม่น่ายกย่อง เห็นเหนื่อย และวุ่นวายในระดับมาก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังต้องการให้พยาบาลปฏิบัติการพยาบาล ให้บริการดี เอาใจใส่คนไข้สม่ำเสมอทั่วถึง สัมผัสคนไข้อย่างสม่ำเสมอ มีเครื่องมือทางการแพทย์ที่ ทันสมัย ตอบข้อซักถามได้ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับอาชีพทั้งด้านการแต่งกาย กิริยามารยาท มีบุคลิกที่อ่อนโยน ทำตนน่าเชื่อถือ รูปร่างทรวดทรงควรรักษาให้ดูดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรพุดจาไพเราะเป็นกันเอง

วิจิตร ศรีสุพรรณ และคณะ (2541 :63-72) ได้ศึกษาความต้องการกำลังคนสาขาพยาบาลศาสตร์ ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ ใน 20 ปีข้างหน้า(ระหว่างพ.ศ.2538-2558) โดยศึกษาจากข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน การประชุมกลุ่มและการระดมสมองของนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาล จำนวน 21 คน ระยะเวลาศึกษาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2538 - มิถุนายน พ.ศ. 2539 ผลการศึกษาความต้องการพยาบาลด้านคุณภาพ พบว่าบุคลากรพยาบาลที่พึงประสงค์ในสภาพการณ์ปัจจุบันและอนาคต ควร มีลักษณะเป็นผู้ที่มีศักยภาพทางด้านความคิดและสติปัญญา มีความสามารถและทักษะทั้งในด้านการปฏิบัติการพยาบาลและทักษะส่วนบุคคล มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตประจำวันทั้งในด้านส่วนตัวและหน้าที่การงาน มีศักยภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจ อารมณ์มั่นคงสามารถควบคุมตนเองได้ สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ มีภาวะผู้นำ สามารถปฏิบัติงานเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการจัดการการดูแลด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและวิชาชีพการพยาบาล

ฉวีวรรณ โพธิ์ศรี และคณะ (2541: 47-48) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาล ตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 599 คน และพยาบาลจากทั่วประเทศที่มาศึกษาต่ออบรม และประชุมวิชาการที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2538 จำนวน 229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ คะแนนเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีและพยาบาลวิชาชีพมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของพยาบาล และวิชาชีพการพยาบาลในระดับดี นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาลดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3, 4 และพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพยาบาลวิชาชีพมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของวิชาชีพการพยาบาลดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ภาพ

ลักษณะของพยาบาล และวิชาชีพการพยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล และพยาบาลวิชาชีพที่อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.60-3.51$) คือ พยาบาลทำงานด้วยความเสียสละและอดทนพยาบาลมีความรับผิดชอบสูง วิชาชีพการพยาบาลเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี พยาบาลแต่งกายดี สะอาด ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของพยาบาลที่อยู่ในระดับไม่ดีอย่างมาก ($\bar{X} = 1.38-1.42$) คือ พยาบาลมีโอกาเสี่ยงต่อการติดโรคจากการทำงาน และพยาบาลทำงานหนัก

นุชนาฏ ตีวิเศษ (2524 : 123-125) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ในการเป็นพยาบาลตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ในระดับอนุปริญญา และนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ในระดับปริญญาตรี จำนวน 500 คน ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในการเป็นพยาบาลได้ครบทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ ไม่ทำตามกฎ - ชื่อตรงต่อหน้าที่ สติปัญญา ถ่อมตน - เป็นอิสระแก่ตน ควบคุมตนเองไม่ได้ - ควบคุมตนเองได้ สාරวม - ชอบออกสังคม เครื่องเครียด-ทำตามสบาย อาศัยกลุ่ม-อาศัยตนเอง ผ่อนคลาย-เคร่งเครียด ทำตามความเป็นจริง-เพื่อฝัน อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง จำนวนข้อสอบทั้งหมด 90 ข้อ มีความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.78841

พรทิพย์ เขียรไพสิฐ (2542 : 63-65) สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาภาษาชาติไทย ตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิลด้วยการ วิเคราะห์องค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดสภาภาษาชาติไทย ประจำปี พ.ศ.2541 จำนวน 1,142 คน ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาภาษาชาติไทย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความมั่นคงในตนเอง ด้านการกล้าหาญ ด้านการเข้าสังคม ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านมโนธรรม และด้านการควบคุมอารมณ์ จำนวนข้อสอบทั้งสิ้น 79 ข้อ มีความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.9247

6.2 การวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษาการวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพพยาบาลคุณลักษณะบุคลิกภาพ ตั้งแต่ปี 1958-1975 เป็นการศึกษาโดยใช้แบบทดสอบที่มีอยู่แล้วเช่น แบบทดสอบ EEPS, CPI, MMPI และ 16PF ยังไม่พบว่ามี การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัย อาทิเช่น นาฟริน และคณะ (Navran and Jame.1958:64-66) รีส (Reese.1961:172-176) โคเฮนและคณะ (Cohen and other. 1965:318-321) สมิธ (Smith. 1968 :140-144) เบเลย์ และ ชอส์ (Bailey and Chaus. 1969 : 320 - 329) อาดัมและไคลน์ (Adam and Klein. 1970 : 362 - 365) เคลลี (Kelly.1975 : 3 - 14) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นาฟริน และคณะ (Navran and Jame.1958:64-66) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของพยาบาลจิตเวช (Psychiatric Nurse) และพยาบาลคนอื่น ๆ ซึ่งทำงานอยู่ที่ Veterans Administration Neuropsychiatric Hospital จำนวน 167 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม EPPS ผลการศึกษา พบว่า พยาบาลมีความต้องการเป็นระเบียบ การยกย่องผู้อื่นและความต้องการอดทนมาเป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการอันดับสุดท้าย คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น การมีไมตรีสัมพันธ์และการพึ่งพาตนเอง

รีส (Reese.1961:172-176) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนพยาบาล โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาล จำนวน 87 คน แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเรียน จำนวน 55 คน และกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนจำนวน 132 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม EPPS ผลการศึกษา พบว่า พยาบาลที่ประสบความสำเร็จในการเรียน มีความต้องการสูงในด้าน การช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การเปลี่ยนแปลง การมีไมตรีสัมพันธ์ การยอมรับ ผิด แต่มีความต้องการต่ำในด้านการก้าวร้าวหรือรุกรานผู้อื่น การพึ่งพาตนเอง การขอความ

ช่วยเหลือ ความเป็นระเบียบ ความสัมฤทธิ์ผล ส่วนพยาบาลที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน มีความต้องการสูงในด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น การเปลี่ยนแปลง การช่วยเหลือผู้อื่น การยอมรับผิด การมีไมตรีสัมพันธ์ แต่มีความต้องการต่ำในด้านการเป็นระเบียบ การขอความช่วยเหลือ การพึ่งพาตนเอง การก้าวร้าว หรือรุกรานผู้อื่น การยกย่องผู้อื่น

โคเฮน และคณะ (Cohen and other. 1965:318-21) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของพยาบาลจิตเวช ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลในโรงพยาบาลทหารผ่านศึก นอร์ทแฮมตัน (Northampton Veterans Administration Hospital) จำนวน 49 คน ใช้แบบสอบถาม EPPS ผลการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความต้องการของพยาบาล มีความแตกต่างกันกับของเกณฑ์ปกติแปดด้าน คือ พยาบาล จิตเวชมีความต้องการสูงในด้านความเป็นระเบียบ การอดทน การยกย่องผู้อื่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น แต่มีความต้องการต่ำในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล การพึ่งตนเอง การขอความช่วยเหลือ และการแสดงออก

สมิท (Smith. 1968 :140-144) ได้สำรวจบุคลิกภาพนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 ในขณะเริ่มเข้าศึกษา วิชาพยาบาล จำนวน 540 คน จากโรงเรียนพยาบาล 10 แห่ง ซึ่งสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้รับรองคุณภาพแล้ว โดยใช้แบบสำรวจ อีพีทีเอส (EEPS) กับแบบสำรวจ AVL (Allport-Vernon-Lindzey :AVL) ผลปรากฏว่า นักศึกษาเหล่านี้เป็นผู้มีจิตใจอ่อนโยน มีความตั้งใจจริง เชื่อถือโชคกลาง ไม่เคร่งศาสนา ไม่มีลักษณะของการเป็นผู้นำ อ่อนน้อมถ่อมตน ซึ่งลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ สมิท อ้างว่าเป็นลักษณะที่เหมาะสมและง่ายต่อการอบรมให้เป็นพยาบาลที่มีบทบาทที่เหมาะสมได้

เบเลย์ และ ซอส (Bailey and Chaus. 1969 : 320 - 329) ได้ศึกษาบุคลิกลักษณะของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ณ โรงเรียนพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California School of Nursing) และศูนย์บริการสุขภาพแห่งเมืองซานฟรานซิสโก (San Francisco Medical Center) ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 247 คน โดยแบบทดสอบ EPPS ผลที่ได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติของเอดเวิร์ด (Edwards) ผลปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลมีความต้องการต่างกับ เกณฑ์ปกติ 8 ด้าน คือ มีความต้องการสูงกว่าในด้านความต้องการการช่วยเหลือผู้อื่น การขอความช่วยเหลือ การยกย่องผู้อื่น การมีไมตรีสัมพันธ์ และความต้องการต่ำในด้านการพึ่งตนเอง การมีอำนาจเหนือผู้อื่น การแสดงออก และการก้าวร้าวหรือรุกรานผู้อื่น

อาดัม และ ไคลน์ (Adam and Klein. 1970 : 362 - 365) ได้ศึกษาในทำนองเดียวกันกับพยาบาลที่ศึกษาอยู่ใน มหาวิทยาลัยเซาท์แคโรไลนา จำนวน 50 คน โดยแบบทดสอบ EPPS ผลปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลมีความต้องการสูงในด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การมีไมตรีสัมพันธ์ การยอมรับผิด แต่มีความต้องการต่ำในด้านก้าวร้าวหรือรุกรานผู้อื่น การพึ่งตนเอง ความเป็นระเบียบและการยกย่องผู้อื่น

เคลลี (Kelly. 1975 : 3 - 14) ได้ศึกษาพยาบาลประจำการโรงพยาบาลของมหาวิทยาลัยอีสเทอร์น ซึ่งมีพยาบาลประจำการ 545 คน ได้รับการคัดเลือกให้พิจารณาเลื่อนตำแหน่ง จำนวน 120 คน และมีผู้ได้รับการคัดเลือกให้เลื่อนตำแหน่งจริง 42 คน โดยใช้แบบทดสอบ 4 ฉบับ คือ MMPI, 16PF, EPPS และ CPI ทดสอบบุคลิกภาพของพยาบาลที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งจำนวน 21 คน และพยาบาลที่ไม่ได้รับเลื่อนตำแหน่ง จำนวน 39 คน ผลปรากฏว่า พยาบาลที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีบุคลิกภาพแตกต่างจากพยาบาลที่ไม่ได้รับ การเลื่อนตำแหน่ง ดังนี้

1. เมื่อใช้แบบทดสอบ MMPI กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านความครุ่นคิดอยู่แต่ที่ตนเจ็บป่วย ความสนใจที่สอดคล้องกับเพศ ความกลัวอย่างรุนแรง ความวิตกกังวล

2. เมื่อใช้แบบทดสอบ 16PF กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านอารมณ์มั่นคง-อารมณ์อ่อนไหว และกลุ่มที่ได้รับ การเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านสติปัญญาความหวาดกลัว-ประสาทมั่นคง และความเคร่งเครียด-ผ่อนคลาย

3. เมื่อใช้แบบทดสอบ EPPS กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านการช่วยเหลือบุคคลอื่น

4. เมื่อใช้แบบทดสอบ CPI กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านประสิทธิภาพทางสติปัญญา

จากการศึกษาของงานวิจัยต่างประเทศกลุ่มผู้วิจัยได้ศึกษาบุคลิกภาพด้านความต้องการโดยใช้แบบสำรวจ อีพีพีเอส (EPPS) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีทั้งผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียน และไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนมีความต้องการสูงในด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเปลี่ยนแปลง การมีมิตรสัมพันธ์ การยอมรับผิด และมีความต้องการต่ำในด้านการก้าวร้าว หรือรุกรานผู้อื่น การพึ่งตนเอง ความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การขอความช่วยเหลือ และความสัมฤทธิ์ผล

ผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยนี้ มีผู้ทำการวิจัยและนักวิชาการ ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความเป็นพยาบาลทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ผู้ทำการวิจัยสามารถสรุปลักษณะของความเป็นพยาบาลได้ 12 ด้าน ได้ดังนี้

1. ความอดทน
2. ความซื่อสัตย์
3. ความเสียสละ
4. ความกล้าหาญ
5. ความรับผิดชอบ
6. ความกระตือรือร้น
7. ความเมตตากรุณา
8. ความมีระเบียบวินัย
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง
11. ความมั่นคงทางอารมณ์
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.2 วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะความเป็นพยาบาล
 - 2.3 ลักษณะของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด มีสถานศึกษาพยาบาลทั้งหมด 10 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ทั้งสิ้นจำนวน 1,111 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีสถานศึกษาพยาบาลเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) จากการเปิดตารางสุ่มของยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และมีระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 563 คน (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 400 - 401; อ้างอิงจาก Yamane, Taro. 1967 Statistic. P 886-887) แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างมา 926 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 จากการสำรวจประชากร มีสถานศึกษาพยาบาล 4 สังกัด แต่ละสังกัดประกอบด้วยสถานศึกษาพยาบาลรวมทั้งสิ้น 10 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,111 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	มี 3 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 523 คน
สังกัดกระทรวงมหาดไทย	มี 2 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 223 คน
สังกัดกระทรวงกลาโหม	มี 3 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 160 คน
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	มี 2 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 205 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มสถานพยาบาลมา 80 % ได้จำนวนสถานพยาบาลมาทั้งหมด 8 สถาบัน แล้วทำการสุ่มเพื่อใช้ในการทดลองแต่ละครั้งในการสร้างแบบทดสอบ โดยมีรายละเอียดในตารางดังนี้

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดและสถาบันการศึกษาพยาบาล

สังกัด/สถาบัน	จำนวน ตัวอย่าง (กลุ่ม)	จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
1. ทบวงมหาวิทยาลัย				
1.1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	263 (2)	-	153	110
1.2 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์คณะแพทย ศาสตร์ รพ. รามาธิบดี	135 (2)	-	67	68
รวม	398(4)			
2. กระทรวงมหาดไทย				
2.1 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	172 (2)	60	112	-
2.2 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	51 (2)	-	31	20
รวม	223 (4)			
3. กระทรวงกลาโหม				
3.1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	61 (1)	-	61	-
3.2 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	39 (1)	39	-	-
รวม	100 (2)			
4. กระทรวงสาธารณสุข				
4.1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ	158 (3)	53	80	25
4.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนนทบุรี	47 (1)	-	-	47
รวม	205 (4)			
รวมทั้งสิ้น	926 (14)	152	504	270

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

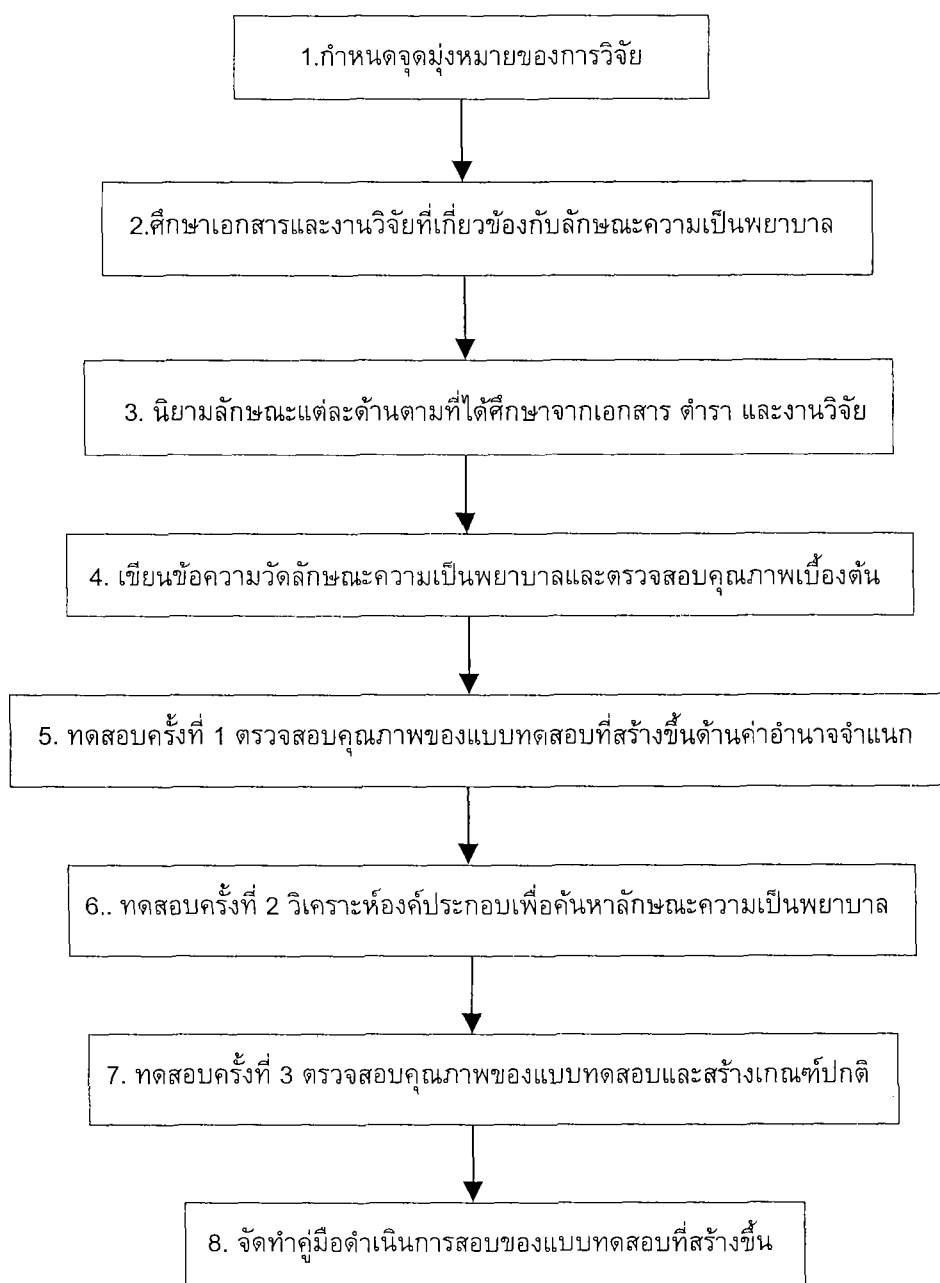
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลชนิดข้อความ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสร้างข้อความที่ครอบคลุมลักษณะความเป็นพยาบาลทั้ง 12 ด้าน ๆ ละ 15 ข้อ รวมทั้งหมด 180 ข้อ โดยครอบคลุมลักษณะดังนี้

1. ความอดทน
2. ความซื่อสัตย์.
3. ความเสียสละ
4. ความกล้าหาญ
5. ความรับผิดชอบ
6. ความกระตือรือร้น
7. ความเมตตากรุณา

8. ความมีระเบียบวินัย
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง
11. ความมั่นคงทางอารมณ์
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

ในการดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะความเป็นพยาบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นของการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลฉบับนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้น (ภาพประกอบ 1) โดยเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมาย การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นพยาบาล การตรวจคุณภาพของแบบทดสอบและการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลในการวิจัยครั้งนี้เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ
2. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นพยาบาล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
3. นิยามลักษณะของความเป็นพยาบาลทั้ง 12 ด้าน ได้แก่ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความกล้าหาญ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ และความสามารถในการแก้ปัญหา
4. เขียนข้อความวัดลักษณะความเป็นพยาบาล โดยสร้างข้อความให้ครอบคลุมนิยามปฏิบัติการของการวัดลักษณะความเป็นพยาบาลทั้ง 12 ด้าน โดยสร้างด้านละ 25 ข้อ รวมทั้งสิ้น 300 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) เพื่อพิจารณาและตรวจสอบว่าข้อความในเครื่องมือที่สร้างขึ้นมานั้นสามารถวัดได้ตรงตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งภาษาที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ ควรแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความใด รวมทั้งเสนอแนะต่าง ๆ ด้วย โดยข้อความทั้งหมดจะต้องมีดัชนีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อมากกว่า 0.5 เพื่อความชัดเจน ครอบคลุมและถูกต้องตรงกัน แล้วคัดเลือกไว้ด้านละ 15 ข้อ รวมทั้งฉบับ 180 ข้อ
5. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบที่ได้จากข้อ 4 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 จำนวน 152 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ t -test แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนก t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ทดสอบครั้งที่ 2 นำข้อความที่คัดเลือกได้จากการข้อ 5 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 504 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบค้นหาลักษณะความเป็นพยาบาล แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับหรือมากกว่า 0.30 เพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 3
7. ทดสอบครั้งที่ 3 นำข้อความที่คัดเลือกได้จากการข้อ 6 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 จำนวน 270 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ และสร้างเกณฑ์ปกติ ดังนี้
 - 7.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
 - 7.2 สร้างเกณฑ์ปกติ โดยสร้างเกณฑ์ปกติแยกตามลักษณะของแบบทดสอบ โดยนำคะแนนจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 ไปคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วเทียบหาคะแนนที่ (T) ปกติ (Normalized T-Scores) จากนั้นนำคะแนนจากการทดสอบและคะแนนที่ (T) ปกติไปสร้างกราฟ แล้วลากเส้นผ่านจุด (Ordinate) ที่ได้ใหม่แล้วอ่านคะแนนมาตรฐานที่ปกติใหม่ คะแนนที่ได้คือเกณฑ์ปกติ
8. จัดทำคู่มือดำเนินการสอบของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่สร้างขึ้น

ลักษณะของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นลักษณะข้อความที่ครอบคลุมนิยามปฏิบัติการของการวัดลักษณะความเป็นพยาบาลทั้ง 12 ด้าน แต่ละองค์ประกอบมีข้อความทั้งหมด 15 ข้อ รวมทั้งฉบับจำนวน 180 ข้อ กำหนดการให้คะแนนของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลในแต่ละข้อมีน้ำหนักเป็น 0, 1, 2 โดยให้คะแนนดังนี้

ข้อความทางบวก	จริงมาก	ให้ 2 คะแนน
	ค่อนข้างจริง	ให้ 1 คะแนน
	ไม่จริง	ให้ 0 คะแนน
ข้อความทางลบ	จริงมาก	ให้ 0 คะแนน
	ค่อนข้างจริง	ให้ 1 คะแนน
	ไม่จริง	ให้ 2 คะแนน

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

คำชี้แจงเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลฉบับนี้มีทั้งหมด 180 ข้อ ให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับกรปฏิบัติจริงของท่านมากที่สุด

องค์ประกอบ	ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ จริง
1. ด้านความ อดทน	0.	ข้าพเจ้าไม่ได้ตอบญาติผู้ป่วยที่ก้าวร้าว.....
	00.	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยต่อปัญหาในการปฏิบัติงาน.....
2. ด้านความ ซื่อสัตย์	0.	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามเวลา.....
	00.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามการพยาบาลครบตามขั้นตอน.....
3. ด้านความ เสียสละ	0.	ข้าพเจ้าขึ้นรับเวรเร็วเพื่อช่วยเพื่อนเวรตึกทำงาน.....
	00.	ข้าพเจ้ารับงานส่วนที่เกินมาทำด้วยตนเอง.....
4. ด้านความ กล้าหาญ	0.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะชี้แจงในสิ่งที่ปฏิบัติผิดพลาด.....
	00.	ข้าพเจ้าไม่กล้าเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม.....
5. ด้านความ รับผิดชอบ	0.	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามตารางเวรที่ได้รับ.....
	00.	ข้าพเจ้าลาป่วยเมื่อไม่ยอมไปปฏิบัติงาน.....
6. ด้านความ กระตือรือร้น	0.	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้านการพยาบาลที่ทันสมัย.....
	00.	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างจริงจัง.....
7. ด้านความ เมตตากรุณา	0.	ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้ป่วยหายเศร้า.....
	00.	ข้าพเจ้ารังเกียจผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง.....
8. ด้านความมี ระเบียบวินัย	0.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน.....
	00.	ข้าพเจ้าจัดเก็บอุปกรณ์ให้การพยาบาลให้ตรงที่.....

องค์ประกอบ	ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ จริง
9. ด้านความมี มนุษยสัมพันธ์	0.	ข้าพเจ้าสามารถปรับให้ตัวข้าพเจ้าร่วมงานได้.....
	00.	ข้าพเจ้าตั้งใจฟังเรื่องที่ผู้ป่วยพูด.....
10. ด้านความ เชื่อมั่นใน ตนเอง	0.	ข้าพเจ้าวิตกกังวลเมื่อต้องฉีดยาให้ผู้ป่วย.....
	00.	ข้าพเจ้าสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยอาการหนักได้ด้วยตนเอง.....
11. ด้านความ มั่นคงทาง อารมณ์	0.	ข้าพเจ้าไม่ตกใจเมื่อต้องช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีอาการช็อค.....
	00.	ข้าพเจ้าโกรธที่ต้องรอผู้ป่วยเป็นเวลานาน ๆ.....
12. ด้านความ สามารถในการ แก้ปัญหา	0.	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง.....
	00.	ข้าพเจ้าสามารถดูแลผู้ป่วยช้ำไม่ให้ตกเตียง.....

การแปลความหมายคะแนน

ผู้วิจัยได้แปลความหมายคะแนนไว้ดังนี้

- คะแนน > 1.50 หมายถึง มีลักษณะสิ่งนั้นสูง
 คะแนน 0.50 – 1.50 หมายถึง มีลักษณะสิ่งนั้นค่อนข้างสูง
 คะแนน < 0.50 หมายถึง มีลักษณะสิ่งนั้นค่อนข้างน้อย

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล จากผู้บริหารของสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้ง 8 สถาบัน
2. ติดต่อขอใบรับรองเพื่อขอเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศรีนครินทรวิโรฒ

3. ประสานงานกับสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้ง 8 แห่ง เพื่อนัดวันที่และเวลาในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถาบัน ในช่วงกลางเดือนกรกฎาคม ถึง ต้นเดือนสิงหาคม 2545

4. เตรียมแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทดสอบแต่ละครั้ง

5. นำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ตามวันและเวลาที่นัดหมายดังนี้

5.1 การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านค่าอำนาจจำแนกเพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก t สูง ในช่วง กลางเดือนกรกฎาคม 2545

5.2 การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะความเป็นพยาบาล และคัดเลือก

เฉพาะองค์ประกอบที่มีค่านำหน้าองค์ประกอบเท่ากับหรือมากกว่า 0.30 เพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 3 ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2545

5.3 การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบด้านค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและสร้างเกณฑ์ปกติ ในช่วงต้นเดือนสิงหาคม 2545

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีวิธีการจัดกระทำข้อมูล และการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

2. หาคความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติ การที่ผู้วิจัยกำหนดไว้กับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2539 : 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง มีค่าระหว่าง +1 ถึง -1

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนการพิจารณาข้อความแต่ละข้อของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. วิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s^2_H}{n_H} + \frac{s^2_L}{n_L}}}$$

$$df = n_H + n_L - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

\bar{X}_H แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

\bar{X}_L แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

s^2_H แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

s^2_L แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

n_H แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

n_L แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

4. หาคความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อค้นหาจำนวนองค์ประกอบลักษณะของความเป็นพยาบาล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science Personal Computer Plus) สกัดองค์ประกอบหลักด้วยเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และ ใช้การหมุนแบบออร์ทอกอนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีเวริแมกซ์ (Varimax Method)

5. หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,1984) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539:200-202)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s^2_i}{s^2_t} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 $\sum s^2_i$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบทดสอบแต่ละข้อ
 s^2_t แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

6. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard error of measurement) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2539 : 245)

$$SE_{meas} = S\sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
 S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

7. หาคะแนนปกติ (Norm) โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาดำแหน่งตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile T-Scores) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Scores) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 152-157)

หาดำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ จากสูตร

$$PR = \left\{ cf + \frac{1}{2} f \right\} \times \frac{100}{N}$$

เมื่อ PR แทน ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
 f แทน ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
 cf แทน ความถี่สะสม
 N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

8. การแปลผลคะแนนเมื่อได้คะแนนที่ปกติเท่าใดแล้วให้ตัดสินตามเกณฑ์ดังนี้ (ซวาล แพร์ตกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T 65 หรือสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดีมาก

ตั้งแต่ T 55 - T65 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดี

ตั้งแต่ T 45 - T55 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลพอใช้

ตั้งแต่ T 35 - T45 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลต่ำ

ตั้งแต่ T 35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลต่ำมาก

9. เขียนคู่มือการใช้แบบทดสอบและจัดทำรูปเล่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบแต่ละด้าน
k	แทน คะแนนเต็มรายข้อของแบบทดสอบแต่ละด้าน
IOC	แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องของคะแนนการพิจารณาข้อความของแบบทดสอบแต่ละข้อจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าระหว่าง +1 ถึง -1
t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยรายข้อของแบบทดสอบแต่ละด้าน
S	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบทดสอบแต่ละด้าน
r_{tt}	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
SE_{meas}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
T	แทน คะแนนที่ปกติ (Normalized T-Scores) ในเกณฑ์ปกติ (Norm)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 2. การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพรายข้อด้านอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

ตอนที่ 3. การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบค้นหาลักษณะความเป็นพยาบาลโดยรวมและจำแนกเป็นด้าน

ตอนที่ 4. การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาสถิติพื้นฐาน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและหาเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 12 ด้าน ด้านละ 25 ข้อ รวมทั้งหมด 300 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและอาจารย์พยาบาล จำนวน 5 ท่าน พิจารณาข้อความของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรงตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการตรวจสอบตามตาราง 3

ตาราง 3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะพยาบาล	n	IOC	ข้อที่คัดเลือกไว้	ข้อที่คัดออก
1. ความอดทน	25	0.20 -1.00	1,2,3,4,7,8,9,10,11,1 3,17,18,19,21,22	5,6,12,14,15,16,20, 23,24,25
2. ความซื่อสัตย์	25	0.20 -1.00	1,3,4,5,6,9,12,13,15, 16, 17,18, 21,22,23	2,7,8,10,11,14,19, 20,24,25
3. ความเสียสละ	25	0.20 -1.00	1,2,3,4,5,6,8,9,10,11, 12, 17,19,22,25	7,13,14,15,16,18, 20,21,23,24
4. ความกล้าหาญ	25	0.20 -1.00	1,2,3,4,5,6,7,9,10,12, 13, 16,17,23,25	8,11,14,15,18,19, 20,21,22,24,
5. ความรับผิดชอบ	25	0.40 -1.00	1,2,3,4,6,7,8,9,10,12, 16,17,18,23,24	5,11,13,14,15,19, 20,21,22,25
6. ความกระตือรือร้น	25	0.40 -1.00	1,2,3,6,7,8,9,10,11,1 2,13,16,17,18,20	4,5,14,15,19,21,22, 23,24,25
7. ความเมตตากรุณา	25	0.20 -1.00	2,5,7,8,9,10,11,12,13 ,15, 16,18,19,22,25	1,3,4,6,14,17,20,21, 23,24
8. ความมีระเบียบวินัย	25	0.20 -1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,12,14, 15, 17,18,19,20	9,10,11,13,15,21, 22,23,24,25
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์	25	0.20 -1.00	1,2,3,6,8,9,10,11,12, 15, 17,18,19,22,23	4,5,7,13,14,16,20, 21,24,25
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง	25	0.20 -1.00	1,2,4,5,6,7,9,12,13,1 4,16,18,20,23,25	3,8,10,11,15,17,19, 21,22,24
11. ความมั่นคงทางอารมณ์	25	0.60-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10, 11,12,13,14,15	16,17,18,19,20,21, 22,23,24,25
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา	25	0.20 -1.00	1,3,4,6,7,11,12,13,14 ,16,19,22,23,24,25	2,5,8,9,10,15,17,18, 20,21
รวม 12 ด้าน	300	0.20 -1.00	180 ข้อ	120 ข้อ

จากตาราง 3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.20-1.00 รายละเอียดในตาราง 13 ภาคผนวก ก ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่ค่า IOC > 0.50 โดยคัดเลือกข้อความไว้ด้านละ 15 ข้อ รวมมีข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 180 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

ตอนที่ 2. การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนก t ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลจำนวน 180 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัว

อย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 152 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก t โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ซึ่งมีกลุ่มสูงจำนวน 38 คน และกลุ่มต่ำจำนวน 38 คน แล้วทดสอบด้วย t ดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนก t ของข้อความแต่ละด้านของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

ลักษณะพยาบาล	n	ค่าอำนาจจำแนก t	จำนวนข้อที่คัดเลือกไว้	ค่าอำนาจจำแนก t
1. ความอดทน	15	-0.521 – 7.357	11	2.044 – 7.357
2. ความซื่อสัตย์	15	-0.198 – 8.537	12	2.335 – 8.537
3. ความเสียสละ	15	0.384 – 6.905	5	3.838 – 6.905
4. ความกล้าหาญ	15	0.344 – 10.265	11	3.609 – 10.265
5. ความรับผิดชอบ	15	1.044 – 10.658	13	2.044 – 10.658
6. ความกระตือรือร้น	15	-0.184 – 9.491	11	3.342 – 9.491
7. ความเมตตากรุณา	15	0.945 – 10.178	14	2.290 – 10.178
8. ความมีระเบียบวินัย	15	4.472 – 11.135	15	4.472 – 11.135
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์	15	0.742 – 14.566	13	3.448 – 14.566
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง	15	1.302 – 8.803	13	2.028 – 8.803
11. ความมั่นคงทางอารมณ์	15	-0.070 – 7.758	11	2.295 – 7.758
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา	15	3.645 – 15.261	15	3.645 – 15.261
รวม	180	-0.070 – 15.261	144	2.028 – 15.261

จากตาราง 4 พบว่าแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลมีค่าอำนาจจำแนก t เป็นรายข้ออยู่ระหว่าง -0.070 – 15.261 มีจำนวนข้อที่สามารถจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏว่าด้านความอดทน มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 7.357 ด้านความซื่อสัตย์ มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.335 – 8.537 ด้านความเสียสละ มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.838 – 6.905 ด้านความกล้าหาญ มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.609 – 10.265 ด้านความรับผิดชอบ ข้อที่เลือกไว้จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 10.658 ด้านความกระตือรือร้น มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.342 – 9.491 ด้านความเมตตากรุณา มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.290 – 10.178 ด้านความมีระเบียบวินัย มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 4.472 – 11.135 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.448 – 14.566 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.028 – 8.803 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.295 – 7.758 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีข้อที่เลือกไว้จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.645 – 15.261 รายละเอียดในตาราง 14 ภาคผนวก ก

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ค้นหาลักษณะความเป็นพหุบาลโดยรวมและจำแนกแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science Personal Computer Plus) สกัดองค์ประกอบหลักด้วยเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และ ใช้การหมุนแบบอโรทอนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method)

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 144 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 504 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบค้นหาลักษณะความเป็นพหุบาล การทดสอบครั้งนี้ได้คำนวณค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสม รายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสม ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพหุบาล

ข้อที่	ค่าไอเกน	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	58.035	40.302	40.302
2	9.298	6.457	46.759
3	4.653	3.231	49.990
4	2.787	1.936	51.926
5	2.635	1.830	53.756
6	2.245	1.559	55.315
7	2.179	1.513	56.828
8	2.045	1.420	58.249
9	1.989	1.381	59.630
10	1.950	1.354	60.984
.	.	.	.
.	.	.	.
144	0.021	0.015	100.0

ตาราง 5 จากการสกัดองค์ประกอบ พบว่า มีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 0.021 – 58.035 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมที่สามารถหมุนแกนได้ที่มีค่าไอเกนตั้งแต่ 2.245 ขึ้นไป และค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 6 องค์ประกอบ เท่ากับร้อยละ 55.315 ของความแปรปรวนทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนแบบอโรทอนอลด้วยวิธีแวนริแมกซ์ แล้วพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ โดยพิจารณาเลือกน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป หากตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 ในองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบถือเป็นตัวแปรซ้ำซ้อนตัดทิ้งไป หากตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.30 ในองค์ประกอบใดเลยก็ตัดทิ้งเช่นกัน รายละเอียดในตาราง 15 ภาคผนวก ก และผู้วิจัยได้พิจารณาทั้ง 6 องค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 5 และ 6 มีจำนวนตัวแปรน้อยกว่า 3 ตัวแปร คือ มีจำนวน 2 และ 1 ตัวแปรตามลำดับ ไม่สามารถกำหนดองค์ประกอบที่ชัดเจนได้ จึงตัดทิ้ง เหลือองค์ประกอบที่ชัดเจนจำนวน 4 องค์ประกอบ และตั้งชื่อองค์

ประกอบโดยพิจารณาข้อความในแต่ละองค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1 มีข้อความที่แสดงถึงความตระหนักในคุณค่าของบุคคล ความมีน้ำใจ ความเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือด้วยความสุภาพอ่อนโยน จึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 1 ว่า ความเอื้ออาทร องค์ประกอบที่ 2 มีข้อความที่แสดงถึงความมั่นใจในการกระทำ กล้าแสดงออก ใฝ่หาความรู้และสามารถเลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง จึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 2 ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง องค์ประกอบที่ 3 มีข้อความที่แสดงถึงความสามารถในการควบคุมอารมณ์และการกระทำให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 3 ว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ องค์ประกอบที่ 4 มีข้อความที่แสดงถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา เป็นที่ไว้วางใจแก่ผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีและความร่วมมือที่ดี จึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 4 ว่า ความเชื่อถือและไว้วางใจ รายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 องค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของ
นักศึกษาพยาบาล

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	น้ำหนักองค์ประกอบ
1. ความเอื้ออาทร	26	0.328 – 0.844
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	16	0.329 – 0.741
3. ความมั่นคงทางอารมณ์	7	0.509 – 0.675
4. ความเชื่อถือและไว้วางใจ	4	0.404 – 0.457
รวมทุกองค์ประกอบ	53	0.328 – 0.844

จากตาราง 6 พบว่าแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ จำนวน 53 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.328 – 0.844 ได้แก่ องค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร จำนวน 26 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.328 – 0.844 องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเองจำนวน 16 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.329 – 0.741 องค์ประกอบด้านมั่นคงทางอารมณ์จำนวน 7 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.509 – 0.675 องค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจจำนวน 4 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.404 – 0.457 รายละเอียดในตาราง 16 ภาคผนวก ก

ตอนที่ 4. การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำข้อความที่สามารถวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการทดสอบครั้งที่ 2 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 53 ข้อ 4 องค์ประกอบ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 270 คนเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานและหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา รายละเอียด ในตารางที่ 7 และเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ รายละเอียดในตาราง 8 - 12

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล
จำแนกรายองค์ประกอบ และรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	n	k	\bar{x}	S	r_{tt}	SE_{meas}
1. ความเอืออาหาร	26	2	1.7255	0.2598	0.8961	± 2.1773
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	16	2	1.2345	0.3405	0.8550	± 2.0746
3. ความมั่นคงทางอารมณ์	7	2	1.6217	0.3321	0.7174	± 1.2358
4. ความเชื่อถือและไว้วางใจ	4	2	1.1398	0.4237	0.3559	± 1.3601
รวมทุกองค์ประกอบ	53	2	1.5215	0.2233	0.9058	± 3.6335

จากตาราง 7 พบว่า แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความเอืออาหาร ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ และความเชื่อถือและไว้วางใจ มีคะแนนเฉลี่ย รายข้อ เท่ากับ 1.7255, 1.2345, 1.6217 และ 1.1398 ตามลำดับ ส่วนคะแนนเฉลี่ยรายข้อรวมทั้งฉบับ มีค่า 1.5215 จากคะแนนเต็มข้อละ 2 คะแนน แสดงว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะความเป็นพยาบาลด้านความเอืออาหารและด้านความมั่นคงทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง ส่วนความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านความเชื่อถือและไว้วางใจอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และมีลักษณะความเป็นพยาบาลรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละด้านเท่ากับ 0.2598, 0.3405, 0.3321, และ 0.4237 ตามลำดับ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมทุกด้านเท่ากับ 0.2233 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นพยาบาลของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียงกัน ส่วนค่าความเชื่อมั่น พบว่าข้อความในแต่ละองค์ประกอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.3559 – 0.8961 องค์ประกอบที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดคือองค์ประกอบด้านความเอืออาหาร องค์ประกอบที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุดคือ องค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.9058

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างมาสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-score) โดยนำค่าคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติที่ได้จากการคำนวณมาสร้างกราฟ และปรับเส้นกราฟ รายละเอียดในภาพประกอบ 2 - 6 ในภาคผนวก ข จากนั้นผู้วิจัยได้อ่านค่าคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติจากกราฟที่ปรับแล้ว รายละเอียดในตาราง 8-12

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอืออาหาร ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
52	55	46	48
51	54	45	47
50	53	44	46
49	52	43	45
48	51	42	44
47	49	41	43

ตาราง 8 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
40	42	32	33
39	41	31	32
38	38	30	31
37	38	29	30
36	37	28	29
35	36	27	27
34	35	25	25
33	34	24	24

จากตาราง 8 พบว่า องค์กรประกอบด้านความเอื้ออาทร มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 24 – 55 คะแนน

ตาราง 9 เกณฑ์ปกติขององค์กรประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
32	84	19	49
31	81	18	47
30	78	17	44
29	76	16	42
28	73	15	41
27	71	14	39
26	58	13	33
25	65	12	31
24	63	11	28
23	60	10	26
24	57	8	20
21	55	6	15
20	52	5	12

จากตาราง 9 พบว่า องค์กรประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 12 - 84 คะแนน

ตาราง 10 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
14	60	8	34
13	56	7	30
12	51	6	25
11	46	5	21
10	43	3	12
9	39		

จากตาราง 10 พบว่า องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 12–60 คะแนน

ตาราง 11 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
8	73	4	46
7	62	3	39
6	56	2	33
5	51	1	26

จากตาราง 11 พบว่า องค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 26–73 คะแนน

ตาราง 12 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบรวมทุกด้าน ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
104	73	93	62
103	72	92	61
102	71	91	60
101	70	90	59
100	69	89	58
99	68	88	57
98	67	87	56
97	66	86	55
96	65	85	54
95	64	84	53
94	63	83	52

ตาราง 12 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
82	51	66	35
81	50	65	34
80	49	64	33
79	45	63	32
78	47	62	31
77	46	61	30
76	45	60	29
75	44	59	28
74	43	58	27
73	42	57	26
72	41	56	25
71	40	55	24
70	39	54	23
69	38	52	22
68	37	51	21
67	36		

จากตาราง 12 พบว่า องค์กรประกอบรวมทุกด้าน มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 21 - 73 คะแนน การประเมินผล ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะความเป็นพยาบาลให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติในแต่ละด้าน แล้วหาค่าที่ปกติเฉลี่ย โดยพิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T 65 หรือสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดีมาก

ตั้งแต่ T 55 - T65 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดี

ตั้งแต่ T 45 - T55 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลพอใช้

ตั้งแต่ T 35 - T45 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลต่ำ

ตั้งแต่ T 35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35 T45 T55 T65 ให้เลื่อนไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

ดังนั้นเมื่อใช้แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล จะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ

แล้วจึงตัดสินใจว่าผู้นั้นมีบุคลิกภาพของพยาบาลในแต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์ใด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทางด้านต่อไปนี้
 - 2.1 อำนาจจำแนก (Discremination)
 - 2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)
 - 2.3 ความเที่ยงตรง (Validity)
 - 2.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity)
 - 2.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ในการแปลความหมายให้คะแนน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีสถาบันการศึกษาพยาบาลเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) จำนวน 926 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกประชากรตามสังกัดได้ 4 สังกัด สถาบันการศึกษาพยาบาลรวมทั้งสิ้น 10 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,111 คนดังรายละเอียดต่อไปนี้

- สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มี 3 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 523 คน
- สังกัดกระทรวงมหาดไทย มี 2 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 223 คน
- สังกัดกระทรวงกลาโหม มี 3 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 160 คน
- สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มี 2 สถาบัน มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 205 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มสถาบันพยาบาลมา 80 % ได้จำนวนสถาบันพยาบาลมาทั้งหมด 8 สถาบัน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการทดลองแต่ละครั้งในการสร้างแบบทดสอบ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลชนิดข้อความ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสร้างข้อความที่ครอบคลุมลักษณะความเป็นพยาบาลทั้ง 12 ด้าน ๆ ละ 15 ข้อ รวมทั้งหมด 180 ข้อ โดยครอบคลุมลักษณะดังนี้

1. ความอดทน
2. ความซื่อสัตย์
3. ความเสียสละ
4. ความกล้าหาญ

5. ความรับผิดชอบ
6. ความกระตือรือร้น
7. ความเมตตากรุณา
8. ความมีระเบียบวินัย
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง
11. ความมั่นคงทางอารมณ์
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล จากผู้บริหารของสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้ง 8 สถาบัน
2. ติดต่อขอใบรับรองเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ประสานงานกับสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้ง 8 แห่ง เพื่อกำหนดวันที่และเวลาในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถาบัน
4. เตรียมแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทดสอบแต่ละครั้ง
5. นำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ตามวันและเวลาที่นัดหมายดังนี้
 - 5.1 การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านค่าอำนาจจำแนกเพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง
 - 5.2 การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะความเป็นพยาบาล และสร้างข้อสอบเพิ่มเติมในแต่ละด้าน
 - 5.3 การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบด้านค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและสร้างเกณฑ์ปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้กับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อเพื่อค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
3. หาค่าองค์ประกอบของลักษณะความเป็นพยาบาลโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ
4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
5. หาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norm) โดยหาคะแนนที่ปกติโดยยึดพื้นที่ใต้โค้งเป็นหลัก (Area Transformation) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซนต์ไทล์ที่ได้ไปเปิด

ตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Scores) จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ และคะแนนมาตรฐานไปสร้างกราฟและลากเส้นผ่านจุด (Ordinate) ที่ได้ใหม่แล้วอ่านคะแนนมาตรฐานที่ปกติใหม่ คะแนนที่ได้คือเกณฑ์ปกติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล ปรากฏดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนก t ของข้อความแต่ละข้อในแต่ละด้านของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลทั้ง 12 ด้าน มีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 36 ข้อ ผ่านเกณฑ์ จำนวน 144 ข้อ คัดเลือกไว้จำนวน 144 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.028 – 15.261 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านความอดทน มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 7.357 ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.335 – 8.537 ด้านความเสียสละ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.838 - 6.905 ด้านความกล้าหาญ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.609 – 10.265 ด้านความรับผิดชอบ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 10.658 ด้านความกระตือรือร้น มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.342 – 9.491 ด้านความเมตตา มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.290 – 10.178 ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 4.472 – 11.135 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.448 – 14.566 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.028 – 8.803 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.295 – 7.758 และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.645 – 15.261

หลังจากการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วพบว่า แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลมี 4 องค์ประกอบ จำนวน 53 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 13.178 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านความเอื้ออาทร มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 13.178 ด้านความด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.400 – 7.290 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.295 - 4.757 ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.277 – 4.323

2. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้งหมด 2 วิธี ดังนี้

2.1 การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 300 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.20 – 1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 โดยคัดเลือกข้อความไว้ด้านละ 15 ข้อ รวมข้อความที่คัดเลือกไว้ 180 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะความเป็นพยาบาล โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ที่มีค่ามากกว่า 0.30 ขึ้นไป ได้ องค์ประกอบลักษณะความเป็นพยาบาล 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ โดยแต่ละองค์ประกอบมีจำนวนข้อความและค่าน้ำหนักองค์ประกอบดังนี้

2.2.1 ด้านความเอื้ออาทร มีจำนวน 26 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.328 ถึง 0.844

2.2.2 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีจำนวน 16 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.329 ถึง 0.741

2.2.3 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีจำนวน 7 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.56 ถึง 0.675

2.2.4 ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีจำนวน 4 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.404 ถึง 0.457

2.2.5 รวมทุกด้าน มีจำนวน 53 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.328 ถึง 0.844

3. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละด้านและรวมทุกด้านหาโดยวิธี ใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า

3.1 องค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8961 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ ± 2.1773

3.2 องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8550 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ ± 2.0746

3.3 องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7174 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ ± 1.2358

3.4 องค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.3559 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ ± 1.3601

3.5 รวมทุกองค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9058 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ ± 3.6335

4. เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบโดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T-Scores) ดังนี้

4.1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านความเอื้ออาทร มีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 24 - 55

4.2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 12 - 84

4.3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 12 - 60

4.4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 26 - 73

4.5 รวมทุกองค์ประกอบ มีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 21 - 73

เมื่อต้องการทราบระดับของลักษณะความเป็นพยาบาลให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติในแต่ละด้าน แล้วหาค่าคะแนนที่ปกติเฉลี่ย เทียบผลกับเกณฑ์การพิจารณา

จากผลการหาคุณภาพ พบว่า แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 - 13.178 ค่าความเชื่อมั่นรวมทุกด้าน เท่ากับ 0.9058 และเกณฑ์ปกติมีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 21 - 73

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะความเป็นพยาบาลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนก t ของแบบทดสอบ จากการทดสอบเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก t แต่ละด้าน เป็นรายชื่อ ผลปรากฏว่าแบบทดสอบทั้ง 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 13.178 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร ของนงเยาว์ พึ่งพา (2529 : 111) มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.013 – 14.038 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครู ของณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์ (2530 : 106) มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.040 – 18.160 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความแพทย์ ของวีรวรรณ สุจริต (2532 : 57) มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.563 – 8.445 แบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรักชาติ ของวิฑูรย์ บัวปลั่ง (2533 : 126) มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.1545 – 14.4497 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัว ของบงกช สุขะจิระ (2538 : 73ฉบับสถานการณ์และฉบับข้อความ) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.8484 – 8.8640 และ 2.1522 – 11.436 ตามลำดับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาอากาศไทย ของพรทิพย์ เขียวไพสิฐ (2542 : 65) มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.66 – 12.77 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่น ของเขมวดี คัมภีรานนท์ (2544 : 77) มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.012 – 8.984 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนก t สูงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลได้

2. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

2.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งพบว่า มีองค์ประกอบของลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเอื้ออาทร ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ และความเชื่อถือและไว้วางใจ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.328 – 0.844 ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ของจินตนา ทองย้อย (2525 : 53-64) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.71 แบบทดสอบวัดความเป็นผู้นำ ของชมภู พึ่งธรรม (2526 : 75) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.96 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ของมาลาภรณ์ บุตรเมฆ. (2540 : 100) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.61 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาอากาศไทย ของพรทิพย์ เขียวไพสิฐ (2542 : 65) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.309 – 0.673 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่เชื่อถือได้

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่คำนวณโดย ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลในแต่ละด้านและรวมทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.3559 – 0.8961 และ 0.9058 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในแต่ละด้านและรวมทั้งฉบับอยู่ระหว่าง ± 1.2358 – ± 2.1773 และ ± 3.6335 แสดงว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง ยกเว้น ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.3559 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างต่ำ

4. คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norm) ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลด้านความเอื้ออาทร ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ และรวมทุกด้าน มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 24 – 55, 12 – 84, 12 – 60, 26 – 73 และ 21-73 ตามลำดับ และเกณฑ์ปกติดังกล่าว

สามารถครอบคลุมตั้งแต่คะแนนที่ได้จากการสอบหรือคะแนนดิบต่ำสุดถึงคะแนนสูงสุด ซึ่งสามารถแปลความหมายคะแนนนักศึกษาพยาบาลที่ได้นำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ โดยแปลความหมายคะแนนตามเกณฑ์ซวาล แพร์ตกุล (2520 : 53) ที่ได้ระบุไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแบบทดสอบไปใช้
 - 1.1 ควรสร้างข้อความด้านความมั่นคงทางอารมณ์และด้านความเชื่อถือและไว้วางใจเพิ่ม เพื่อให้มีจำนวนข้อความมากขึ้น และหาคุณภาพของแบบทดสอบใหม่แล้วจึงนำไปใช้
 - 1.2 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลสถาบันการศึกษาภาคีรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นในการนำแบบทดสอบนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่แตกต่างออกไป ควรหาเกณฑ์ปกติใหม่จึงจะดี
 - 1.3 ควรนำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลนี้ไปใช้ทั้งฉบับเพื่อตรวจสอบลักษณะความเป็นพยาบาลโดยรวมเป็นรายบุคคล
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการสร้างข้อความวัดลักษณะความเป็นพยาบาลในด้านอื่น ๆ อีกนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อค้นหาลักษณะความเป็นพยาบาล
 - 2.2 ควรทำการศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชนทั่วประเทศ เพื่อจะได้สามารถวัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เขมวดี คัมภีรานนท์. (2544). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ 2540-2544) . กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการพิจารณากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการพยาบาล.(2520).การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทางการพยาบาล. กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- คัมภีร์ มัลลิกะมาศ. (2518, เมษายน-มิถุนายน). " พยาบาลกับการรับผิดชอบต่ออาชีพ," วารสารโรงพยาบาลกลาง. 12 : 17-36.
- จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์. (2533). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพพยาบาล สังกัดสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ทองย้อย. (2525). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย. ปรินญาณิพนธ์ ก.ศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ โพธิ์ศรี และปรารักษ์ทิพย์ อุจะรัตน. (2541, เมษายน-มิถุนายน). "ภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาล ตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ," วารสารพยาบาลศาสตร์. 16 (2) : 47-58.
- ชมภู พึ่งธรรม. (2526). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษาที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชลอ ธรรมศิริ. (2529). มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. เอกสารประกอบคำบรรยายของกองฝึกอบรมการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. ถ่ายเอกสาร.
- ชาติชาย ปิลวาสน์. (2544). การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติ ทบทวน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญ วชิรเดช. (2538). สมประสิทธิ์การสุ่อย่างอิงของแบบทดสอบการแก้ปัญหาที่สอบด้วยไมโครคอมพิวเตอร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ชูชัย สมितिไกร และสมชาย เตียวกุล. (2530). รายงานการวิจัยเรื่องผลของประสบการณ์กลุ่มฝึกมนุษยสัมพันธ์ที่มีต่อทัศนคติส่วนบุคคลตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยาคณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ . กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ชวาล แพร์ดีกุล. (2520). *คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบมาตรฐานความถนัดทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- . (2514). *คู่มือการใช้แบบทดสอบมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์. (2530). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นครู*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ. (2537). *การเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนเขียวสะอาด) กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนาศ บุญทอง. (2538). "พยาบาลกับการพัฒนาบุคลิกภาพ," *ในเอกสารการสอนวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา.
- ทิพพาพันธ์ ศศิธรกุล. (2529, มกราคม-มีนาคม). "มนุษย์สัมพันธ์กับงานพยาบาล," *วารสารพยาบาลศาสตร์*. 4 (1) : 17-19.
- . (2541, มกราคม-มีนาคม). "จริยธรรมพยาบาลยุคไอเอ็มเอฟ," *สารสภากการพยาบาล*. 13 (1) : 25-30.
- เทพเวที , พระ. (2531). " พุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม," *ธรรมมนุษย์ชีวิต*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธิดา จิวถนอม. (2527). *ความคิดเห็นของผู้บริหารการพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาลกุมารเวชเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลกุมารเวช*. วิทยานิพนธ์. จ.ม. (พยาบาลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ ฟุ้งพา. (2529). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : (การวัดผลการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นุชนาฏ ดีวิเศษ. (2524). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในการเป็นพยาบาล*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บงกช สุขจิระ. (2538). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรทม มณีโชติ. (2530). *ศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่มีต่อคุณภาพของแบบทดสอบ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร กมลวัฒนา. (2542). *การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาที่มีรูปแบบการตอบและการจัดเรียงปัญหาต่างกัน*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร ภัทรโกมล. (2541). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยตัวเรา ด้วยวิธีสอนแบบโครงการ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร ภาวภิรมย์ขวัญ. (2526). *การวัดบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญสนอง ไกรเนตร.(2515). การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการระหว่างผู้ที่ศึกษาวิชาชีพครู และวิชาชีพพยาบาล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ประไพวรรณ ด้านประดิษฐ์.(2522). การศึกษาตัวพยากรณ์ในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัย วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ปีการศึกษา 2520 และ 2521. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภา เชื้อภักดี.(2525). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์. วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- ประสิทธิ์สุดคุณ, พระ. (2526). หลักธรรมสำหรับชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : กรมศาสนา. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ฝนทอง หงษ์พร้อมญาติ.(2523). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามความคาดหวังของพยาบาลและผู้ป่วย. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เพียว เกิดสุขทิพย์.(2536) "การพยาบาล (Nursing)" การพยาบาลเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพียว เอี่ยมวงษ์.(2538). คุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลตำรวจตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ เรียงไพลีธู.(2542). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาวิชาชีพไทยตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณวดี สนธิทรัพย์.(2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลกรุงเทพ. กรุงเทพฯ : ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์.(2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนพิลาศ ไรจน์สุพจน์ และเรมวล นันท์ศุภวัฒน์. (2541, ตุลาคม-ธันวาคม) "ภาพลักษณ์พยาบาลสาธารณสุข," *พยาบาลสาร*. 25(4) : 8-18.
- เพิ่มสุข สังขมงคล.(2526). ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ร่วมงานผู้รับบริการ และพยาบาลเอง. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (พยาบาลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ฟาริตา อิบราฮิม.(2535). *สาระแห่งวิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มาลาภรณ์ บุตรเมฆ. (2540). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพิน ตันดิธนพัฒน์.(2521). ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลกับนักเรียนอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ระจิตร์ นิคมรัฐ และคนอื่น ๆ.(2532, มกราคม-มีนาคม) "การศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา
วิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์," วารสารพยาบาล. 38(1) : 19.
- ระวีวรรณ พันธุ์พานิช.(2541). *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.2525*. กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.2525*. พิมพ์ครั้งที่ 3 :
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2535). *พจนานุกรมนักเรียนฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ : องค์การคำคุณสุภา.
- ราชวรมูณี, พระ. (2529). *พุทธธรรม*. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตนา ศรีเหรียญ.(2529). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาพยาบาล*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ทองสวัสดิ์.(2539). *วิชาชีพการพยาบาล ประเด็นและแนวโน้ม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : ธนบรรณ
การพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- .(2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- .(2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- .(2538, กันยายน). " *เทคนิคการวัดบุคลิกภาพ* ", วารสารศึกษาศาสตร์ฉบับวันสถาปนา.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 1 (1) : 68-73.
- วรรณรัตน์ใจชื้อกุล. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดเฉพาะวิชาชีพพยาบาลกับความสามารถใน
การแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารี ระกิติ. (2541, มกราคม-มีนาคม). " *ภาพลักษณ์ของพยาบาลในสังคมปัจจุบัน*," *สารสมาการพยาบาล*.
13 (1) : 31-36.
- วิจิตร ศรีสุพรรณ.(2510). *การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโรง
เรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย, คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล*. วิทยานิพนธ์. ค.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ศรีสุพรรณ และคณะ.(2541, มกราคม-มีนาคม). "การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านคุณภาพกลุ่มผู้
ให้บริการด้านการพยาบาล," *สารสมาการพยาบาล*. 13 (1): 63-72.
- วิจิตร อาวะกุล. (2537). *เทคนิคมนุษย์สัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิชาการ, กรม. (2523). *แนวทางจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิฑูรย์ บัวปลั่ง.(2533). *แบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรักชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยาลัยพยาบาลและล้วน สายยศ. (2527). *เอกสารสำรวจคุณลักษณะของพยาบาลในประเทศไทย*.
กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัย.
- วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์.(2539). *รายงานการประเมินตนเองเพื่อรับรองสถาบันการศึกษา*.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์.

- วิมลพร พันธมนตรี. (2534). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้องค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของ
กอร์ดอน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีรวรรณ สุจริต. (2532). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นแพทย์ของนักศึกษาแพทย์.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีไพบุลย์ สังข์บัวสี, เรืออากาศโทหญิง.(2525). ผลการปฏิบัติงานและบุคลิกภาพของพยาบาลวิชาชีพ.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี.(2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ : รุ่งวัฒนา.
- สนวน ลีโทขวลิต. (2528). การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาภรณ์สำหรับนักศึกษา
พยาบาล. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิวลี ศิริไล.(2539). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจินต์ วิจิตกาญจน์.(2539). "แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร," เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์
วิชาชีพ. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์.(2540). การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นพยาบาล. ปรินญาณินพนธ์
กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2541). การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การแสดงผลงานความเที่ยงตรง ความไม่เที่ยงตรง และความเชื่อมั่น.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาภรณ์ โกสิย์. (2538). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพสังกัดโรงพยาบาลของรัฐในอำเภอ
หาดใหญ่จังหวัดสงขลา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี ศรพรหม. (2541). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการเป็นนักบริการที่ดีของพนักงาน
ประจำธนาคาร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2533). "ลักษณะหลาก-วิธีหลาย การประยุกต์ใช้วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบ
ทดสอบ," วารสารวัดผล. 35 (12). 8-27.
- อภิญา ศรีขาว. (2540). บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ
ชั้นปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร แต่เกษม. (2539). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์. ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- อัญชลี ฤกษ์งาม. (2537). *คุณลักษณะของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกในทัศนะของผู้บังคับบัญชาผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษา*. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- อารีย์ สุขก้องวารี.(2538). *การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร*. วศ.ม. ปริญญาโท พย.บ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อุดม สุภาไตร และสมจิตต์ กาญจนโกศล.(2538). "วิชาชีพการพยาบาลกับคุณภาพชีวิต," *เอกสารการสนทนาระหว่างนักวิชาการวิชาชีพการพยาบาล*, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อ้อมใจ บุญหล้า. (2541). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่มีแบบการคิดและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ต่างกัน*. วศ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- Adam, Jerry and Lilyan, R.Klein.(1970, July-August). "Students in Nursing School Consideration in Assessing Personality Characteristics," *Nursing Research*. 19: 362-365.
- Aronfreed, J. (1965). *Altruism and the Condition of Position Effect*. Unpublished Manuscript, University of Pennsylvania. 1965. 315 p.
- Bailey, June T. and Karen, E.Claus.(1969, July-August). "Comparative Analysis of the Personality Structure of Nursing Students," *Nursing Research*. 18 : 320-329.
- Berkowitz, L. (1964). *Advance in Experimental Social Psychology*. 1, New York, London.
- Cohen, Stuart J., Trehub Arnold and Frank G. Morrison. (1965, Fall). "Edwards Personal Preference Profiles of Psychiatric Nursing," *Nursing Research*. 18: 318-321.
- Davis, Keith. (1967). *Human Relations at Work*. 3rd ed. Tokyo : Kogakusha.
- Dubrin , A.T. (1981). *Human Relation : A Job Oriented Approach*. Virginia : Reston Publishing.
- Dyer, D. Elaine and others. (1972, July-August). "Can Job Performance be predicted from Biographical, Personality, and Administrative Climate Inventories?," *Nursing Research*. 21: 294-304.
- Edwin B Flippo. (1966). *Management*. Boston : Allyn and Bacon.
- Fulton, P.J. (1982). *Exploring Human Relations*. Boston, Houghton Mifflin Co.
- Kelly, William L. (1975). "Psychological Prediction of leadership in Nursing," *Nursing Research*. 23 : 38-41.
- Laird, Donald A. and Other. (1975). *Psychology, Human Relations and Work Adjustment*. 6th ed. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Narran, Leslie and Jame C., Stauffacher.(1958, June,n.d.). "A Comparative Analysis of the Personality Structure of Psychiatric and Nonpsychiatric Nurse," *Nursing Research*. 7 : 64-67.
- Reece, Micheal and M. Diswingdony.(1961, Summer). "Personality Characteristics and Success in a Nursing Program," *Nursing Research*. 10 : 172-176.

- Samith, Jeanne E. (1968, March - April). "Personality Structure in Bagning Nursing Students A Factor Analysis Study," *Nursing Research*. 17 : 140 - 144.
- Spates, Thomas G. and Drucker, Peter F. (1959, March). "Human Relations : How for have we come?." *Management*. 21 : 79.
- Turner, W.D. (1948). "Altruism and Its Measurement in Children," in *Journal of Abnormal and Social Psychology*. 43 : 502-516.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตาราง 13 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล
ที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
1 ด้าน ความ อดทน	1	ข้าพเจ้านำข้อคำวิพากษ์วิจารณ์ของญาติผู้ป่วยขณะให้การพยาบาลผู้ป่วย	1.00
	2	ข้าพเจ้าพูดเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือในการให้การพยาบาลจนผู้ป่วยยินยอม	0.80
	3	ข้าพเจ้าเช็ดตัวผู้ป่วยที่เอะอะโวยวายเนื่องจากไข้สูงจนไข้ลดลง	1.00
	4	ข้าพเจ้าไม่ได้ตอบญาติผู้ป่วยที่ก้าวร้าว	1.00
	5	แม้รู้สึกว่าจะไม่สบายข้าพเจ้ายังคงขึ้นปฏิบัติงาน	0.60
	6	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยที่เคยตำหนิข้าพเจ้าจนหายป่วย	0.60
	7	ข้าพเจ้าไม่ย่อท้อต่อการปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยอาการหนัก	1.00
	8	แม้ว่าแผลจะมีกลิ่นเหม็นมากข้าพเจ้าก็ทำงานแผลสะอาด	0.80
	9	ถ้ามีงานที่ยุ่งยากซับซ้อน ข้าพเจ้าจะพยายามหลีกเลี่ยง	1.00
	10	ข้าพเจ้ารู้สึกเมื่อนายต้อปัญหาในการปฏิบัติงาน	1.00
	11	ข้าพเจ้านำฟังผู้ป่วยพูดเรื่องซ้ำซากไม่ได้	1.00
	12	ข้าพเจ้าเช็ดตัวผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัวจนสะอาดเรียบร้อย	0.60
	13	ข้าพเจ้าไม่สามารถทนต่อความจู้จี้ขี้บ่นของผู้ป่วยได้	1.00
	14	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานแทนเพื่อนได้ ถึงแม้ไม่ค่อยสบาย	0.20
	15	ข้าพเจ้าทำงานที่คั่งค้างจนเสร็จ	0.20
	16	ข้าพเจ้าเหนื่อยหน่ายต่อผู้ป่วยที่มีปัญหาหนัก	0.80
	17	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อต้องปฏิบัติการพยาบาลตามที่ผู้ป่วยต้องการ	0.80
	18	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการพยาบาลที่ต้องใช้เวลาปฏิบัติต่อเนื่อง	1.00
	19	เมื่อพบว่าผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือในการรักษา ข้าพเจ้าจะรายงานแพทย์ทันที	0.80
	20	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ	0.60
	21	แม้ว่าผู้ป่วยจะมีอาการซับซ้อน ข้าพเจ้าก็ให้การพยาบาลได้ครบถ้วน	1.00
	22	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลตามที่ผู้ป่วยเรียกร้องโดยไม่ได้ตอบ	0.80
	23	ข้าพเจ้าพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดทางการพยาบาลให้ดีขึ้น	0.20
	24	แม้มีปัญหาอุปสรรคในการในสารทางหลอดเลือด ข้าพเจ้าก็พยายามจนสำเร็จ	0.60
	25	ข้าพเจ้าไม่แสดงความโกรธขณะให้การพยาบาล เมื่อผู้ป่วยแสดงกิริยาไม่สุภาพ	0.80
2 ด้าน ความ ซื่อสัตย์	1	ข้าพเจ้ารายงานอาการผู้ป่วยตามความเป็นจริง	1.00
	2	เมื่อผู้ป่วยซื้อข้าพเจ้ารีบให้การพยาบาลมีการปนเปื้อนไปบ้าง	0.40
	3	ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ดูแลของมีค่าที่ผู้ป่วยฝากไว้	0.80
	4	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามเวลา	1.00
	5	ข้าพเจ้าสรุปอาการผู้ป่วยทุกคนตามความเป็นจริง	0.60
	6	ข้าพเจ้าปฏิบัติการพยาบาลตามขั้นตอน	0.60
	7	ผู้ป่วยเล่าปัญหาครอบครัวให้ข้าพเจ้าฟังขณะเช็ดตัวให้	0.40

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC	
2 ด้าน ความ ซื่อสัตย์	8	ข้าพเจ้าบอกวิธีการพยาบาลให้ผู้ป่วยเตรียมตัวก่อนให้การพยาบาล	0.20	
	9	บางครั้งข้าพเจ้าต้องหยุดพูดเพื่อให้ผู้ป่วยใส่ใจดูแลตนเอง.	0.80	
	10	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการอธิบายอาการเจ็บป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยคลายความกังวล	0.40	
	11	ผู้ป่วยยอมระบายความรู้สึกที่มีอยู่ให้ข้าพเจ้าฟัง	0.40	
	12	ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้ผู้ป่วยต็มน้ำได้ แม้ยังไม่มีคำสั่งการรักษา	0.60	
	13	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องหลีกเลี่ยงการพูดความจริงกับผู้ป่วย	0.60	
	14	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องหยุดพูดเพื่อให้ผู้ป่วยยอมรับรักษา	0.40	
	15	ข้าพเจ้าแก้ไขข้อมูลผู้ป่วยเพื่อช่วยเหลือผู้ร่วมงาน	1.00	
	16	ข้าพเจ้าบันทึกรายงานอาการผู้ป่วยตรงตามความเป็นจริง	1.00	
	17	เมื่อให้การพยาบาลผิดพลาด ข้าพเจ้ารีบรายงานผู้บังคับบัญชา	1.00	
	18	ข้าพเจ้าล้างมือก่อนให้การพยาบาล	0.60	
	19	ข้าพเจ้าตรวจสอบวันหมดอายุของอุปกรณ์ที่ใช้ในการพยาบาล	0.20	
	20	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยถูกต้องตามหลักวิชาการ	0.40	
	21	ข้าพเจ้ารายงานผลการพยาบาลของผู้ป่วยตามความเป็นจริง	1.00	
	22	เพื่อน ๆ ชอบขอคำปรึกษาข้าพเจ้าเมื่อไม่สบายใจ	0.60	
	23	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามการพยาบาลตามเทคนิคที่ถูกต้อง	0.60	
	24	ข้าพเจ้าไม่เปิดเผยร่างกายผู้ป่วยขณะให้การพยาบาล	0.20	
	25	ข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาให้เพื่อนเมื่อมีปัญหา	0.20	
	3 ด้าน ความ เสียสละ	1	ข้าพเจ้าขึ้นเวรเร็วเพื่อช่วยเวรตึกทำงาน.	0.80
		2	ข้าพเจ้าไปช่วยงานบนหอผู้ป่วยแม้ไม่ใช่เวรตนเอง	0.80
		3	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนร่วมงานทำงานที่ยังค้างอยู่	0.80
		4	เมื่อมีงานเลี้ยงข้าพเจ้าจะซื้ออาหารมาร่วมด้วย	0.40
		5	ข้าพเจ้าบริจาคเงินซื้อยาให้ผู้ป่วยที่ยากจนและไม่มีญาติ	0.80
		6	ข้าพเจ้าจะรับเวรก็ต่อเมื่อเพื่อนร่วมงานทำงานในหน้าที่เสร็จก่อน	1.00
		7	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	0.20
8		ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมของโรงพยาบาลที่จัดขึ้น	0.60	
9		ข้าพเจ้าอาสาซื้อของให้ผู้ป่วยที่ญาติไม่มาดูแล	0.80	
10		ข้าพเจ้าไม่ช่วยงานใคร ถ้างานข้าพเจ้ายังไม่เสร็จ	1.00	
11		ข้าพเจ้าปฏิเสธผู้ป่วยที่ร้องขอความช่วยเหลือ	0.80	
12		ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลผู้ป่วย	0.60	
13		ข้าพเจ้าช่วยพลิกตัวผู้ป่วยที่ไม่อยู่ในความดูแล	0.40	
14		ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	0.40	
15		ข้าพเจ้าเช็ดตัวให้ผู้ป่วยเมื่อพบว่าผู้ป่วยเหงื่อออก	0.40	

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
3 ด้าน ความ เสียสละ	16	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่ให้น้ำเกลือเมื่อต้องการเข้าห้องน้ำ	0.60
	17	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนทำงาน	0.60
	18	ข้าพเจ้าอธิบายการดูแลผู้ป่วยให้ญาติเข้าใจ	0.40
	19	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงงานที่ต้องออกไปต่างจังหวัด	1.00
	20	ข้าพเจ้าพยายามดูแลผู้ป่วยที่มีอาการหนักให้ดีขึ้น	0.20
	21	ข้าพเจ้ามีขนมฝากเพื่อนร่วมงานเมื่อกลับจากเที่ยว	0.20
	22	ข้าพเจ้าให้เพื่อนช่วยดูแลผู้ป่วยอาการหนัก	0.60
	23	ข้าพเจ้าติดตามข้อมูลการรักษาผู้ป่วยแต่ละรายแม้ไม่ได้ขึ้นเวร	0.60
	24	ข้าพเจ้าเฝ้าดูอาการของผู้ป่วยที่มีอาการไม่คอยดีตลอดเวลาจนลงเวร	0.20
	25	ข้าพเจ้ารับงานส่วนที่เกินมาทำด้วยตนเอง	1.00
4 ด้าน ความ กล้าหาญ	1	ข้าพเจ้ากล้าหักท้วงแพทย์ผู้ให้การรักษา ถ้าคำสั่งนั้นไม่ถูกต้อง	0.60
	2	ข้าพเจ้าเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่อะอะโว้ยวายให้มีอาการสงบลงได้	0.60
	3	ข้าพเจ้ากล้าเข้าไปดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะของโรคติดเชื้อแพร่กระจาย	1.00
	4	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่มีอาการทางสมองและไม่รู้สึกตัวได้	0.60
	5	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวเมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการช็อคและใกล้ตาย	1.00
	6	ข้าพเจ้าไม่กลัวการปฏิบัติงานกับผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยง.	1.00
	7	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะชี้แจงในสิ่งที่ปฏิบัติผิดพลาด	1.00
	8	ข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานวิจารณ์	0.40
	9	ข้าพเจ้าไม่กล้าเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม	0.60
	10	ข้าพเจ้ามักจะแยกตัวเมื่อเกิดปัญหากับผู้ร่วมงาน	0.80
	11	ข้าพเจ้าชี้แจงข้อผิดพลาดในการพยาบาลกับแพทย์ผู้ให้การรักษา	0.60
	12	ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นต่อผู้ร่วมสาขาวิชาชีพ	0.80
13	ข้าพเจ้ากล้านำเสนอข้อมูลที่ต้องการให้แพทย์ผู้รักษาทราบ	0.80	
14	ข้าพเจ้าจะเข้ากลุ่มกับเพื่อนวิชาชีพที่รู้จักเท่านั้น	0.20	
15	ข้าพเจ้าชอบการพูดคุยที่เปิดเผย	0.20	
16	แม้ว่าจะเสี่ยงต่อการถูกตำหนิข้าพเจ้าก็อาสาเป็นผู้นำ	1.00	
17	ข้าพเจ้าไม่กล้าโต้แย้งกับผู้ร่วมงานแม้ว่าจะเข้าใจผิด	1.00	
18	ข้าพเจ้าไม่ยกขึ้นปฏิบัติงานในช่วงที่มีผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง	0.60	
19	ข้าพเจ้าเครียดเมื่อต้องเปลี่ยนที่ปฏิบัติงานใหม่	0.40	
20	ข้าพเจ้าทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ติดเชื้อรุนแรง	0.40	
21	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจต่อหน้าผู้ตำหนิข้าพเจ้า	0.20	
22	ข้าพเจ้าพอใจที่ได้ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยอาการหนัก	0.40	

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
4.ด้าน ความ กล้าหาญ	23	ข้าพเจ้ารู้สึกหวาดหวั่นเมื่อต้องปฏิบัติงานบนตึกผ่าตัด	1.00
	24	ข้าพเจ้าชอบแข่งขันในกิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย	0.40
	25	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นโรคร้ายแรง	0.80
5.ความ รับผิดชอบ	1	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จก่อนลงเวร	1.00
	2	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามตารางเวรที่ได้รับ	1.00
	3	ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยให้ดีที่สุด	1.00
	4	ข้าพเจ้าปรับปรุงวิธีการให้การพยาบาลอย่างดีกับผู้ป่วยแต่ละคน	1.00
	5	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยรับประทานอาหารเสร็จก่อนลงเวร	0.60
	6	ถ้างานที่มีปัญหาหนัก ข้าพเจ้าจะขอให้เพื่อนทำให้	0.80
	7	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จก่อนกำหนดเวลา	0.80
	8	ข้าพเจ้าทำความสะอาดให้ผู้ป่วยหลังการขับถ่ายบนเตียง	0.80
	9	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่างานที่รับผิดชอบจะเสร็จหรือไม่	1.00
	10	ข้าพเจ้าลาป่วยเมื่อไม่ยอมไปปฏิบัติงาน	1.00
	11	ข้าพเจ้าให้ญาติทำความสะอาดเมื่อผู้ป่วยขับถ่าย	0.60
	12	ข้าพเจ้าให้ญาติดูแลและเช็ดตัวให้ผู้ป่วยเอง	0.80
	13	ข้าพเจ้าทำแผลให้ผู้ป่วยตามขั้นตอน	0.60
	14	ข้าพเจ้าแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้อง	0.60
	15	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อ	0.80
	16	ข้าพเจ้าหาผู้ปฏิบัติงานแทนเมื่อไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานได้	1.00
	17	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามการพยาบาลตามคำสั่งการรักษาอย่างเคร่งครัด	1.00
	18	ถ้าไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานได้ ข้าพเจ้าจะติดตามงานจากเพื่อนร่วมงาน	1.00
	19	ข้าพเจ้าวัดความดันโลหิตให้ผู้ป่วยตามเวลา	0.40
	20	ข้าพเจ้าตรวจวัดวิธีการทำแผล เมื่อมีงานมาก	0.80
	21	ข้าพเจ้าดูแลและให้การพยาบาลผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัดตามแผนการรักษา	0.80
	22	เมื่อพบว่าผู้ป่วยหลังผ่าตัดมีอาการผิดปกติ ข้าพเจ้ารีบรายงานแพทย์	0.60
	23	ข้าพเจ้ารีบทำงานให้เสร็จก่อนเวรต่อไปจะมารับ	1.00
	24	ข้าพเจ้าไม่ได้สังเกตอาการผู้ป่วยอย่างละเอียดทำให้ผู้ป่วยอาการทรุดลง	1.00
	25	ข้าพเจ้ารับผิดชอบผลการพยาบาลที่ทำให้แก่ผู้ป่วย	1.00
6.ด้าน ความ กระตือรือ ร้น	1	ข้าพเจ้าสนใจหาความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านพยาบาล	1.00
	2	ข้าพเจ้าเข้าร่วมประชุมวิชาการทางการแพทย์	1.00
	3	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องแข่งขันกับคนอื่น.	1.00
	4	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกระไร ถ้างานดำเนินไปอย่างล่าช้า	0.80
	5	เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใดแล้ว ข้าพเจ้าต้องทำให้สำเร็จ	0.80

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC	
6. ด้าน ความ กระตือรือ ร้น	6	ข้าพเจ้าไม่กระตือรือร้นเข้าไปหาผู้ป่วย	1.00	
	7	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้านการพยาบาลที่ทันสมัย	1.00	
	8	ข้าพเจ้าทำงานในหน้าที่ไปเรื่อย ๆ โดยไม่คำนึงว่าจะเสร็จเมื่อไร	1.00	
	9	เมื่อได้รับมอบหมายงาน ข้าพเจ้ารีบศึกษาวิธีการทำทันที	1.00	
	10	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างจริงจัง	1.00	
	11	ข้าพเจ้าเมื่อหน้าที่ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	1.00	
	12	ข้าพเจ้าคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ	1.00	
	13	ข้าพเจ้าจะรีบทำงานให้เสร็จโดยเร็วก่อนเพื่อนคนอื่น ๆ	1.00	
	14	ข้าพเจ้าทำตามตามสบายขณะปฏิบัติงาน	0.80	
	15	ข้าพเจ้ารีบเร่งทำงานในหน้าที่ให้เสร็จ	0.80	
	16	ข้าพเจ้าปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและรวดเร็ว	1.00	
	17	ข้าพเจ้าจะแก้ไขงานทันทีที่มีผู้ทักท้วงว่าผิด	1.00	
	18	ถ้าไม่เข้าใจแผนการพยาบาลที่ร่วมกันวางแผนไว้ ข้าพเจ้าจะซักถามทันที	1.00	
	19	ข้าพเจ้าจะอ่านคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน แม้ว่าไม่ได้ขึ้นเวร	0.40	
	20	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความรู้จากที่เรียนมาเพียงพอแล้วไม่ต้องศึกษาเพิ่มเติม	1.00	
	21	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ก่อนขึ้นปฏิบัติงาน	0.60	
	22	ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์ทางการพยาบาลก่อนการปฏิบัติกับผู้ป่วย	0.60	
	23	ข้าพเจ้าปฏิบัติการพยาบาลอย่างรวดเร็วเพื่อให้งานเสร็จ	0.40	
	24	ข้าพเจ้าไม่รีบร้อนทำงาน เพราะยังมีเวลา	1.00	
	25	ข้าพเจ้าจะสอบถามแพทย์ผู้รักษา ถ้าไม่เข้าใจในคำสั่ง	0.80	
	7. ด้าน ความ เมตตา กรุณา	1	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยตามขั้นตอนอย่างดีที่สุด.	0.20
		2	ข้าพเจ้าติดต่อญาติตามที่ผู้ป่วยต้องการ	1.00
		3	ข้าพเจ้าแนะนำการปฏิบัติตัวขณะอยู่โรงพยาบาลให้ผู้ป่วยทราบ	0.40
		4	ข้าพเจ้าให้ความรู้ในการดูแลแผลหลังตัดไหม	0.20
		5	ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้ป่วยหายเศร้า	0.80
6		หลังจากที่ข้าพเจ้าให้ยาแก้ปวด ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น	0.20	
7		ข้าพเจ้าป้อนอาหารให้ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	0.60	
8		ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยอัมพาตทำกายภาพบำบัด.	0.60	
9		ข้าพเจ้ารังเกียจผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง	0.80	
10		ข้าพเจ้าพูดให้กำลังใจผู้ป่วยสูงอายุ	1.00	
11		ข้าพเจ้าอยากให้ผู้ป่วยทุกคนมีอาการดีขึ้น	1.00	
12		ข้าพเจ้าไม่อยากดูแลผู้ป่วยที่พิการ	0.80	
13		ข้าพเจ้าไม่สนใจดูแลผู้ป่วยที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้	0.80	

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
7. ด้าน ความ เมตตา กรุณา	14	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลไปตามหน้าที่ ให้เสร็จไปวัน ๆ	0.40
	15	ข้าพเจ้าอาสาติดต่อญาติให้มาเยี่ยมผู้ป่วย	0.80
	16	ข้าพเจ้าปลอบใจผู้ป่วยให้หายเสียใจ	0.80
	17	ข้าพเจ้าอนุญาตให้ญาติเข้าเยี่ยมผู้ป่วยได้	0.20
	18	ข้าพเจ้าเต็มใจช่วยเหลือผู้ป่วยทุกคน	0.80
	19	ข้าพเจ้าพุงให้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดให้ลุกนั่ง	0.60
	20	ข้าพเจ้าให้ยาแก้ปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัดทุกคน	0.20
	21	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่รับประทานอาหารไม่ได้.	0.40
	22	ข้าพเจ้าช่วยเช็ดตัวให้ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	0.60
	23	ข้าพเจ้ายินดีปฏิบัติงานแทนเพื่อน	0.60
24	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยในการป้อนอาหารให้	0.20	
25	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยเสมือนเป็นญาติคนหนึ่ง	1.00	
8.ด้าน ความมี ระเบียบ วินัย	1	ข้าพเจ้าวางแผนการปฏิบัติงานก่อนขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	1.00
	2	ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงพยาบาล	1.00
	3	ข้าพเจ้าวางแผนการให้การพยาบาลผู้ป่วยให้ทันทำกายภาพบำบัด	0.80
	4	ข้าพเจ้าไม่เปิดเผยความลับของผู้ป่วย	0.20
	5	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน	1.00
	6	ข้าพเจ้าจัดเก็บอุปกรณ์ให้การพยาบาลให้ตรงที่	1.00
	7	ข้าพเจ้าตรวจเช็คอุปกรณ์ที่แผลที่ใช้แล้วให้ครบ	0.80
	8	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล	0.60
	9	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพพยาบาล	0.40
	10	ข้าพเจ้าประสานงานทั้งในและนอกหน่วยงานเพื่อการบริการสุขภาพ	0.20
	11	ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์การพยาบาลให้เพียงพอต่อการใช้งาน	0.60
	12	ข้าพเจ้าดูแลความสะอาดเรียบร้อยของหน่วยงาน	0.60
	13	ข้าพเจ้าดูแลการให้ผู้ป่วยได้รับอาหารอย่างเพียงพอ	0.20
	14	ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์การรักษาพยาบาลให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที	0.60
	15	ข้าพเจ้าร่วมมือด้านการรักษาพยาบาลกับทีมสุขภาพ	0.20
	16	ข้าพเจ้าให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยตามแผนการรักษาของแพทย์	0.60
17	ข้าพเจ้าทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้วเข้าที่	1.00	
18	ข้าพเจ้าจัดเอกสารในแฟ้มประวัติผู้ป่วยให้เป็นระบบ	1.00	
19	ข้าพเจ้าดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางการพยาบาลให้พร้อมใช้งาน	0.60	
20	ข้าพเจ้าจัดสถานที่ให้เป็นระเบียบ สะอาดและปลอดภัยแก่การปฏิบัติงาน	1.00	
21	ข้าพเจ้าเป็นผู้นำทำกิจกรรมการพยาบาล	0.20	

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
8. ด้าน ความมี ระเบียบ วินัย	22	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลตามเทคนิคที่ถูกต้อง	0.20
	23	ข้าพเจ้าสอนสุขศึกษาผู้ป่วยทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล	0.20
	24	ข้าพเจ้าประเมินผลการพยาบาลที่รับผิดชอบ	0.20
	25	ข้าพเจ้าดูแลให้ผู้ป่วยได้รับความสุขสบาย	0.20
9. ด้าน ความมี มนุษย สัมพันธ์	1	ข้าพเจ้าติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมงานแผนกอื่นได้	0.80
	2	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานแผนกอื่นได้	0.80
	3	ข้าพเจ้าทักทายให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยใหม่	0.80
	4	ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของผู้ป่วยและญาติ	0.40
	5	ข้าพเจ้ายอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้บังคับบัญชา	0.60
	6	ข้าพเจ้าทักทายผู้ป่วยแม้ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงาน	0.80
	7	ข้าพเจ้าให้กำลังใจผู้ป่วยที่ท้อแท้หมดหวัง	0.20
	8	ข้าพเจ้าพูดคุยกับผู้ป่วยขณะให้การพยาบาล	0.80
	9	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานได้	1.00
	10	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับผู้ป่วยก่อนที่ผู้ป่วยจะคุยด้วย	1.00
	11	ข้าพเจ้าตั้งใจฟังเรื่องที่ผู้ป่วยพูด	0.80
	12	ข้าพเจ้าให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยและญาติ	1.00
	13	ข้าพเจ้าพยายามพูดคุยกับผู้ป่วยเพื่อทราบปัญหา	0.20
	14	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่	0.20
	15	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการสนทนากับผู้ร่วมงานต่างสาขา	1.00
	16	ข้าพเจ้าสนทนากับผู้ป่วยอย่างสุภาพ	0.20
	17	ข้าพเจ้าแสดงความเป็นมิตรกับผู้ร่วมงาน	1.00
	18	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานทุกวิชาชีพ	0.80
	19	ข้าพเจ้ารำคาญที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น.	0.80
	20	ข้าพเจ้าชอบทำงานบนหอผู้ป่วย	0.40
	21	ข้าพเจ้าชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการวิชาชีพ	0.80
	22	ข้าพเจ้าพร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	1.00
	23	ข้าพเจ้าให้ความเป็นกันเองกับผู้มารับบริการที่มาขอคำปรึกษา	1.00
	24	ข้าพเจ้าสนทนากับผู้ป่วยเมื่อให้การพยาบาลเสร็จ	0.80
	25	ข้าพเจ้าอนุญาตให้ญาติผู้ป่วยเข้าเยี่ยม	0.20
10. ด้าน ความเชื่อ มั่นในตน เอง	1	ข้าพเจ้ามั่นใจในการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนัก	1.00
	2	ข้าพเจ้ามีอิสระเมื่อผู้ป่วยจ้องมองในขณะปฏิบัติการพยาบาล	1.00
	3	ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติการพยาบาลที่ซับซ้อนได้	0.80
	4	ข้าพเจ้าลี้เลเมื่อต้องไปปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยที่ไม่คุ้นเคย	1.00

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
10. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	5	ข้าพเจ้าต้องมีเพื่อนไปด้วยเมื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยห้องพิเศษ	1.00
	6	ข้าพเจ้าวิตกกังวลเมื่อต้องฉีดยาให้ผู้ป่วย	1.00
	7	ข้าพเจ้ากังวลว่าให้การพยาบาลไม่ถูกขั้นตอน	1.00
	8	ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าเมื่อผู้ป่วยชักถาม	0.80
	9	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจเมื่อแสดงความคิดเห็น	1.00
	10	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำชี้แนะของเพื่อน	0.60
	11	ข้าพเจ้าไม่หวั่นไหวต่อการกระทำของผู้อื่น	0.60
	12	ข้าพเจ้าลังเลใจ เมื่อต้องให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ไม่ได้ศึกษาโรคมามาก่อน	1.00
	13	ข้าพเจ้าขึ้นฝึกปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	1.00
	14	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจเมื่อต้องเปลี่ยนสถานที่ปฏิบัติงาน	1.00
	15	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยตามความคิดของตัวเอง	0.20
	16	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดของผู้อื่น	1.00
	17	ข้าพเจ้าถามความคิดเห็นเพื่อนก่อนตัดสินใจ	0.60
	18	ข้าพเจ้าสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยอาการหนักได้ด้วยตัวเอง	1.00
	19	ข้าพเจ้าไม่ค่อยแน่ใจเมื่อมีผู้ทักท้วง	0.60
	20	ข้าพเจ้ารู้สึกหวั่นไหวเมื่อต้องดูแลผู้ป่วยอาการหนัก	1.00
	21	ข้าพเจ้าสามารถสรุปรายงานอาการผู้ป่วยให้เวรต่อไปเข้าใจได้	0.20
	22	ข้าพเจ้าต้องให้เพื่อนช่วยดูแลผู้ป่วยอาการหนัก	0.80
	23	ข้าพเจ้ากังวลเมื่อต้องดูแลผู้ป่วยตามลำพัง	1.00
	24	ข้าพเจ้าคล้อยตามข้อเสนอของผู้ร่วมงาน	0.80
25	ข้าพเจ้าอธิบายอาการของผู้ป่วยได้อย่างมั่นใจ	1.00	
11. ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	1	ข้าพเจ้าไม่ตกใจเมื่อต้องช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีอาการช็อค	1.00
	2	ข้าพเจ้าฟังการวิพากษ์วิจารณ์ข้าพเจ้าด้วยความสงบ	1.00
	3	ข้าพเจ้าแสดงอาการหงุดหงิดอารมณ์เสียเมื่อถูกผู้บังคับบัญชากล่าวตำหนิ	1.00
	4	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจเมื่อถูกผู้ป่วยต่อว่า	1.00
	5	ข้าพเจ้าไม่แสดงอาการโกรธเมื่อผู้ป่วยหนีออกจากหอผู้ป่วย	1.00
	6	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ได้เมื่อญาติผู้ป่วยโวยวาย.	1.00
	7	ข้าพเจ้าหงุดหงิดที่อุปกรณ์การพยาบาลไม่ครบ	1.00
	8	ข้าพเจ้าโกรธที่ต้องรอผู้ป่วยเป็นเวลานาน ๆ	1.00
	9	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ไม่ได้เมื่อผู้ป่วยหงุดหงิดใส่	1.00
	10	ข้าพเจ้ารู้สึกไร้ค่าเมื่อผู้ร่วมงานมาพุดคุยขณะปฏิบัติกรพยาบาล	1.00
	11	ข้าพเจ้าหงุดหงิดเมื่อผู้ป่วยตะโกนเรียก	1.00
	12	ข้าพเจ้าไม่โกรธผู้ป่วยที่พุดจาไม่สุภาพ	1.00

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
11. ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	13	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจกับผู้ป่วยที่ไม่ร่วมมือในการให้การพยาบาล	1.00
	14	เวลาข้าพเจ้าโกรธจะได้เพียงทันที	1.00
	15	ข้าพเจ้าใช้วาจาไม่สุภาพกับผู้ป่วยที่ตื้อดิ่ง	1.00
	16	ข้าพเจ้ารับฟังเหตุผลอย่างใจเย็นเมื่อผู้ป่วยยอมรับผิด	1.00
	17	เมื่อมีผู้ร่วมงานพูดจาใส่ร้าย ข้าพเจ้าจะอธิบายด้วยอารมณ์เย็น	1.00
	18	ถ้าไม่พอใจผู้ป่วย ข้าพเจ้าจะไม่พูดด้วย	1.00
	19	ข้าพเจ้าจะฟังคำอธิบายก่อนแล้วจึงสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าใครผิด	1.00
	20	ข้าพเจ้าพูดจาไม่สุภาพกับญาติผู้ป่วยที่วางอำนาจ	1.00
	21	ถ้าไม่พอใจผู้ป่วย ข้าพเจ้าจะให้การพยาบาลเท่าที่จำเป็น	0.60
	22	ข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยวิจารณ์โดยไม่โกรธ	1.00
	23	ข้าพเจ้ามักอารมณ์เสียเมื่อต้องรับผู้ป่วยหลาย ๆ คนในเวลาเดียวกัน	1.00
12. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	24	ข้าพเจ้าจะพูดจาไม่สุภาพกับผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมไม่สุภาพ	1.00
	25	ข้าพเจ้าจะเดินออกจากห้องประชุมเมื่อระงับอารมณ์ไม่ได้	1.00
	1	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำได้	0.80
	2	ข้าพเจ้าอธิบายวิธีการปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัดให้ผู้ป่วยเข้าใจ	0.20
	3	ข้าพเจ้าแนะนำการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานได้	0.60
	4	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่ตกเตียงก่อนรายงานแพทย์	0.60
	5	ข้าพเจ้าแนะนำการปฏิบัติขณะอยู่โรงพยาบาลให้ผู้ป่วยเข้าใจ	0.20
	6	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่ปวดท้องก่อนแพทย์มา	0.80
	7	ข้าพเจ้าควบคุมการทำงานของเครื่องช่วยหายใจได้	0.60
	8	ข้าพเจ้าสามารถใส่สายยางทางจมูกแก่ผู้ป่วยได้	0.40
	9	ให้ผู้ป่วยนอนศีรษะสูง ขณะให้อาหารทางสายยาเพื่อป้องกันการสำลัก	0.40
	10	ข้าพเจ้าพลิกตะแคงตัวผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว เพื่อป้องกันการแผลกดทับ	0.40
	11	ข้าพเจ้าทำแผลที่แฉะก่อนให้ผู้ป่วยรับประทานอาหาร	0.60
	12	ข้าพเจ้าตรวจน้ำตาลในปัสสาวะให้ผู้ป่วยก่อนอาหารทุกมื้อ.	0.60
	13	ข้าพเจ้าวัดความดันโลหิตผู้ป่วยที่กลับจากผ่าตัด	0.60
	14	เมื่อผู้ป่วยเป็นลมข้าพเจ้าสามารถแก้ไขให้ฟื้นได้	1.00
	15	ข้าพเจ้าวัดปรอท ชีพจร การหายใจและความดันโลหิตให้ผู้ป่วยใหม่ทุกคน	0.20
	16	ข้าพเจ้าสามารถดูแลผู้ป่วยชักไม่ให้ตกเตียง	0.60
	17	ข้าพเจ้าอธิบายให้ผู้ป่วยและญาติเข้าใจวิธีป้องกันการติดเชื้อจากโรค	0.40
18	ข้าพเจ้าคำนวณอัตราการหยดของสารน้ำให้ผู้ป่วยตามคำสั่งการรักษา	0.40	
19	ข้าพเจ้าไม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่หมดสติได้	0.60	
20	เมื่อความดันโลหิตผู้ป่วยหลังผ่าตัดผิดปกติ ข้าพเจ้าจะรายงานแพทย์ทันที	0.20	

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	IOC
12. ด้าน ความ สามารถ ในการแก้ ปัญหา	21	ข้าพเจ้าเอาไม้กั้นเตียงขึ้นเมื่อผู้ป่วยมีอาการกระสับกระส่าย	0.20
	22	ข้าพเจ้าใช้เชือกรัดเหนือแผลผู้ป่วยที่ถูกงูกัด	0.60
	23	ข้าพเจ้าสวนปัสสาวะให้ผู้ป่วยที่ปัสสาวะไม่ออก	0.60
	24	ข้าพเจ้าให้ออกซิเจนผู้ป่วยที่เหนื่อยหอบ จนอาการดีขึ้น.	0.80
	25	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง	0.60

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก t ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก t
1. ด้าน ความ อดทน	1	ข้าพเจ้าทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของญาติผู้ป่วยขณะให้การพยาบาลผู้ป่วย	2.044*
	2	ข้าพเจ้าพูดเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือในการให้การพยาบาลจนผู้ป่วยยินยอม	3.273**
	3	ข้าพเจ้าเช็ดตัวผู้ป่วยที่เอะอะโวยวายเนื่องจากไข้สูงจนไข้ลดลง	3.307**
	4	ข้าพเจ้าไม่โต้ตอบญาติผู้ป่วยที่ก้าวร้าว	3.808**
	5	ข้าพเจ้าไม่ย่อท้อต่อการปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยอาการหนัก	4.983**
	6	แม้ว่าแผลจะมีกลิ่นเหม็นมากข้าพเจ้าก็ทำงานแผลสะอาด	2.086*
	7	ถ้ามีงานที่ยุ่งยากซับซ้อน ข้าพเจ้าจะพยายามหลีกเลี่ยง	2.126*
	8	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายต่อปัญหาในการปฏิบัติงาน	-0.521
	9	ข้าพเจ้าทนฟังผู้ป่วยพูดเรื่องซ้ำซากไม่ได้	1.422
	10	ข้าพเจ้าไม่สามารถทนต่อความจู้จี้ขี้บ่นของผู้ป่วยได้	2.630**
	11	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อต้องปฏิบัติการพยาบาลตามที่ผู้ป่วยต้องการ	2.943**
	12	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการพยาบาลที่ต้องใช้เวลาปฏิบัติต่อเนื่อง	1.933
	13	เมื่อพบว่าผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือในการรักษา ข้าพเจ้าจะรายงานแพทย์ทันที	0.000
	14	แม้ว่าผู้ป่วยจะมีอาการซับซ้อน ข้าพเจ้าก็ให้การพยาบาลได้ครบถ้วน	7.357**
	15	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลตามที่ผู้ป่วยเรียกร้องโดยไม่โต้ตอบ	2.509**
2. ด้าน ความ ซื่อสัตย์	1	ข้าพเจ้ารายงานอาการผู้ป่วยตามความเป็นจริง	4.969**
	2	ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ดูแลของมีค่าที่ผู้ป่วยฝากไว้	4.119**
	3	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามเวลา	5.270**
	4	ข้าพเจ้าสรุปอาการผู้ป่วยทุกคนตามความเป็นจริง	7.376**
	5	ข้าพเจ้าปฏิบัติการพยาบาลตามขั้นตอน	4.811**
	6	บางครั้งข้าพเจ้าต้องพูดปดเพื่อให้ผู้ป่วยใส่ใจดูแลตนเอง.	1.115
	7	ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้ป่วยดื่มน้ำได้ แม้ยังไม่มีการสั่งการรักษา	0.201
	8	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องหลีกเลี่ยงการพูดความจริงกับผู้ป่วย	-0.198

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก <i>t</i>
2.ด้าน ความ ซื่อสัตย์	9	ข้าพเจ้าแก้ไขข้อมูลผู้ป่วยเพื่อช่วยเหลือผู้ร่วมงาน	2.335*
	10	ข้าพเจ้าบันทึกรายงานอาการผู้ป่วยตรงตามความเป็นจริง	7.811**
	11	เมื่อให้การพยาบาลผิดพลาด ข้าพเจ้ารีบรายงานผู้บังคับบัญชา	3.340**
	12	ข้าพเจ้าล้างมือก่อนให้การพยาบาล	3.459**
	13	ข้าพเจ้ารายงานผลการพยาบาลของผู้ป่วยตามความเป็นจริง	7.751**
	14	เพื่อน ๆ ชอบขอคำปรึกษาข้าพเจ้าเมื่อไม่สบายใจ	2.828**
3.ด้าน ความ เสียสละ	15	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามการพยาบาลตามเทคนิคที่ถูกต้อง	8.537**
	1	ข้าพเจ้าขึ้นเวรเร็วเพื่อช่วยเวรตึกทำงาน.	0.994
	2	ข้าพเจ้าไปช่วยงานบนหอผู้ป่วยแม้ไม่ใช่เวรตนเอง	0.684
	3	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนร่วมงานทำงานที่ยังค้างอยู่	5.717**
	4	ข้าพเจ้าบริจาคเงินซื้อยาให้ผู้ป่วยที่ยากจนและไม่มีญาติ	1.885
	5	ข้าพเจ้าจะรับเวรก็ต่อเมื่อเพื่อนร่วมงานทำงานในหน้าที่เสร็จก่อน	0.384
	6	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของโรงพยาบาลที่จัดขึ้น	6.175**
	7	ข้าพเจ้าอาสาซื้อของให้ผู้ป่วยที่ญาติไม่มาดูแล	3.838**
	8	ข้าพเจ้าไม่ช่วยงานใคร ถ้างานข้าพเจ้ายังไม่เสร็จ	1.687
	9	ข้าพเจ้าปฏิเสธผู้ป่วยที่ร้องขอความช่วยเหลือ	1.811
	10	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลผู้ป่วย	6.905**
	11	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนทำงาน	4.999**
	12	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงงานที่ต้องออกไปต่างจังหวัด	0.517
	13	ข้าพเจ้าให้เพื่อนช่วยดูแลผู้ป่วยอากรหนัก	0.983
	14	ข้าพเจ้าติดตามข้อมูลการรักษาผู้ป่วยแต่ละราย แม้ไม่ได้ขึ้นเวร	1.761
15	ข้าพเจ้ารับงานส่วนที่เกินมาทำด้วยตนเอง	1.506	
4.ด้าน ความ กล้าหาญ	1	ข้าพเจ้ากล้าหักท้วงแพทย์ผู้ให้การรักษา ถ้าคำสั่งนั้นไม่ถูกต้อง	6.211**
	2	ข้าพเจ้าเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่เอะอะโวยวายให้มีอาการสงบลงได้	3.609**
	3	ข้าพเจ้ากล้าเข้าไปดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะของโรคติดเชื้อแพร่กระจาย	6.632**
	4	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่มีอาการทางสมองและไม่รู้สึกตัวได้	10.265**
	5	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวเมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการช็อคและใกล้ตาย	5.381**
	6	ข้าพเจ้าไม่กลัวการปฏิบัติงานกับผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยง.	5.265**
	7	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะชี้แจงในสิ่งที่ปฏิบัติผิดพลาด	7.439**
	8	ข้าพเจ้าไม่กล้าเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม	3.909**
	9	ข้าพเจ้ามักจะแยกตัวเมื่อเกิดปัญหากับผู้ร่วมงาน	1.483
	10	ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นต่อผู้ร่วมสาขาวิชาชีพ	6.202**
	11	ข้าพเจ้ากล้านำเสนอข้อมูลที่ต้องการให้แพทย์ผู้รักษาทราบ	8.312**

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก <i>t</i>
4. ด้านความกล้าหาญ	12	แม้ว่าจะเสี่ยงต่อการถูกตำหนิข้าพเจ้านักอาสาเป็นผู้นำ	3.830**
	13	ข้าพเจ้าไม่กล้าโต้แย้งกับผู้ร่วมงานแม้ว่าจะเข้าใจผิด	1.698
	14	ข้าพเจ้ารู้สึกหวาดหวั่นเมื่อต้องปฏิบัติงานบนตึกผัดตัด	0.344
5. ด้านความรับผิดชอบ	15	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นโรคร้ายแรง	1.320**
	1	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จก่อนลงเวร	10.376**
	2	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามตารางเวรที่ได้รับ	5.159**
	3	ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยให้ดีที่สุด	7.244**
	4	ข้าพเจ้าปรับปรุงวิธีการให้การพยาบาลอย่างดีกับผู้ป่วยแต่ละคน	10.658**
	5	ถ้างานที่ทำมีปัญหา ข้าพเจ้าจะขอให้เพื่อนทำให้	1.400
	6	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จก่อนกำหนดเวลา	2.400*
	7	ข้าพเจ้าทำความสะอาดให้ผู้ป่วยหลังการขับถ่ายบนเตียง	8.504**
	8	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่างานที่รับผิดชอบจะเสร็จหรือไม่	2.920**
	9	ข้าพเจ้าลาป่วยเมื่อไม่สบายไปปฏิบัติงาน	2.699**
	10	ข้าพเจ้าให้ญาติดูแลและเช็ดตัวให้ผู้ป่วยเอง	1.044
	11	ข้าพเจ้าหาผู้ปฏิบัติงานแทน เมื่อไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานได้	3.277**
	12	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามการพยาบาลตามคำสั่งการรักษาอย่างเคร่งครัด	7.374**
	13	ถ้าไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานได้ ข้าพเจ้าจะติดตามงานจากเพื่อนร่วมงาน	5.816**
	14	ข้าพเจ้ารีบทำงานให้เสร็จก่อนเวรต่อไปจะมารับ	10.259**
15	ข้าพเจ้าไม่ได้สังเกตอาการผู้ป่วยอย่างละเอียดทำให้ผู้ป่วยอาการทรุดลง	3.488**	
6. ด้านความกระตือรือร้น	1	ข้าพเจ้าสนใจหาความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านพยาบาล	6.467**
	2	ข้าพเจ้าเข้าร่วมประชุมวิชาการทางการแพทย์	6.155**
	3	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องแข่งขันกับคนอื่น.	-0.200
	4	ข้าพเจ้าไม่กระตือรือร้นเข้าไปหาผู้ป่วย	4.132**
	5	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้านการพยาบาลที่ทันสมัย	7.290**
	6	ข้าพเจ้าทำงานในหน้าที่ไปเรื่อย ๆ โดยไม่คำนึงว่าจะเสร็จเมื่อไร	1.220
	7	เมื่อได้รับมอบหมายงาน ข้าพเจ้ารีบศึกษาวิธีการทำหน้าที่	8.866**
	8	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างจริงจัง	9.491**
	9	ข้าพเจ้าเมื่อหน้าที่ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	3.342**
	10	ข้าพเจ้าคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ	7.225**
	11	ข้าพเจ้าจะรีบทำงานให้เสร็จโดยเร็วก่อนเพื่อนคนอื่น ๆ	1.658
	12	ข้าพเจ้าปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและรวดเร็ว	5.735**
	13	ข้าพเจ้าจะแก้ไขงานทันทีที่มีผู้ทักท้วงว่าผิด	3.716**
	14	ถ้าไม่เข้าใจแผนการพยาบาลที่ร่วมกันวางแผนไว้ ข้าพเจ้าจะซักถามทันที	8.883**
	15	ข้าพเจ้าไม่รีบร้อนทำงาน เพราะยังมีเวลา	-0.184

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก <i>t</i>
7. ด้าน ความ เมตตา กรุณา	1	ข้าพเจ้าติดต่อญาติตามที่ผู้ป่วยต้องการ	6.885**
	2	ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้ป่วยหายเศร้า	6.905**
	3	ข้าพเจ้าบ่อนอาหารให้ผู้ป่วยที่ช่วยตัวเองไม่ได้	5.800**
	4	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยอัมพาตทำกายภาพบำบัด.	7.929**
	5	ข้าพเจ้ารังเกียจผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง	2.550*
	6	ข้าพเจ้าพูดให้กำลังใจผู้ป่วยสูงอายุ	10.178**
	7	ข้าพเจ้าอยากให้ผู้ป่วยทุกคนมีอาการดีขึ้น	5.244**
	8	ข้าพเจ้าไม่อยากดูแลผู้ป่วยที่พิการ	0.945
	9	ข้าพเจ้าไม่สนใจดูแลผู้ป่วยที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้	2.290*
	10	ข้าพเจ้าอาสาติดต่อญาติให้มาเยี่ยมผู้ป่วย	5.383**
	11	ข้าพเจ้าปลอบใจผู้ป่วยให้หายเสียใจ	13.695**
	12	ข้าพเจ้าเต็มใจช่วยเหลือผู้ป่วยทุกคน	10.178**
	13	ข้าพเจ้าพุงให้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดให้ลุกนั่ง	8.430**
	14	ข้าพเจ้าช่วยเหลือตัวให้ผู้ป่วยที่ช่วยตัวเองไม่ได้	5.771**
	15	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยเสมือนเป็นญาติคนหนึ่ง	8.517**
8. ด้าน ความมี ระเบียบ วินัย	1	ข้าพเจ้าวางแผนการปฏิบัติงานก่อนขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	4.472**
	2	ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงพยาบาล	5.541**
	3	ข้าพเจ้าวางแผนการให้การพยาบาลผู้ป่วยให้ทันทำกายภาพบำบัด	12.620**
	4	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน	5.846**
	5	ข้าพเจ้าจัดเก็บอุปกรณ์ให้การพยาบาลให้ตรงที่	7.886**
	6	ข้าพเจ้าดูแลความสะอาดเรียบร้อยของหน่วยงาน	9.897**
	7	ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์การรักษายาบาลให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที	8.842**
	8	ข้าพเจ้าให้การรักษายาบาลผู้ป่วยตามแผนการรักษาของแพทย์	8.654**
	9	ข้าพเจ้าทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้วเข้าที่	7.916**
	10	ข้าพเจ้าจัดเอกสารในแฟ้มประวัติผู้ป่วยให้เป็นระบบ	7.458**
	11	ข้าพเจ้าดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางการพยาบาลให้พร้อมใช้งาน	9.561**
	12	ข้าพเจ้าจัดสถานที่ให้เป็นระเบียบ สะดวกและปลอดภัยแก่การปฏิบัติงาน	11.135**
	13	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล	6.253**
	14	ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์การพยาบาลให้เพียงพอต่อการใช้งาน	10.591**
	15	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพพยาบาล	8.680**
9. ด้าน ความมี มนุษย สัมพันธ์	1	ข้าพเจ้าติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมงานแผนกอื่นได้	9.404**
	2	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานแผนกอื่นได้	12.147**
	3	ข้าพเจ้าทักทายให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยใหม่	8.947**
	4	ข้าพเจ้าทักทายผู้ป่วยแม้ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงาน	6.949**

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก <i>t</i>	
9. ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	5	ข้าพเจ้าพูดคุยกับผู้ป่วยขณะให้การพยาบาล	7.916**	
	6	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานได้	14.566**	
	7	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับผู้ป่วยก่อนที่ผู้ป่วยจะคุยด้วย	0.742	
	8	ข้าพเจ้าตั้งใจฟังเรื่องของผู้ป่วยพูด	12.801**	
	9	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับตนเองกับผู้ป่วยและญาติ	11.231**	
	10	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการสนทนากับผู้ร่วมงานต่างสาขา	3.448**	
	11	ข้าพเจ้าแสดงความเป็นมิตรกับผู้ร่วมงาน	11.779**	
	12	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานทุกวิชาชีพ	10.376**	
	13	ข้าพเจ้ารำคาญที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น.	1.398	
	14	ข้าพเจ้าพร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	13.178**	
	15	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับตนเองกับผู้มารับบริการที่มาขอคำปรึกษา	10.797**	
	10. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	1	ข้าพเจ้ามั่นใจในการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนัก	8.803**
		2	ข้าพเจ้ามือสั่นเมื่อผู้ป่วยจ้องมองในขณะที่ปฏิบัติการพยาบาล	1.569
		3	ข้าพเจ้าล้าลงเมื่อต้องไปปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยที่ไม่คุ้นเคย	2.028*
		4	ข้าพเจ้าต้องมีเพื่อนไปด้วยเมื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยห้องพิเศษ	3.040**
5		ข้าพเจ้าวิตกกังวลเมื่อต้องฉีดยาให้ผู้ป่วย	3.729**	
6		ข้าพเจ้ากังวลว่าให้การพยาบาลไม่ถูกขั้นตอน	2.373*	
7		ข้าพเจ้ามีความมั่นใจ เมื่อต้องแสดงความคิดเห็น	6.306**	
8		ข้าพเจ้าล้าลงใจ เมื่อต้องให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ไม่ได้ศึกษาโรคมามาก่อน	3.247**	
9		ข้าพเจ้าขึ้นฝึกปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	6.322**	
10		ข้าพเจ้าไม่มั่นใจเมื่อต้องเปลี่ยนสถานที่ปฏิบัติงาน	1.302	
11		ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดของผู้อื่น	2.921**	
12		ข้าพเจ้าสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยอาการหนักได้ด้วยตัวเอง	6.251**	
13		ข้าพเจ้าต้องให้เพื่อนช่วยดูแลผู้ป่วยอาการหนัก	5.374**	
14		ข้าพเจ้ากังวลเมื่อต้องดูแลผู้ป่วยตามลำพัง	2.822**	
15		ข้าพเจ้าอธิบายอาการของผู้ป่วยได้อย่างมั่นใจ	5.844**	
11. ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	1	ข้าพเจ้าไม่ตกใจเมื่อต้องช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีอาการช็อค	7.758**	
	2	ข้าพเจ้าฟังการวิพากษ์วิจารณ์ข้าพเจ้าด้วยความสงบ	6.467**	
	3	ข้าพเจ้าแสดงอาการหงุดหงิดอารมณ์เสียเมื่อถูกผู้บังคับบัญชากล่าวตำหนิ	2.362*	
	4	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจเมื่อถูกผู้ป่วยต่อว่า	2.478*	
	5	ข้าพเจ้าไม่แสดงอาการโกรธเมื่อผู้ป่วยหนีออกจากหอผู้ป่วย	2.410*	
	6	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ได้เมื่อญาติผู้ป่วยโวยวาย.	5.547**	
	7	ข้าพเจ้าหงุดหงิดที่อุปกรณ์การพยาบาลไม่ครบ	-0.605	
	8	ข้าพเจ้าโกรธที่ต้องรอผู้ป่วยเป็นเวลานาน ๆ	2.693**	

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจจำแนก <i>t</i>
11.ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	9	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ไม่ได้เมื่อผู้ป่วยหงุดหงิดใส่	2.295*
	10	ข้าพเจ้ารู้สึกไร้ค่าเมื่อผู้ร่วมงานมาพูดคุยขณะปฏิบัติกรพยาบาล	-0.070
	11	ข้าพเจ้าหงุดหงิดเมื่อผู้ป่วยตะโกนเรียก	3.077**
	12	ข้าพเจ้าไม่โกรธผู้ป่วยที่พูดจาไม่สุภาพ	1.562
	13	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจกับผู้ป่วยที่ไม่ร่วมมือในการให้การพยาบาล	2.929**
	14	เวลาข้าพเจ้าโกรธจะโต้เถียงทันที	1.217
12.ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	15	ข้าพเจ้าใช้วจาไม่สุภาพกับผู้ป่วยที่ดื้อดึง	3.621**
	1	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำได้	8.821**
	2	ข้าพเจ้าแนะนำการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานได้	8.807**
	3	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยที่ตกเตียงก่อนรายงานแพทย์	15.261**
	4	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่ปวดท้องก่อนแพทย์มา	6.567**
	5	ข้าพเจ้าควบคุมการทำงานของเครื่องช่วยหายใจได้	5.393**
	6	ข้าพเจ้าทำแผลที่แฉะก่อนให้ผู้ป่วยรับประทานอาหาร	4.777**
	7	ข้าพเจ้าตรวจน้ำตาลในปัสสาวะให้ผู้ป่วยก่อนอาหารทุกมื้อ.	6.287**
	8	ข้าพเจ้าวัดความดันโลหิตผู้ป่วยที่กลับจากผ่าตัด	10.178**
	9	เมื่อผู้ป่วยเป็นลมข้าพเจ้าสามารถแก้ไขให้ฟื้นได้	7.191**
	10	ข้าพเจ้าสามารถดูแลผู้ป่วยชักไม่ให้ตกเตียง	12.721**
	11	ข้าพเจ้าไม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่หมดสติได้	4.757**
	12	ข้าพเจ้าใช้เชือกรัดเหนือแผลผู้ป่วยที่ถูกงูกัด	4.323**
	13	ข้าพเจ้าสวนปัสสาวะให้ผู้ป่วยที่ปัสสาวะไม่ออก	3.645**
	14	ข้าพเจ้าให้ออกซิเจนผู้ป่วยที่เหนื่อยหอบ จนอาการดีขึ้น.	9.782**
15	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง	6.976**	

หมายเหตุ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 144 ข้อ

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลังการหมุนแบบอโรโทนอลจำแนกรายองค์ประกอบและรายข้อ

ข้อที่	องค์ประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
1	.328*	.227	.159	.153	.060	.193
2	.269	.335*	.091	.280	-.012	.136
3	.163	.367	.165	.209	.103	.351
4	.414	.139	.305	.000	.024	.134
5	.335	.232	.302	.037	.074	.180
6	.331*	.030	.194	.093	.210	.127
7	.386	.121	.490	-.143	.157	-.068
8	.328	.138	.655	-.092	.012	.038
9	.479	.092	.595	.068	.057	.146
10	.255	.348	-.534	-.069	.308	-.732
11	.166	.249	.003	.037	-.020	.318*
12	.739*	.132	.285	.057	.021	.917
13	.066	.171	-.073	.457*	.199	.144
14	.752*	.110	.275	-.013	.176	.061
15	.673*	.290	.294	.072	.098	.006
16	.367	.544	.062	.006	.209	-.089
17	.576	.012	.576	.076	.023	.117
18	.634	.167	.317	.021	.111	.195
19	.566*	.211	.242	.117	-.054	.182
20	.434	.394	.375	.006	.049	-.183
21	.712	.262	.332	.039	.001	.053
22	.059	.159	.086	.215	.097	.015
23	.448	.482	.165	.173	.198	-.158
24	.412	.319	.064	.168	.198	.052
25	.225	.464*	.140	.271	-.065	-.127
26	.150	.138	-.149	.413*	-.187	.046
27	.757*	.245	.161	.045	.109	.107
28	.735*	.235	.089	.049	.112	.075
29	.001	.583*	.009	.167	-.023	-.157
30	.077	.535*	-.047	.147	.132	-.048
31	.226	.446*	.092	.137	.278	.163
32	.568*	.288	.244	.174	.152	.231
33	.024	.059	.327	.186	.336	.107
34	.289	.406	-.009	.002	.223	.308

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
35	.571	.344	.119	.129	.037	.285
36	.224	.106	.582*	.057	.204	-.180
37	.465	.487	.054	.022	-.061	-.049
38	.490	.547	.065	.031	.033	-.008
39	.083	.576*	-.029	.087	.042	.114
40	.727	.256	.317	.068	-.026	.154
41	.754	.213	.310	.135	-.011	.090
42	.790	.236	.328	.095	.046	.089
43	.709	.342	.201	.106	.009	.030
44	.190	.433*	-.032	.054	-.257	-.027
45	.565	.223	.242	.169	-.035	.476
46	.643	.007	.638	.075	.034	.132
47	.568	-.045	.571	.073	.046	.127
48	.046	.169	.141	.404*	-.095	.015
49	.609	.397	.224	-.214	-.021	.159
50	.428	.350	.132	.244	-.080	.119
51	.669	.340	.243	.021	-.059	.198
52	.557	.028	.617	.132	.062	.020
53	.280	.659*	.125	.123	-.021	.062
54	-.013	.593	.030	.274	-.092	-.366
55	.267	.094	.209	-.069	.069	.121
56	.194	.741*	.061	.100	.015	.117
57	.396	.575	.169	.089	.005	.172
58	.577	.438	.246	.105	-.005	.239
59	.355	.222	.647	.082	.157	-.104
60	.004	.568*	.030	.118	.050	-.021
61	.282	.697*	.111	.185	-.068	.087
62	.326	.451	.002	.198	.045	.235
63	.332	.554	.071	.126	-.130	.257
64	.534*	.163	-.093	.157	.021	.143
65	.708*	.260	.082	.138	.138	.161
66	.831	.135	.321	.134	.035	.088
67	.664*	.104	.201	.257	.067	.204
68	.275	-.073	.568*	-.071	.277	.171

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
69	.811*	.219	.245	.145	.067	.096
70	.791	.114	.323	.184	.031	.110
71	.583	.026	.585	.103	.037	.056
72	.310	.205	-.090	.434	-.106	.013
73	.633	.305	.072	.233	-.014	.245
74	.774	.147	.344	.171	.085	.185
75	.779*	.124	.219	.170	.129	.187
76	.830*	.117	.298	.168	.048	.126
77	.751*	.191	.259	.155	.000	.091
78	.483	.469	.148	.005	.058	-.059
79	.827	.121	.364	.021	.052	.030
80	.636	.427	.142	.067	.165	-.104
81	.733	.266	.306	-.065	.151	-.008
82	.789	.217	.322	-.027	.100	-.032
83	.765*	.262	.277	-.003	.083	-.112
84	.657	.375	.278	.180	.128	-.118
85	.844*	.206	.273	.079	.103	.026
86	.833	.154	.305	.112	.052	-.030
87	.803*	.268	.223	.071	.033	-.102
88	.722	.367	.168	.026	.095	-.183
89	.757*	.273	.252	.117	.062	-.171
90	.650*	.074	.151	.072	.052	-.025
91	.665*	.283	.240	.219	.100	-.257
92	.706	.203	.390	.223	.089	-.082
93	.474	.359	.181	.334	.085	-.256
94	.556	.315	.273	.300	.151	-.090
95	.689	.302	.300	.190	.112	.011
96	.527	.320	.160	.306	-.015	-.121
97	.763*	.268	.250	.159	.032	.036
98	.651	.336	.291	.156	.084	.000
99	.668	.315	.214	.080	.010	.044
100	.681*	.229	.260	.131	-.085	.131
101	.384	-.139	.636	.024	.045	.156
102	.742	.284	.327	.151	.096	-.025

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
103	.760	.305	.312	.158	.042	-.015
104	.772*	.280	.291	.135	.035	.001
105	.748	.310	.306	.171	.012	.017
106	.215	.615	.018	.060	.367	.109
107	.059	.108	.305	-.121	.516	-.076
108	.196	.187	.526*	.087	.209	-.389
109	.404	.073	.489	-.022	.334	.010
110	.190	.076	.414	.010	.564	-.044
111	.230	.660*	.145	-.095	.152	-.026
112	-.119	.185	.103	-.084	.564*	-.032
113	.412	.523	.111	-.217	.296	.100
114	.110	.216	.524*	.159	.131	-.075
115	.151	.579	-.026	.038	.268	.305
116	.071	.035	.247	.089	.667*	.017
117	.212	.149	.276	.010	.299	.109
118	.258	.611*	-.011	.036	.200	.147
119	.042	.442	-.068	.095	.422	.035
120	.091	.329*	.215	.042	.074	.291
121	.714	.005	.661	-.048	-.150	.000
122	.406	.004	.718	.059	.014	-.060
123	.109	.388	.111	.138	-.056	.345
124	.340	.493	.177	.020	-.108	.349
125	.457	.033	.635	-.012	.132	.018
126	.240	.034	.624*	.137	.208	.038
127	.407	.082	.639	-.078	-.046	.197
128	.270	-.042	.675*	.101	.004	.181
129	.535	-.030	.583	.053	.023	.038
130	.498	.362	.135	.355	.237	.156
131	.590	.284	.210	.417	.143	.179
132	.417	.448	.170	.428	.103	-.105
133	.493	.457	.096	.339	.188	.014
134	.248	.425*	-.072	.276	.091	.113
135	.282	.455*	.058	.116	.041	.151
136	.268	.263	-.035	.223	.247	-.127

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
137	.706	.111	.368	.262	.089	.096
138	.258	.437	.150	.375	.158	.101
139	.359	.324	.169	.482	.118	.102
140	.261	.029	.509*	.171	.239	-.030
141	.284	.252	.183	.414*	-.133	-.168
142	.531	.172	.164	.376	-.090	.257
143	.694*	.239	.170	.237	.001	.261
144	.242	.048	.116	.460	.070	-.038

หมายเหตุ * น้ำหนักของตัวแปรที่มากกว่า .3 ที่นำมาจัดเป็นองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีจำนวน 26 ข้อ คือ ข้อ 1,6,12,14,15,19,27,28,32,64,65,67,69,75,
76,77,83,85,87,89,90,91,97,100,104,143

องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวน 16 ข้อ คือ ข้อ 2,25,29,30,31,39,44,53,56,60,61,
111,118,120,134,135

องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวน 7 ข้อ คือ ข้อ 36,68,108,114,126,128,140

องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 13,26,48,141

องค์ประกอบที่ 5 มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 112,116

องค์ประกอบที่ 6 มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 11

ตาราง 16 องค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อความของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็น
พยาบาลจำแนกรายด้านและรายชื่อ

องค์ประกอบ	ข้อ ที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ ประกอบ	
1. ด้าน ความเชื่อ อาหาร	1	ข้าพเจ้านทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของญาติผู้ป่วยขณะให้การพยาบาลผู้ป่วย	0.328	
	6	แม้ว่าแผลมีกลิ่นเหม็นมาก ข้าพเจ้านทนทำจนแผลสะอาด	0.331	
	12	ข้าพเจ้ารายงานอาการผู้ป่วยตามความเป็นจริง	0.739	
	14	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามเวลา	0.752	
	15	ข้าพเจ้าสรุปอาการผู้ป่วยทุกคนตามความเป็นจริง	0.673	
	19	เมื่อให้การพยาบาลผิดพลาด ข้าพเจ้ารีบรายงานผู้บังคับบัญชา	0.566	
	27	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลผู้ป่วย	0.757	
	28	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนทำงาน.	0.735	
	32	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่มีอาการทางสมองและไม่รู้สึกตัวได้	0.568	
	64	ข้าพเจ้าติดต่อญาติตามที่ผู้ป่วยต้องการ	0.534	
	65	ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้ป่วยหายเศร้า	0.708	
	67	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยอัมพาตทำกายภาพบำบัด.	0.664	
	69	ข้าพเจ้าพูดให้กำลังใจผู้ป่วยสูงอายุ	0.811	
	75	ข้าพเจ้าพุงให้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดให้ลุกนั่ง	0.779	
	76	ข้าพเจ้าช่วยเช็ดตัวให้ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	0.830	
	77	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยเสมือนเป็นญาติคนหนึ่ง	0.751	
	83	ข้าพเจ้าดูแลความสะอาดเรียบร้อยของหน่วยงาน	0.765	
	2. ด้าน ความเชื่อ มั่นในตน เอง	85	ข้าพเจ้าให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยตามแผนการรักษาของแพทย์	0.844
		87	ข้าพเจ้าจัดเอกสารในแฟ้มประวัติผู้ป่วยให้เป็นระบบ	0.803
89		ข้าพเจ้าจัดสถานที่ให้เป็นระเบียบ สะอาดและปลอดภัยแก่การปฏิบัติงาน	0.757	
90		ข้าพเจ้าให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล	0.650	
91		ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์การพยาบาลให้เพียงพอต่อการใช้งาน	0.665	
97		ข้าพเจ้าพูดคุยกับผู้ป่วยขณะให้การพยาบาล	0.763	
100		ข้าพเจ้าให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยและญาติ	0.681	
104		ข้าพเจ้าพร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	0.772	
143		ข้าพเจ้าให้ออกซิเจนผู้ป่วยที่เหนื่อยหอบ จนอาการดีขึ้น	0.694	
2		ข้าพเจ้าพูดเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือในการให้การพยาบาลจนผู้ป่วยยินยอม	0.335	
25		ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของโรงพยาบาลที่จัดขึ้น	0.464	
29		ข้าพเจ้ากล้าทักท้วงแพทย์ผู้ให้การรักษาทันที ถ้าคำสั่งนั้นไม่ถูกต้อง	0.583	
30	ข้าพเจ้าเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่เอะอะโวยวายให้มีอาการสงบลงได้	0.535		
31	ข้าพเจ้ากล้าเข้าไปดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะของโรคติดเชื้อแพร่กระจาย	0.446		

ตาราง 16 (ต่อ)

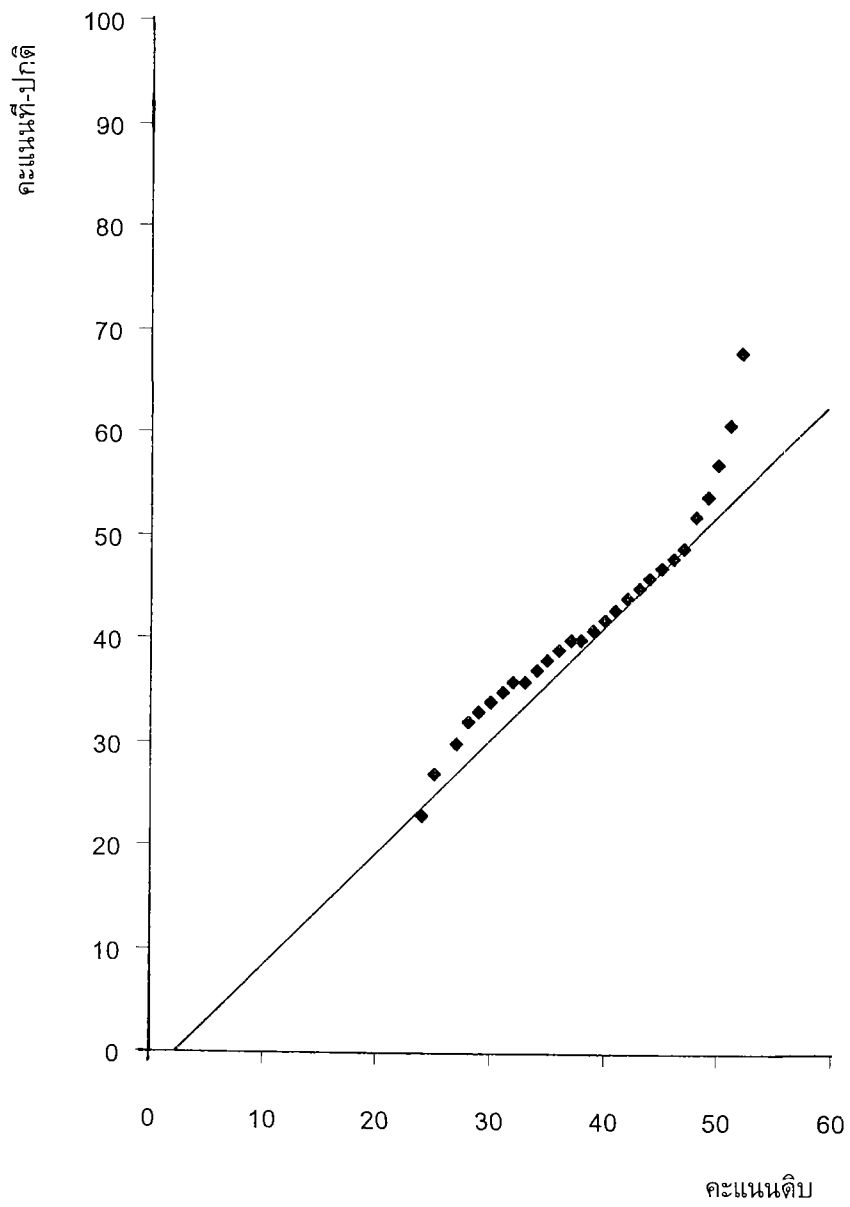
องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
2. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	39	แม้ว่าจะเสี่ยงต่อการถูกตำหนิข้าพเจ้าก็อาสาเป็นผู้นำ	0.576
	44	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จก่อนกำหนดเวลา	0.433
	53	ข้าพเจ้าสนใจหาความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านพยาบาล	0.659
	56	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้านการพยาบาลที่ทันสมัย	0.741
	60	ข้าพเจ้าคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ	0.568
	61	ข้าพเจ้าปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและรวดเร็ว	0.697
	111	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจ เมื่อต้องแสดงความคิดเห็น	0.660
	118	ข้าพเจ้าอธิบายอาการของผู้ป่วยได้อย่างมั่นใจ	0.611
	120	ข้าพเจ้าฟังการวิพากษ์วิจารณ์ข้าพเจ้าด้วยความสงบ	0.329
	134	ข้าพเจ้าควบคุมการทำงานของเครื่องช่วยหายใจได้	0.425
135	ข้าพเจ้าทำแผลที่และก่อนให้ผู้ป่วยรับประทานอาหาร	0.455	
3. ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	36	ข้าพเจ้าไม่กลัวการปฏิบัติงานกับผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยง.	0.582
	68	ข้าพเจ้ารังเกียจผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง	0.568
	108	ข้าพเจ้าต้องมีเพื่อนไปด้วยเมื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยห้องพิเศษ	0.526
	114	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดของผู้อื่น	0.524
	126	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ไม่ได้เมื่อผู้ป่วยหงุดหงิดใส่	0.624
	128	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจกับผู้ป่วยที่ไม่ร่วมมือในการให้การพยาบาล	0.675
	140	ข้าพเจ้าไม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่หมดสติได้	0.509
4. ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ	13	ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจให้จากผู้บังคับบัญชาให้ดูแลของมีค่าที่ผู้ป่วยฝากไว้.	0.457
	26	ข้าพเจ้าอาสาซื้อของให้ผู้ป่วยที่ญาติไม่มาดูแล	0.413
	48	ข้าพเจ้าหาผู้ปฏิบัติงานแทน เมื่อไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานได้	0.404
	141	ข้าพเจ้าใช้เชือกรัดเหนือแผลผู้ป่วยที่ถูกงูกัด	0.414

ภาคผนวก ข
กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบ
และคะแนนมาตรฐานที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

ตาราง 17 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
52	68	38	40
51	61	37	40
50	57	36	39
49	54	35	38
48	52	34	37
47	49	33	36
46	48	32	35
45	47	31	35
44	46	30	34
43	45	29	33
42	44	28	32
41	43	27	30
40	42	25	27
39	41	24	23

จากตาราง 17 พบว่า องค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 23 – 68 คะแนน

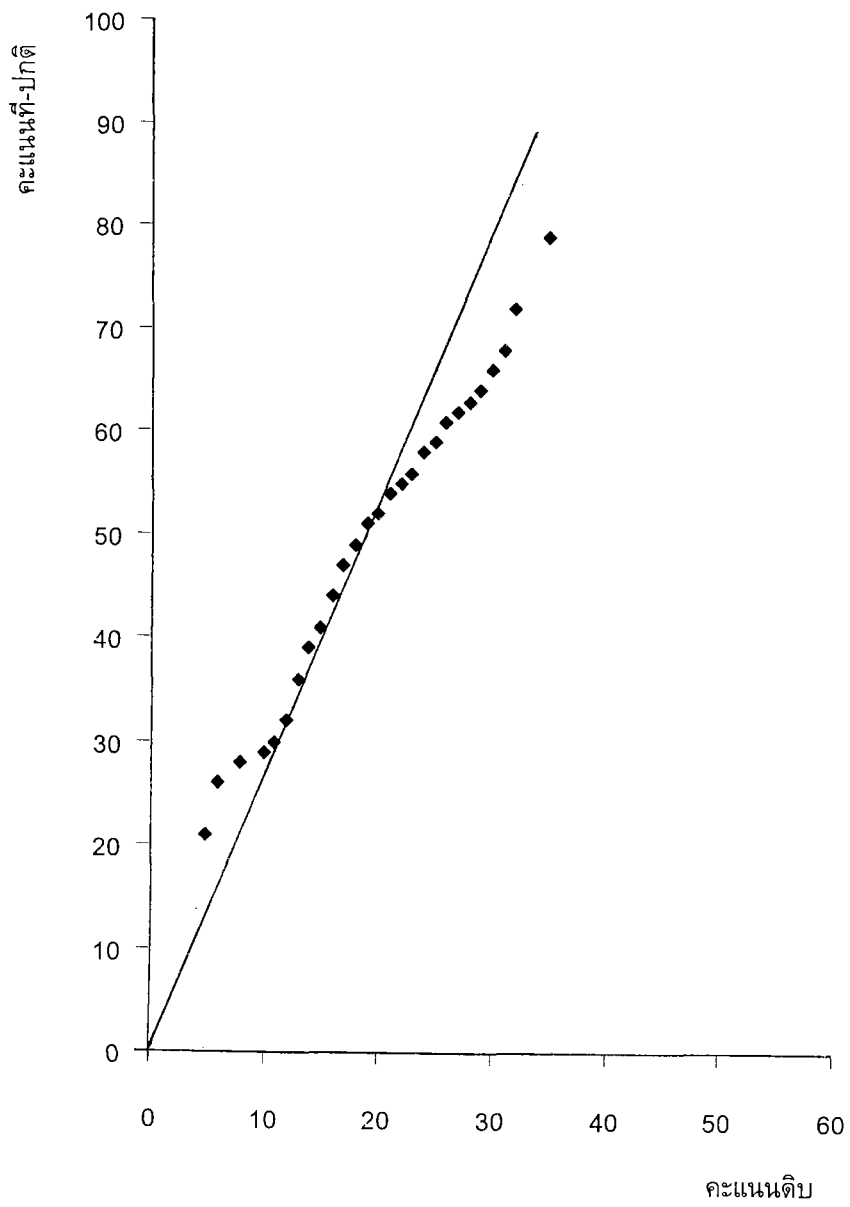

ภาพประกอบ 2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร

ตาราง 18 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ในรูปของคะแนนที่-ปกติ
ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
32	73	19	51
31	68	18	49
30	66	17	47
29	64	16	44
28	63	15	41
27	62	14	39
26	61	13	36
25	59	12	32
24	58	11	30
23	56	10	29
22	55	8	28
21	54	6	26
20	52	5	21

จากตาราง 18 พบว่า องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 21 – 73 คะแนน

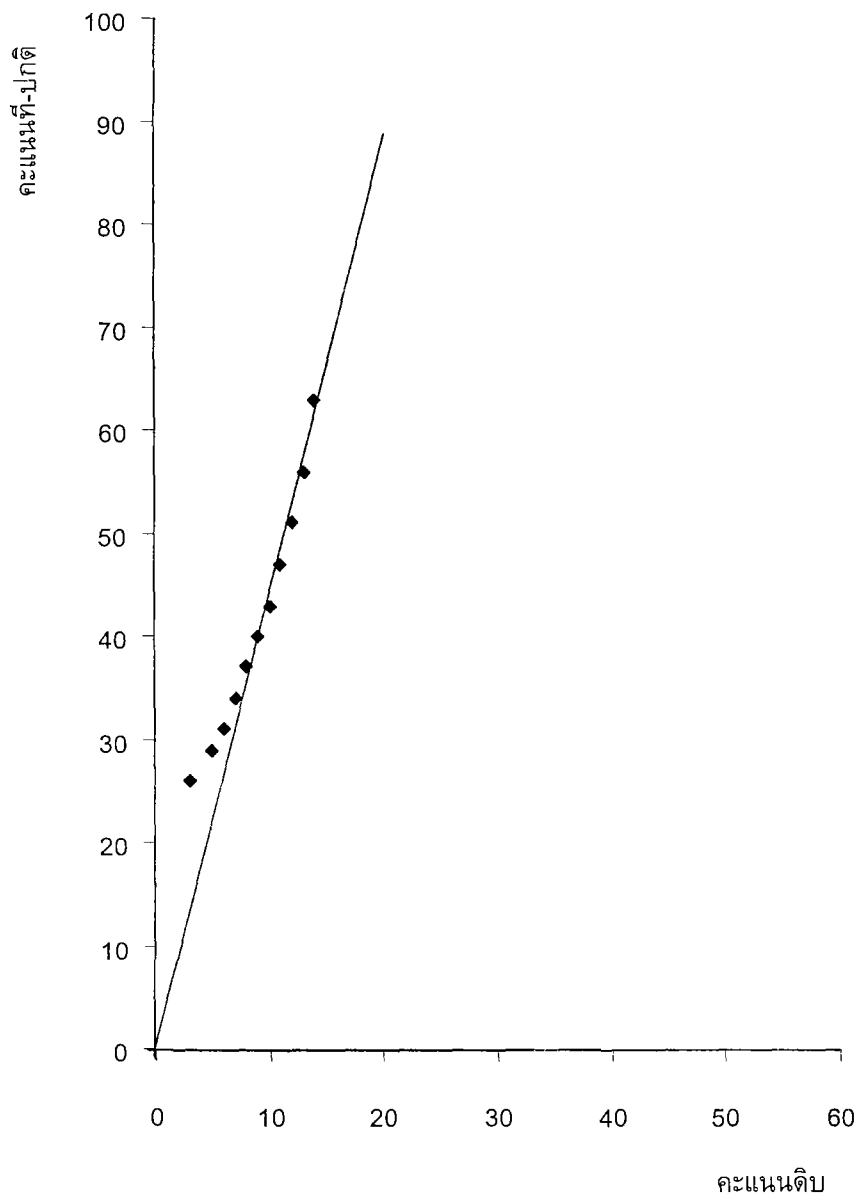

ภาพประกอบ 3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ตาราง 19 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ในรูปของคะแนนที่-ปกติ
ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
14	63	8	37
13	56	7	34
12	51	6	31
11	47	5	29
10	43	3	26
9	40		

จากตาราง 19 พบว่า องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 26-63 คะแนน

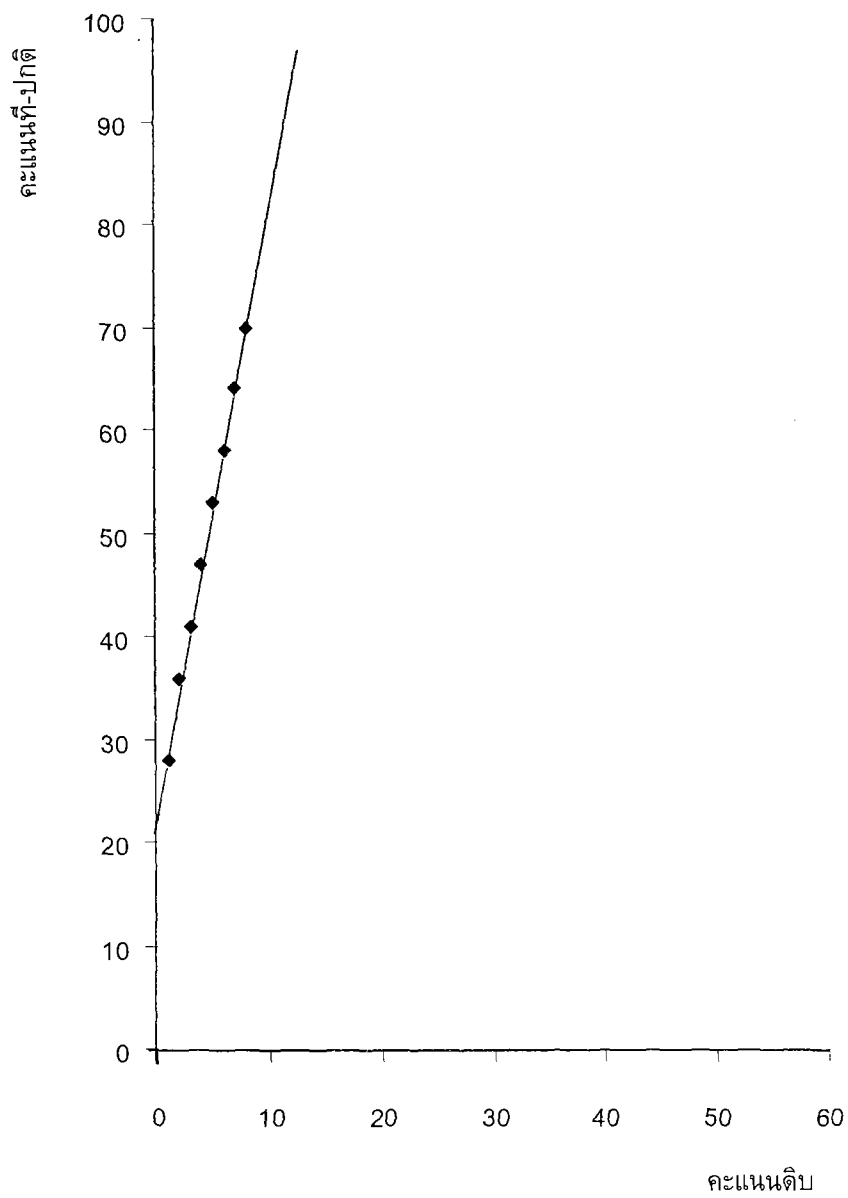

ภาพประกอบ 4 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์

ตาราง 20 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ ในรูปของคะแนนที่-ปกติ
ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
8	70	4	47
7	64	3	41
6	58	2	36
5	53	1	28

จากตาราง 20 พบว่า องค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 28–70 คะแนน

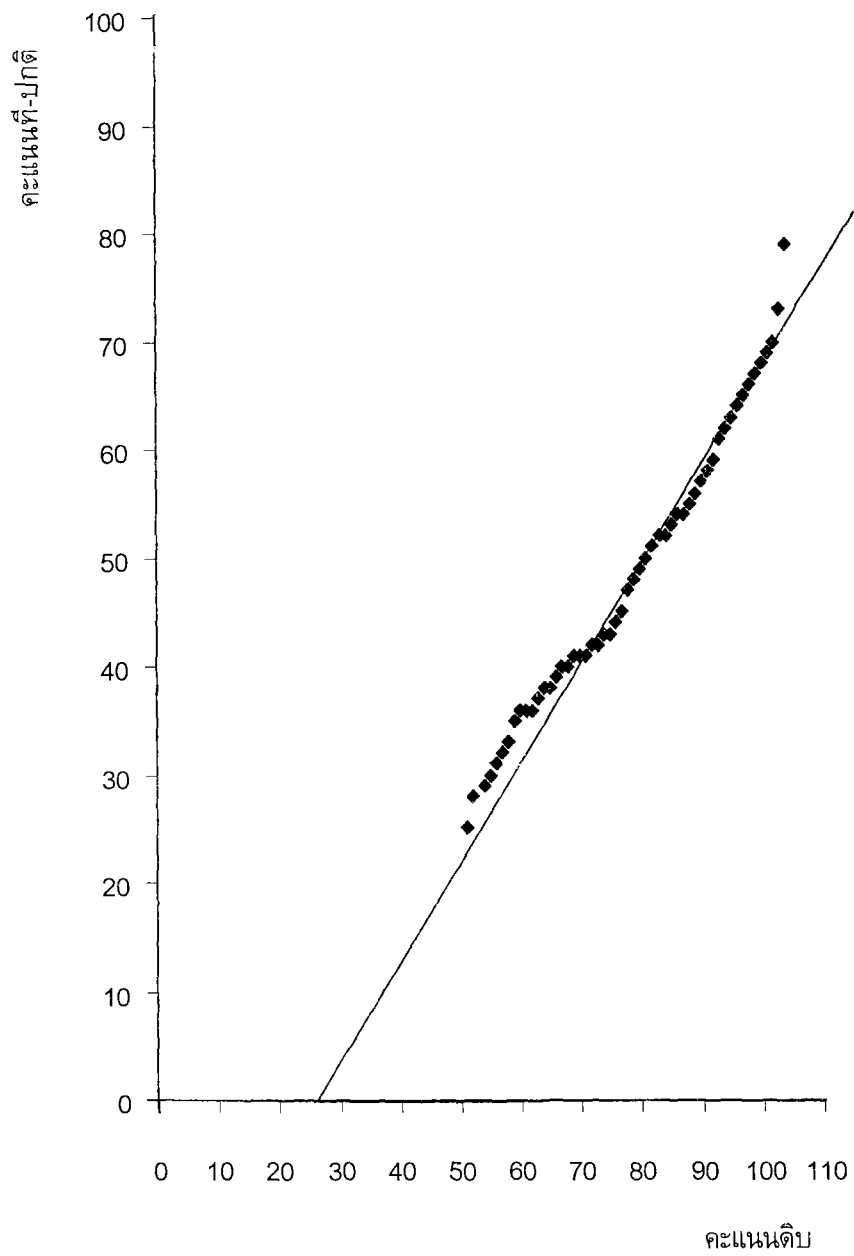

ภาพประกอบ 5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ

ตาราง 21 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบรวมทุกด้าน ในรูปของคะแนนที่ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
104	79	77	46
103	73	76	45
102	70	75	44
101	69	74	43
100	68	73	42
99	67	72	42
98	66	71	41
97	65	70	41
96	64	69	41
95	63	68	40
94	62	67	40
93	61	66	39
92	59	65	38
91	58	64	38
90	57	63	37
89	56	62	36
88	55	61	36
87	54	60	36
86	54	59	35
85	53	58	33
84	52	57	32
83	52	56	31
82	51	55	30
81	50	54	29
80	49	52	28
79	48	51	25
78	47		

จากตาราง 21 พบว่า องค์ประกอบรวมทุกด้าน มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 25 - 79 คะแนน

ภาพประกอบ 6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบรวมทุกด้าน

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์	ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน	ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ละเอียด รัชเฝ้า	ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพวรรณ ด่านประดิษฐ์	ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
5. อาจารย์สนวน ลีโทชวลิต	ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการทางวิชาการ
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

ภาคผนวก ง
คู่มือดำเนินการสอบ
แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

สถาบันการศึกษาภาคีรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล หมายถึง ชุดของข้อความที่วัดลักษณะความเป็นพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 12 ด้าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการค้นหาลักษณะความเป็นพยาบาล ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกของพยาบาลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความอดทน หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความสามารถที่จะทนต่อการปฏิบัติงานได้ทั้งทางกายและทางใจ สามารถทนทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาจนประสบความสำเร็จ
2. ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาตามสภาพความเป็นจริง ไม่ทุจริตหลอกลวง ไม่คดโกง เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น
3. ความเสียสละ หมายถึง ถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และส่วนรวม มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบ ให้ปันแก่คนที่ควรให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
4. ความกล้าหาญ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่กล้าเผชิญ กล้าเสี่ยง ไม่หวาดกลัว สามารถควบคุมการกระทำของตนได้ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์ที่อันตราย
5. ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี ติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
6. ความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความสนใจใฝ่หาความรู้และเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง รีบเร่งทำงานให้เสร็จไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
7. ความเมตตา กรุณา หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความรักใคร่ โดยปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความสงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสิ่งของ การกระทำและคำพูด โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจา ใจ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
8. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่ต้องการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย วางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน ในเรื่อง การแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการซื้อตรงต่อหน้าที่
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีสัมพันธภาพอันดี ในการติดต่อหรือปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การรู้จักหักท้าว มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความมั่นใจในการกระทำ ไม่ลังเล ไม่หวั่นไหวไปตามคำพูดหรือข้อเสนอของผู้อื่น
11. ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความสม่ำเสมอทางอารมณ์ สามารถควบคุมปรับอารมณ์และแสดงพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และมีความมั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย มีความหนักแน่นคงเส้นคงวา สุขุมเยือกเย็น
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงออกในลักษณะที่เมื่อประสบปัญหา แล้วสามารถแก้ปัญหาได้ และสามารถเลือกว่าจะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

โครงสร้างของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาภาคีรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบทดสอบเลือกตอบชนิด 3 ระดับ ที่มีข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมตามที่นิยามไว้ โดย

ในการตอบแบบทดสอบให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละข้อความว่ามีความรู้สึกอย่างไรกับข้อความนั้น ๆ ว่าจริงมากน้อยอย่างไร หรือไม่จริงเลย แล้วเลือกตอบจากน้ำหนักความรู้สึก จริงมาก ค่อนข้างจริง และไม่จริง โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงระดับเดียว ซึ่งข้อความเกี่ยวกับลักษณะความเป็นพยาบาล มีทั้งหมด 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาที การให้คะแนนแต่ละข้อความมีน้ำหนักตั้งแต่ 0 ถึง 2

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาภาคีรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 53 ข้อมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความื่ออาหาร จำนวน 26 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 13.178 ค่าความเชื่อมั่น 0.8961 เกณฑ์ปกติมีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 24 - 55
2. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 16 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.400 – 7.290 ค่าความเชื่อมั่น 0.8550 เกณฑ์ปกติมีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 21 - 94
3. ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ จำนวน 7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.295 – 4.757 ค่าความเชื่อมั่น 0.7174 เกณฑ์ปกติมีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 12 - 60
4. ด้านเชื่อมั่นและไว้วางใจ จำนวน 4 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 3.277 – 4.323 ค่าความเชื่อมั่น 0.8961 เกณฑ์ปกติมีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 26 - 73
5. รวมทุกด้าน จำนวน 53 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง 2.044 – 13.178 ค่าความเชื่อมั่น 0.9058 เกณฑ์ปกติมีช่วงคะแนนที่อยู่ระหว่าง 21 - 73

การพัฒนาแบบทดสอบ

ในการแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาภาคีรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการพัฒนา ดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 12 ด้าน ด้านละ 25 ข้อ รวมทั้งหมด 300 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและอาจารย์พยาบาล จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยามปฏิบัติการแต่ละด้านเป็นรายข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่ค่าความสอดคล้อง > 0.50 โดยคัดเลือกข้อความไว้ด้านละ 15 ข้อ รวมมีข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 180 ข้อ ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1 รายละเอียดในตาราง 22

ตาราง 22 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็น
 พยาบาลที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำแนกรายด้านและรายชื่อ

ลักษณะพยาบาล	ข้อ	IOC	จำนวนข้อที่คัดเลือกไว้	จำนวนข้อที่คัดออก
1. ความอดทน	25	0.20 – 1.00	15	10
2. ความซื่อสัตย์	25	0.20 – 1.00	15	10
3. ความเสียสละ	25	0.20 – 1.00	15	10
4. ความกล้าหาญ	25	0.20 – 1.00	15	10
5. ความรับผิดชอบ	25	0.40 – 1.00	15	10
6. ความกระตือรือร้น	25	0.40 – 1.00	15	10
7. ความเมตตากรุณา	25	0.20 – 1.00	15	10
8. ความมีระเบียบวินัย	25	0.20 – 1.00	15	10
9. ความมีมนุษยสัมพันธ์	25	0.20 – 1.00	15	10
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง	25	0.20 – 1.00	15	10
11. ความมั่นคงทางอารมณ์	25	0.60 – 1.00	15	10
12. ความสามารถในการแก้ปัญหา	25	0.20 – 1.00	15	10
รวม 12 ด้าน	300	0.20 – 1.00	180 ข้อ	120 ข้อ

ตอนที่ 2 ทดสอบครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลจำนวน 180 ข้อ
 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 152 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์
 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ โดยการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำด้วยเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มตัวอย่าง
 ทั้งหมด ได้กลุ่มสูงจำนวน 38 คน และกลุ่มต่ำจำนวน 38 คน แล้วคำนวณค่าอำนาจจำแนกโดยการทดสอบ
 คะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำด้วยการทดสอบ t ได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นค่า t มีค่าอยู่ระหว่าง -0.070 ถึง 15.261
 จากนั้นคัดเลือกข้อที่สามารถจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อรวบรวมเป็นแบบทดสอบ
 วัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร
 สำหรับใช้ทดสอบครั้งที่ 2 ได้ข้อความแต่ละด้านรวมทั้งหมด 144 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t อยู่ระหว่าง
 2.028 ถึง 15.261 รายละเอียดในตารางที่ 23

ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนก t ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล สถาบัน
 การศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกรายด้านและรายชื่อ

ลักษณะพยาบาล	ค่าอำนาจจำแนก t	ลักษณะพยาบาล	ค่าอำนาจจำแนก t
1. ความอดทน	2.044 – 7.357	7. ความเมตตากรุณา	2.290 – 10.178
2. ความซื่อสัตย์	2.335 – 8.537	8. ความมีระเบียบวินัย	4.472 – 11.135
3. ความเสียสละ	3.838 – 6.905	9. ความมีมนุษยสัมพันธ์	3.448 – 14.566
4. ความกล้าหาญ	3.609 – 10.265	10. ความเชื่อมั่นในตนเอง	2.028 – 8.803
5. ความรับผิดชอบ	2.044 – 10.658	11. ความมั่นคงทางอารมณ์	2.295 – 7.758
6. ความกระตือรือร้น	3.342 – 9.491	12. ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.645 – 15.261
แบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนก t ระหว่าง 2.028 – 15.261			

ตอนที่ 3. การทดสอบครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 144 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 504 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบค้นหาลักษณะความเป็นพยาบาลโดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้องค์ประกอบลักษณะความเป็นพยาบาล 4 องค์ประกอบ รายละเอียดในตารางที่ 24

ตาราง 24 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล จำแนกรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1. ความเอื้ออาทร	0.328 – 0.844
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	0.329 – 0.741
3. ความมั่นคงทางอารมณ์	0.509 – 0.675
4. ความเชื่อถือและไว้วางใจ	0.404 – 0.457

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง 270 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา และหาเกณฑ์ปกติ สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหมายถึงความคงเส้นคงวาของผลการวัดที่นำเครื่องมือนี้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะทดสอบกี่ครั้งก็ยังคงได้คะแนนเท่าเดิม รายละเอียดในตารางที่ 25 - 30

ตาราง 25 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล
จำแนกรายองค์ประกอบ และรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	n	k	\bar{x}	S	r_{tt}	SE _{meas}
1. ความเอื้ออาทร	26	2	1.7255	0.2598	0.8961	+ 2.1773
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	16	2	1.2345	0.3405	0.8550	+ 2.0746
3. ความมั่นคงทางอารมณ์	7	2	1.6217	0.3321	0.7174	+ 1.2358
4. ความเชื่อถือและไว้วางใจ	4	2	1.1398	0.4237	0.3559	+ 1.3601
รวมทุกองค์ประกอบ	53	2	1.5215	0.2233	0.9058	+ 3.6335

ตาราง 26 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
52	55	45	47
51	54	44	46
50	53	43	45
49	52	42	44
48	51	41	43
47	49	40	42
46	48	39	41

ตาราง 26 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
38	38	31	32
37	38	30	31
36	37	29	30
35	36	28	29
34	35	27	27
33	34	25	25
32	33	24	24

ตาราง 27 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
32	84	19	49
31	81	18	47
30	78	17	44
29	76	16	42
28	73	15	40
27	71	14	36
26	68	13	33
25	65	12	31
24	64	11	28
23	60	10	26
22	57	8	20
21	55	6	15
20	52	5	12

ตาราง 28 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
14	60	8	34
13	56	7	30
12	51	6	25
11	46	5	21
10	43	3	12
9	39		

ตาราง 29 เกณฑ์ปกติขององค์กรประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
8	73	4	46
7	62	3	39
6	56	2	33
5	51	1	26

ตาราง 30 เกณฑ์ปกติขององค์กรประกอบรวมทุกด้านในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
104	73	77	46
103	72	76	45
102	71	75	44
101	70	74	43
100	69	73	42
99	68	72	41
98	67	71	40
97	66	70	39
96	65	69	38
95	64	68	37
94	63	67	36
93	62	66	35
92	61	65	34
91	60	64	33
90	59	63	32
89	58	62	31
88	57	61	30
87	56	60	29
86	55	59	28
85	54	58	27
84	53	57	26
83	52	56	25
82	51	55	24
81	50	54	23
80	49	52	22
79	48	51	21
78	47		

การประเมินผล ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะความเป็นพยาบาลให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติในแต่ละด้าน แล้วหาค่าที่ปกติเฉลี่ย โดยพิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ซวาล แพร์ตกุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T 65 หรือสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดีมาก

ตั้งแต่ T 55 - T65 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลที่ดี

ตั้งแต่ T 45 - T55 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลพอใช้

ตั้งแต่ T 35 - T45 แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลต่ำ

ตั้งแต่ T 35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะความเป็นพยาบาลต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35 T45 T55 T65 ให้เลื่อนไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

วิธีดำเนินการสอบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบได้แก่ แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล สำหรับการให้คำชี้แจงรายละเอียดมีปรากฏอยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบทุกฉบับ ผู้ดำเนินการสอบต้องให้คำชี้แจงจำกัดอยู่แต่เฉพาะที่ปรากฏเท่านั้น โดยอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบให้ผู้สอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน ผู้ตรวจต้องถือหลักการให้คะแนน ดังนี้

1. ให้ 2 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “จริงมาก”
2. ให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ค่อนข้างจริง”
3. ให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ไม่จริง”
4. มีบางข้อที่เป็นข้อความในทางปฏิเสธ การให้คะแนน จะให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อ 1 และ 3 คือ ให้ 2 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ไม่จริง” ให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “จริงมาก” และให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ค่อนข้างจริง”
5. กรณีที่ผู้ทดสอบเว้นว่าง หรือตอบเกินกว่า 1 ตัวเลือก จะไม่ตรวจคะแนนให้สำหรับข้อข้อความในทางปฏิเสธของแบบทดสอบ ได้แก่ ข้อ 44, 45, 46, 47, 48, 49

คะแนนเกณฑ์ปกติ

คะแนนเกณฑ์ปกตินี้เป็นเกณฑ์ปกติระดับระดับท้องถิ่น (Local Norm) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 926 คน คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ เป็นคะแนนมาตรฐานในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) รายละเอียดในตาราง 26 – 30

คะแนนเกณฑ์ปกติ

เนื่องจากการคิดความหมายของคะแนนเป็นแบบอิงกลุ่ม เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบจึงใช้คะแนนมาตรฐานในรูปของคะแนนที่ปกติ และเพื่อสะดวกแก่การนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเกณฑ์การตัดสินรายละเอียดในตาราง 31

ตาราง 31 คะแนนเกณฑ์ปกติ ของแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

คะแนนเกณฑ์ปกติ	ระดับลักษณะความเป็นพยาบาล
ตั้งแต่ T 65 หรือสูงกว่า	สูงมาก
ตั้งแต่ T 55 - T65	สูง
ตั้งแต่ T 45 - T55	ปานกลาง
ตั้งแต่ T 35 - T45	ต่ำ
ตั้งแต่ T 35 และต่ำกว่า	ต่ำที่สุด

ถ้าผู้ทดสอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35, T45, T55 และ T65 พอดี ให้เลื่อนไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดลักษณะความเป็นพยาบาล จำนวน 53 ข้อ ซึ่งไม่มีข้อถูกหรือผิด เป็นเพียงความคิด ความรู้สึกหรือสิ่งที่นักศึกษาปฏิบัติได้จริงและไม่จริงเท่านั้น จึงใคร่ขอให้นักศึกษาพิจารณาข้อความและตอบตามความเป็นจริง ข้อมูลนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อผลกับนักศึกษาและจะเก็บเป็นความลับ
2. ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความแต่ละข้อความว่าตนเองคิด หรือรู้สึกกับข้อความนั้นจริงมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในกระดาษคำตอบ โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

จริงมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักศึกษามากที่สุด
 ค่อนข้างจริง หมายถึง ข้อความนั้นค่อนข้างตรงกับความคิด ความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักศึกษา
 ไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักศึกษา

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่จริง
0.	ข้าพเจ้าบันทึกผลทางการพยาบาลตามความเป็นจริง.....	...✓...
00.	ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ.....✓...
000.	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยและลงเวรตามเวลา.....✓...

จากตัวอย่าง

- ข้อ (0.) ตอบว่า จริงมาก แสดงให้เห็นว่า นักศึกษบันทึกผลทางการพยาบาลตามความเป็นจริง
 ข้อ (00.) ตอบว่า ไม่จริง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาไม่ตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
 ข้อ (000.) ตอบว่า ค่อนข้างจริง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาขึ้นปฏิบัติงานและลงเวรตรงเวลาในบางครั้ง

แบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาล

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ จริง
1.	ข้าพเจ้านต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของญาติผู้ป่วยขณะให้การพยาบาลผู้ป่วย			
2.	แม้ว่าแผลมีกลิ่นเหม็นมาก ข้าพเจ้าทนทำจนแผลสะอาด			
3.	ข้าพเจ้ารายงานอาการผู้ป่วยตามความเป็นจริง			
4.	ข้าพเจ้าขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตามเวลา			
5.	ข้าพเจ้าสรุปอาการผู้ป่วยทุกคนตามความเป็นจริง			
6.	เมื่อให้การพยาบาลผิดพลาด ข้าพเจ้ารีบรายงานผู้บังคับบัญชา			
7.	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนในการดูแลผู้ป่วย			
8.	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนทำงาน.			
9.	ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยที่มีอาการทางสมองและไม่รู้สึกตัวได้			
10.	ข้าพเจ้าติดต่อญาติตามที่ผู้ป่วยต้องการ			
11.	ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้ป่วยหายเศร้า			
12.	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ป่วยอัมพาตทำกายภาพบำบัด.			
13.	ข้าพเจ้าพูดให้กำลังใจผู้ป่วยสูงอายุ			
14.	ข้าพเจ้าพุงให้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดให้ลุกนั่ง			
15.	ข้าพเจ้าช่วยเช็ดตัวให้ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้			
16.	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยเสมือนเป็นญาติคนหนึ่ง			
17.	ข้าพเจ้าดูแลความสะอาดเรียบร้อยของหน่วยงาน			
18.	ข้าพเจ้าให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยตามแผนการรักษาของแพทย์			
19.	ข้าพเจ้าจัดเอกสารในแฟ้มประวัติผู้ป่วยให้เป็นระบบ			
20.	ข้าพเจ้าจัดสถานที่ให้เป็นระเบียบ สะดวกและปลอดภัยแก่การปฏิบัติงาน			
21.	ข้าพเจ้าให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล			
22.	ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์การพยาบาลให้เพียงพอต่อการใช้งาน			
23.	ข้าพเจ้าพูดคุยกับผู้ป่วยขณะให้การพยาบาล			
24.	ข้าพเจ้าให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยและญาติ			
25.	ข้าพเจ้าพร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ			
26.	ข้าพเจ้าให้ออกซิเจนผู้ป่วยที่เหนื่อยหอบ จนอาการดีขึ้น			
27.	ข้าพเจ้าพูดเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือในการให้การพยาบาลจนผู้ป่วยยินยอม			
28.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของโรงพยาบาลที่จัดขึ้น			
29.	ข้าพเจ้ากลัวทักท้วงแพทย์ผู้ให้การรักษาทันที ถ้าคำสั่งนั้น ไม่ถูกต้อง			
30.	ข้าพเจ้าเกลี้ยกล่อมผู้ป่วยที่เอะอะโวยวายให้มีอาการสงบลงได้			
31.	ข้าพเจ้ากล้าเข้าไปดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะของโรคติดเชื้อแพร่กระจาย			
32.	แม้ว่าจะเสี่ยงต่อการถูกตำหนิข้าพเจ้าก็อาสาเป็นผู้นำ			
33.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จก่อนกำหนดเวลา			
34.	ข้าพเจ้าสนใจหาความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านพยาบาล			
35.	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ด้านการพยาบาลที่ทันสมัย			

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ จริง
36.	ข้าพเจ้าคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ			
37.	ข้าพเจ้าปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและรวดเร็ว			
38.	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจ เมื่อต้องแสดงความคิดเห็น			
39.	ข้าพเจ้าอธิบายอาการของผู้ป่วยได้อย่างมั่นใจ			
40.	ข้าพเจ้าฟังการวิพากษ์วิจารณ์ข้าพเจ้าด้วยความสงบ			
41.	ข้าพเจ้าควบคุมการทำงานของเครื่องช่วยหายใจได้			
42.	ข้าพเจ้าทำแผลที่แฉะก่อนให้ผู้ป่วยรับประทานอาหาร			
43.	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม			
44.	ข้าพเจ้ารังเกียจผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง			
45.	ข้าพเจ้าต้องมีเพื่อนไปด้วยเมื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยห้องพิเศษ			
46.	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดของผู้อื่น			
47.	ข้าพเจ้าควบคุมอารมณ์ไม่ได้เมื่อผู้ป่วยหงุดหงิดใส่			
48.	ข้าพเจ้าแสดงความไม่พอใจกับผู้ป่วยที่ไม่ร่วมมือในการให้การพยาบาล			
49.	ข้าพเจ้าไม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่หมดสติได้			
50.	ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจให้จากผู้บังคับบัญชาให้ดูแลของมีค่าที่ผู้ป่วยฝากไว้.			
51.	ข้าพเจ้าอาสาชื่อของให้ผู้ป่วยที่ญาติไม่มาดูแล			
52.	ข้าพเจ้าหาผู้ปฏิบัติงานแทน เมื่อไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานได้			
53.	ข้าพเจ้าใช้เชือกรัดเหนือแผลผู้ป่วยที่ถูกงูกัด			

- หมายเหตุ ข้อ 1 - 26 ข้อความวัดองค์ประกอบด้านความเอื้ออาทร
 ข้อ 27 - 42 ข้อความวัดองค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
 ข้อ 43 - 49 ข้อความวัดองค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์
 ข้อ 50 - 53 ข้อความวัดองค์ประกอบด้านความเชื่อถือและไว้วางใจ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสุวรรณา เจริญสุขสงษ์
วันเดือนปีเกิด	2 มิถุนายน 2502
สถานที่เกิด	อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	111 ซอยลาดพร้าว 39 ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320
ตำแหน่งหน้าที่ทำงานในปัจจุบัน	นักวิชาการพยาบาล 7 หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายบริการทางการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ถนนข้าว แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรพยาบาล อนามัย และผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528	คหกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพัฒนาการเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2530	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง 1 ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ